

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ СТАТИСТИКИЙН ХОРОО

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН САЛБАР, 2008 ОНД

Улаанбаатар хот

2009 он

Танилцуулгыг хянан, тохиосон:

ҮСХ-ны тэргүүн дэд дарга Г. Гэрэлт-Од
МЭЗСГ-ын дарга Б.Бадамцэцэг
МЭЗСГ-ын ЭЗСХ-ийн дарга Р.Баасанжав

Танилцуулгыг нэгтгэн боловсруулсан:

МЭЗСГ-ын ЭЗСХ-ийн ахлах мэргэжилтэн М.Оюунжаргал
МЭЗСГ-ын ЭЗСХ-ийн мэргэжилтэн М. Оюун

Танилцуулгыг хэвлэлд бэлтгэсэн:

Тамгын газрын Мэдээллээр үйлчлэх төв

Хаяг: Засгийн газрын III байр, Улаанбаатар-20а, Монгол Улс

Утас: 322424

Имэйл: nso@magicnet.mn, Веб хаяг: <http://www.nso.mn>

АГУУЛГА

ОРШИЛ

I. Эдийн засагт хөдөө аж ахуйн салбарын эзлэх байр суурь	7
II. Мал аж ахуй	
II.1 Мал аж ахуйн салбарын үйлдвэрлэлт	7
II.2 2008 оны мал тооллогын дүн	9
II.2.1 Малтай болон малчин өрх, малчдын тоо, тэдний ахуй нөхцөл	10
II.2.2 Мал, тэжээвэр амьтдын тоо, бүтэц	12
II.2.3 Эрчимжсэн мал аж ахуй	25
II.2.4 Малын бэлчээр, тэжээлийн хүрэлцээ, хангамж	27
II.2.5 Тэжээвэр амьтад	29
II.2.6 Малжуулах арга хэмжээний талаарх мэдээлэл	30
II.2.7 Шинээр гаргасан, засварласан худгийн тайлан	31
II.3 Мал эмнэлгийн үйлчилгээ	31
II.4 Дэлхийн малын тоо	32
III. Газар тариалан	
III.1 Тариалсан талбай	34
III.2 Хураасан ургац	35
III.3 Га-гийн ургац	38
III.4 Хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газар	39

ДҮГНЭЛТ ХАВСРАЛТУУД

НЭР ТОМЬЁОНЫ ТОВЧ ТАЙЛБАР, ТОДОРХОЙЛОЛТ

Малтай өрх. Малыг ахуй амьдралдаа туслах чанарын үүрэгтэй өсгөн үржүүлдэг өрх

Малчин өрх. Жилийн 4 улирлын туршид малаа маллаж, малын ашиг шим нь тэдний амьжиргааны эх үүсвэр нь болж байгаа өрх

Малчид. Жилийн 4 улирлын туршид мал аж ахуй эрхэлж, малын ашиг шим нь тэдний амьжиргааны эх үүсвэр болж байгаа 16 ба түүнээс дээш насны хүмүүсийг хэлнэ.

Бодод шилжүүлэх коэффициент:

1 адуу, үхэр	- 1 бод
1 тэмээ	- 1.5 бод
6 хонь	- 1 бод
8 ямаа	- 1 бод

Бодод шилжүүлэх коэффициентийг таван төрлийн малыг нэг төрлийн малд шилжүүлэн малын өсөлт, бууралтыг гаргах, үр ашгийг тооцоход ашиглана.

Бог малд буюу хонин толгойд шилжүүлэх коэффициент:

1 тэмээ	- 5 хонь
1 адуу	- 7 хонь
1 үхэр	- 6 хонь
1 хонь	- 1 хонь
1 ямаа	- 0.9 хонь

Богд шилжүүлэх коэффициентийг малын тэжээлийн хүрэлцээ, хангамж, бэлчээрийн даацыг тодорхойлон гаргахад ашиглана.

Нас гүйцсэн мал. Малын төрөл бүр дээр дараах насны малыг хамруулна.

Тэмээ	- 4 настай, 5 ба түүнээс дээш настай
Адуу	- 3 настай, 4 ба түүнээс дээш настай
Үхэр	- 2 настай, 3 ба түүнээс дээш настай
Бог мал	- тухайн жилийн төл малаас бусад насны мал

Өсвөр насны мал

Тэмээ-Өмнөх оны төл,	2, 3 настай
Адуу- Өмнөх оны төл,	2 настай
Үхэр- Өмнөх оны төл	

Төл мал. Тухайн жилийн төлийг хэлнэ.

Бэлэн хээлтэгч. Малын төрөл бүр дээр нас гүйцсэн эм малыг хамруулна.

Малын тоо, толгойн өсөлт. Оны эцсийн малаас оны эхний малыг хасч, малын тооны өөрчлөлтийг тоогоор илэрхийлнэ. Оны эцсийн малын тоог оны эхний малын тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлж, өсөлт, бууралтыг хувиар илэрхийлнэ.

Малын өсөлтийн **орлого тал** нь төл бойжилт, **зарлага тал нь** хэрэглээний зарлага, том малын зүй бус хорогдол байна.

Төллөлтийн хувь. Төллөсөн хээлтэгчийн тоог оны эхний хээлтэгчийн тоонд харьцуулан, 100 –гаар үржүүлэн тооцно.

Бойжилтын хувь. Бойжсон төлийн тоог нийт гарсан төлийн тоонд харьцуулан 100–гаар үржүүлэн тооцно.

100 эхээс бойжуулсан төл. Бойжуулсан төлийн тоог оны эхний хээлтэгч малын тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлэн тооцно.

Хээлтэгч, хээлтүүлэгчийн тохироо. Хээлтэгч малын тоог хээлтүүлэгч малын тоонд харьцуулж, тооцно.

1 хээлтүүлэгчид ногдох хээлтэгчийн тооны норм нь:

Буур	-	20-25
Азарга	-	12-15
Бух	-	35-45
Хуц, ухна	-	25-30

Том малын зүй бус хорогдолд өвчний (халдвартай, халдваргүй) хорогдол, гэнэтийн аюулын (цас зуд, үер ус, гал түймэр, аянга цахилгаан зэрэг) хорогдол, бусад шалтгааны (малын хариулга, арчилгаа маллагаатай холбогдон гарсан) хорогдлыг хамруулна.

Том малын зүй бус хорогдлын оны эхний малд эзлэх хувь. Зүй бусаар хорогдсон том малын тоог оны эхний малын тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлэн тооцно.

Малын хэрэглээний зарлага.

Оны эхний малын тоон дээр бойжуулсан төлийг нэмж, том малын зүй бус хорогдол, оны эцсийн малын тоог хасч, тооцно.

Малын хашааны хангамж. Хашааны хангамжийг гаргахдаа хашааны багтаамжийг малын тоонд харьцуулж тооцно. Бод малын хашааны хангамжийг гаргахдаа бодын хашааны багтаамжийг үхрийн тоонд, харин бог малынхыг богийн хашааны багтаамжийг бог малын /хонь, ямааны/ тоонд харьцуулж тооцно.

Тэжээл хангамж. Тэжээлийн хангамжийг гаргахдаа тэжээлийн нэгжид шилжүүлсэн тэжээлийн хэмжээг хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоонд харьцуулан тооцно. Малын тэжээлийн хангамж, бэлчээрийн даацыг гаргахдаа малыг хонин толгойд шилжүүлснээр тооцно.

Тэжээлийн нэгжид шилжүүлэх коэффициент. Бэлтгэсэн тэжээл нь илчлэг, чанарын байдлаараа харилцан адилгүй байдаг учраас нэг тэжээлийн нэгжид шилжүүлж тэжээлийн хангамжийг гаргана. Үүний тулд:

Хадлан өвс	-	0.45
Таримал тэжээл	-	0.35
Даршны ургамал	-	0.25
Гар тэжээл, хужир шүү	-	1.00
Төмс ногооны хаягдал	-	0.22
Үр тарианы хаягдал	-	0.90
Лай	-	0.40
Сүрэл	-	0.25

гэсэн итгэлцүүрүүдийг ашиглан тэжээлийн нэгжид шилжүүлнэ.

Малын тэжээлийн ангилал. Малын тэжээлийг ургамлын гаралтай, амьтны гаралтай, эрдэс тэжээлийн гаралтай гэж ангилна.

- Ургамлын гаралтай тэжээлд өвс, сүрэл, үр тариа, буурцгийн төрлийн ургамал багтах бөгөөд бүдүүн, хүчит, шүүст тэжээл гэж ангилна.
 1. Бүдүүн тэжээл- өвс, сүрэл, нэг наст ба олон наст өвс орно.
 2. Хүчит тэжээл- үр тариа, үр тарианы хаягдал, вандуй, буурцаг орно.
 3. Шүүст тэжээл - Бүх төрлийн дарш, төмс ногооны хаягдал орно.
- Амьтны гаралтай тэжээлд яс, цусны гурил зэрэг орно.
- Эрдэс тэжээлд давс, хужир шүү орно.

Тариалангийн талбай . Хөдөө аж ахуйн таримал ургамлыг тариалсан талбайг хэлнэ. Тариалангийн талбайг тариалсан талбай, хураасан талбай, өнжсөн талбай, уринш боловсруулсан талбай гэж ангилна.

Тариалсан талбай. Тухайн жилд үр суулгасан газрын нийт талбайн хэмжээг хэлнэ.

Хураасан талбай. Тухайн жилд ургацыг хурааж авсан газрын нийт талбайн хэмжээг хэлнэ.

Га-гийн ургац. Талбайн нэг нэгжээс /1 га-гаас/ авах газар тариалангийн бүтээгдэхүүний /ургацын/ хэмжээ бөгөөд га-гийн ургацыг тодорхойлохдоо тухайн төрлийн ургамлын хурааж авсан бүх ургацыг тариалсан талбайн хэмжээнд нь харьцуулж тодорхойлно.

Нийт ургац. Тухайн жилд газар тариалангийн үйлдвэрлэл эрхэлж үйлдвэрлэсэн нийт бүтээгдэхүүний хэмжээ, өөрөөр хэлбэл, тариалсан бүх талбайгаас хураан авсан үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, жимс жимсгэнэ, малын тэжээл, техник, тосны ургамал зэрэг ургамал тус бүрийн төрлөөр нэмж гаргасан нийт ургацын хэмжээ болно.

Эдийн засгийн бүс:

Баруун бүс -Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Ховд, Увс, Завхан
Хангайн бүс -Баянхонгор, Булган, Архангай, Өвөрхангай, Орхон, Хөвсгөл аймаг
Төвийн бүс-Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь, Сэлэнгэ, Төв, Дархан-Уул аймаг
Зүүн бүс-Хэнтий, Дорнод, Сүхбаатар аймаг
Улаанбаатар бүс - Улаанбаатар хот

ОРШИЛ

Хөдөө аж ахуйн салбарын үйл ажиллагаа нь бусад хүчин зүйлээс илүүтэйгээр байгаль, цаг агаараас хамааралтай бөгөөд үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн нь үндсэндээ хүн амын хүнсний хэрэглээ, боловсруулах үйлдвэрлэлийн болон үйлчилгээний салбарын түүхий эдийн хэрэглээг хангахад чиглэгддэг.

Дэлхийн олон улс орнуудын нэгэн адил манай улсын эдийн засгийн хөгжилд хөдөө аж ахуйн салбар нь ихээхэн чухал байр эзэлдэг салбарын нэг юм.

Энэ удаагийн танилцуулгад мал аж ахуйн, газар тариалангийн салбарын 2008 оны төлөв байдлыг нэгтгэн тусгалаа.

“Монгол Улсын Үндсэн хууль”-нд “Мал сүрэг”-ийг үндэсний баялаг мөн гэж хуульчлан зааж, мал тооллогыг улсын хэмжээнд жил бүр зохион байгуулж, үр дүнг нь макро түвшинд хийгддэг тооцоо, судалгаанд ашиглаж, салбарын талаар удирдлагын шийдвэр гаргах мэдээллийн гол эх үүсвэр болгон ашиглаж байна.

“Статистикийн тухай” Монгол Улсын хуулийн 7 дугаар зүйлийн 1 дэх заалт, Монгол Улсын Засгийн газрын 2003 оны 224 дүгээр тогтоолын дагуу Үндэсний Статистикийн хороо мал, тэжээвэр амьтад, тэжээлийн тооллогыг 2008 оны 12 сарын 7-ноос 17-ны өдрүүдэд улсын хэмжээнд зохион байгуулж, явууллаа.

Малын 2008 оны тооллогыг уламжлалт 10 маягт, зааврын дагуу явуулж, үр дүнг нэгтгэн гаргалаа.

Энэхүү танилцуулгад малын 2008 оны тооллогын дүнг нэгтгэн дүгнэснээс гадна мал аж ахуйн салбарын бүтээгдэхүүн, голлох нэр төрлийн түүхий эд үйлдвэрлэлийн хэмжээ, тэдгээрийн экспорт болон мал эмнэлгийн арга хэмжээ, шинээр гаргасан, сэргээн засварласан худаг, уст цэг, малжуулалтын талаархи мэдээллийг тусган орууллаа.

Түүнчлэн уг танилцуулгад газар тариалангийн салбарын үндсэн үзүүлэлтүүд болох тариалсан талбай, хураасан ургац, га-гийн ургацын талаарх мэдээллийг жилийн дүнгээр нэгтгэн тусгасан болно.

Танилцуулгыг улсын дүн, Баруун, Хангай, Төв, Зүүн бүс болон Улаанбаатар гэсэн бүсүүдээр зэрэгцүүлэлт хийж харуулав.

Манай улсын хөдөө аж ахуйн салбарын өнөөгийн байдалд дүгнэлт хийж, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээг боловсруулах, төлөвлөхөд энэхүү танилцуулга, судалгааны материал суурь мэдээлэл нь болно гэдэгт итгэж байна.

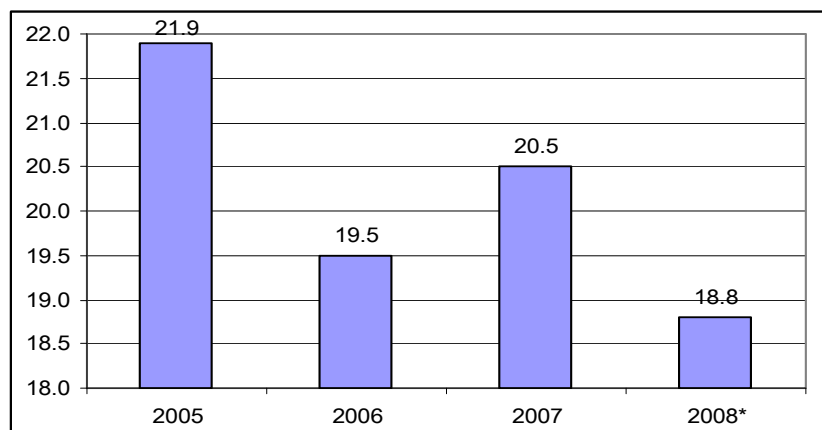
I. Эдийн засагт хөдөө аж ахуйн салбарын эзлэх байр суурь

Хөдөө аж ахуйн салбарын үйл ажиллагаа нь бусад хүчин зүйлээс илүүтэйгээр байгаль, цаг агаараас ихээхэн хамааралтай бөгөөд хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүн нь үндсэндээ хүн амын хүнсний хэрэглээ, боловсруулах үйлдвэрлэлийн салбарын үйлдвэрлэлийг явуулахад гол түүхий эд болдог онцлогтой.

2008 оны байдлаар манай улсын ДНБ (Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн)-ий 18.8 орчим, экспортын орлогын 10.0 гаруй хувийг хөдөө аж ахуйн салбар тус тус бүрдүүлж, ажиллах хүчний 36.0 гаруй хувь нь энэ салбарт ажиллаж байна.

Зураг 1

ДНБ-д ХАА-н салбарын нэмэгдэл өртгийн эзлэх хувь

*- урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Салбарын бүтцээр анхдагч салбар буюу хөдөө аж ахуйн салбар, үүн дотроо мал аж ахуйн салбар 1999 он хүртэл ДНБ-ий 30-40 орчим хувийг үйлдвэрлэж, 2000 оноос хойш хөдөө аж ахуйн салбарт учирсан байгалийн гамшиг, үйлчилгээний салбарын өсөлтөөс шалтгаалж, хөдөө аж ахуйн салбарын ДНБ-д эзлэх хувийн жин буурч, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний салбарын хувийн жин өссөөр байна.

Хөдөө аж ахуйн салбар, үүний дотор мал аж ахуйн салбарын үйлдвэрлэл нь боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, нэхмэл эдлэл үйлдвэрлэлийн салбарын түүхий эдийг нийлүүлж, боловсруулах салбар болон үйлчилгээний салбарын үйлдвэрлэлийн өсөлтийг хангах, газар тариалангийн салбар нь хүн амыг аюулгүй баталгаат хүнсээр хангах үндсэн нөхцөл нь болсоор байна.

II. МАЛ АЖ АХУЙ

II.1 Мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт

Мал аж ахуйн салбарын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 2008 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр, оны үнээр 1353.0 тэрбум төгрөг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 954.7 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх оныхтой харьцуулахад оны үнээр 20.3 хувиар, зэрэгцүүлэх үнээр 3.8 хувиар өслөө (Хүснэгт 1).

Хүснэгт 1

Мал аж ахуйн салбарын үйлдвэрлэлт

	2004	2005	2006	2007	2008	тэрбум төг.	
						2008/2007	
						хувь	зөрүү
Тайлант оны үнээр	564.5	738.5	834.5	1 124.8	1 353.0	120.3	228.2
2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	577.8	738.5	785.7	919.9	954.7	103.8	34.8

Мал аж ахуйн салбарт 2008 онд нядалгааны жингээр 223.1 мянган тонн мах, 457.3 мянган тонн сүү, 20.8 мянган тонн хонины ноос, 5.9 мянган тонн ноолуур, 1.0 мянган тонн тэмээний ноос, 9.9 сая ширхэг арьс шир үйлдвэрлэв.

Өмнөх оныхтой харьцуулахад махны үйлдвэрлэл, нядалгааны жингээр 31.9 мянган тонн, хонины ноос 2.6 мянган тонн, тэмээний ноос 27.1 тонн, ноолуур 0.9 мянган тонноор, арьс шир 2.7 сая ширхэгээр өсч, харин сүүний үйлдвэрлэл 8.3 тонноор буурсан байна (Хүснэгт 2). 2008 онд бойжуулсан унага, тугалын тоо өмнөх оныхоос 18.1-53.5 мянган толгойгоор буурч, гүү, үнээний сүүний үйлдвэрлэл өмнөх оныхоос 4.3-6.1 мянган тонноор багасан нь сүү үйлдвэрлэл дүнгээрээ буурахад нөлөөллөө.

Хүснэгт 2

Мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт, биет хэмжээгээр

	2006	2007	2008*	2008/2007	
				хувь	зөрүү
Мах, нядалгааны жингээр, мян.тн	170.8	191.2	223.1	116.7	31.9
Тэмээний	6.1	5.5	6.8	123.6	1.3
Адууны	31.9	35.7	39.7	111.2	4.0
Үхрийн	44.2	46.8	54.2	115.8	7.4
Хонины	55.4	64.2	73.9	115.1	9.7
Ямааны	33.0	38.7	48.1	124.3	9.4
Сүү, мян.тн	450.4	465.6	457.3	98.2	-8.3
Ингэний	4.1	3.8	4.4	115.8	0.6
Гүүний	51.6	51.6	45.5	88.2	-6.1
Үнээний	293.7	307.8	303.5	98.6	-4.3
Хонины	32.4	32.9	33.9	103.0	1.0
Ямааны	68.4	69.6	70.0	100.6	0.4
Ноос, ноолуур, тн	22 392.7	25 578.2	29 373.8	114.8	3 795.6
Тэмээний ноос	979.0	975.6	1 002.7	102.8	27.1
Хонины ноос	15 814.0	18 174.8	20 815.2	114.5	2640.4
Ямааны ноолуур	4 275.0	4 938.1	5 858.9	118.6	920.8
Арьс, мян.шир	6 374.0	7 218.4	9 883.6	136.9	2 664.9
Тэмээ	31.8	26.8	33.7	125.7	6.9
Адуу	273.2	287.9	377.2	131.0	89.3
Үхэр	383.8	379.6	505.0	132.9	125.1
Хонь	2 935.5	3 519.8	4 380.7	124.5	861.0
Ямаа	2 455.3	2 797.5	3 826.8	136.8	1 029.3

*- урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Нэг хүнд ногдох мал аж ахуйн бүтээгдэхүүн. Нэг хүнд 2008 онд дунджаар 83.9 кг мах, 172 кг сүү ногдож, өмнөх оныхтой харьцуулахад мах 10.8 кг-аар нэмэгдэж, сүү 6.1 кг-аар буурсан байна.

Хүснэгт 3

Нэг хүнд ногдох мал аж ахуйн гол нэрийн бүтээгдэхүүн*

	2004	2005	2006	2007	2008**
Мах, нядалгааны жингээр, кг	77.5	72.2	66.2	73.1	83.9
Сүү, кг	161.3	167.2	174.6	178.1	172.0
Өндөг, шир	6.4	8.4	7.4	17.7	18.0

*-жилийн дундаж хүнд ногдуулж тооцсноор

** - урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний экспорт. 2008 онд хөдөө аж ахуйн гаралтай гол нэрийн бүтээгдэхүүн, түүхий эдийн экспортоос 268.0 сая ам. долларын орлого олсон байна. Мал аж ахуйн гол нэрийн бүтээгдэхүүнээс олсон экспортын орлого нийт экспортын орлогын 10.6 хувийг эзэлж байна.

2008 онд бэлтгэсэн хонины ноосны 44.4 хувь буюу 9.2 мянган тонн, бэлтгэсэн ямааны ноолуурын 59.7 хувь буюу 3.5 мянган тонн бохир, угаасан болон самнасан ноолуурыг тус тус экспортод гаргасан байна. Мөн 2008 онд бэлтгэсэн нийт арьс, ширний 2.7 хувь буюу 263.9 мянган ширхэг арьсыг боловсруулалтгүйгээр экспортод гаргасан байна (Хүснэгт 4).

Мал аж ахуйн гол нэрийн бүтээгдэхүүний экспорт

	2006		Нэгжийн дундаж үнэ, ам.\$	2007		Нэгжийн дундаж үнэ, ам.\$	2008*		Нэгжийн дундаж үнэ, ам.\$
	тоо, хэмжээ	үнийн дүн, мян.ам \$		тоо, хэмжээ	үнийн дүн, мян.ам \$		тоо, хэмжээ	үнийн дүн, мян.ам \$	
Мах, тонн									
Үхрийн шинэ мах	194.6	309.1	1.6	-	-	-	-	-	-
Үхрийн хөлдүү мах	2689.8	4425.0	1.6	3879.3	6263.3	1.6	4113.1	8360.5	2.0
Хонь, ямааны мах	0.3	0.5	1.7	76.9	151.7	2.0	40.1	280.4	7.0
Адууны мах	8814.3	10279.4	1.2	7072.8	9769.0	1.4	6057.1	10907.6	1.8
Малын дайвар бүтээгдэхүүн	1367.9	1564.1	1.1	1136.8	756.2	0.7	1529.2	912.7	0.6
Ноос, ноолуур, тн									
Хонины ноос	6377.9	4545.4	0.7	9130.0	8444.9	0.9	9246.8	9307.1	1.0
Бохир ноолуур	4.5	47.5	10.6	1.5	12.4	8.3	-	-	-
Угаасан ноолуур	1671.2	63017.0	37.7	1509.0	63416.0	42.0	1929.2	77228.8	40.0
Самнасан ноолуур	1427.5	81740.6	57.3	1784.5	114277.0	64.0	1566.7	97614.3	62.3
Тэмээний ноос	912.4	1876.5	2.1	878.9	2407.6	2.7	628.3	1452.6	2.3
Арьс, шир									
Адууны шир	302953	4872.8	16.1	237430	3812.8	16.1	263870	4242.9	16.1
Үхрийн шир	3502	63.0	18.0	50	1.1	22.0	-	-	-

*-урьдчилсан гүйцэтгэл

Дотоодын үйлдвэрт боловсруулсан мал аж ахуйн бүтээгдэхүүн. 2008 онд нийт үйлдвэрлэсэн сүүний 3.7 хувьтай тэнцэх 16.5 сая литр сүүг үйлдвэрийн аргаар боловсруулан шингэн сүү, тараг, бяслаг, аарц, цөцгий зэрэг сүү, сүүн бүтээгдэхүүн дотооддоо үйлдвэрлэсэн байна. Мөн нийт бэлтгэсэн махны 6.8 хувьтай тэнцэх 15.1 мянган тонн махыг дотоодын үйлдвэрүүдэд үйлдвэрийн аргаар боловсруулалт хийж мах, хиам, консерв зэрэг мах, махан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэжээ. Түүнчлэн нийт үйлдвэрлэсэн ноосны 8.1 хувьтай тэнцэх 1.8 мянган тонн угаасан ноос, ноолуурын 29.4 хувьтай тэнцэх 1.7 мянган тонн самнасан ноолуур үйлдвэрийн аргаар бэлтгэсэн байна (Хүснэгт 5).

Мөн улсын хэмжээнд бэлтгэсэн үхрийн ширний 9.2 хувьтай тэнцэх 46.7 мянган ширхэг, хонины арьсны 2.5 хувьтай тэнцэх 110.7 мянган ширхэг, ямааны арьсны 7.6 хувьтай тэнцэх 292.5 мянган ширхэг арьс, ширийг тус тус дотоодын үйлдвэрт боловсруулсан байна.

Хүснэгт 5

Дотоодын үйлдвэрт боловсруулсан малын гаралтай бүтээгдэхүүн

	Хэмжих нэгж	2006	2007	2008	2008/2007	
					хувь	зөрүү
Боловсруулсан мах	тн	9 980.4	8 845.6	15 070.4	170.4	6 224.8
Боловсруулсан сүү*	мян.л	6 386.0	9 662.7	16 491.5	148.4	3 090.0
Угаасан ноос	тн	1 107.8	1 670.8	1 778.1	150.8	563.0
Самнасан ноос	тн	-	1.1	-	-	1.1
Самнасан ноолуур	тн	1 388.2	1 554.7	1 723.8	112.0	166.5
Адууны шир	ш	7125	-	-	-	-
Үхрийн шир	мян.ш	65.1	104.2	46.7	160.1	39.1
Хонины арьс	мян.ш	287.9	722.4	110.7	250.9	434.5
Ямааны арьс	мян.ш	260.7	238.3	292.5	91.4	-22.4

Тайлбар: *- Боловсруулсан сүүнд шингэн сүү, зайрмаг, тараг, бяслаг, аарц зэргийг оруулан тооцсон болно.

II.2 Малын 2008 оны тооллогын дүн

II.2.1 Мал бүхий өрх, малчдын тоо, тэдний соёл ахуйн үзүүлэлтүүд

Мал бүхий өрх, малчдын тоо. Улсын хэмжээгээр, малын 2008 оны тооллогын дүнгээр мал бүхий 227.5 мянган өрх тоологдсон байна. Үүний 75.2 хувь буюу 171.1 мянган өрх нь жилийн 4 улирлын туршид малаа маллаж, малын ашиг шим нь тэдний амьжиргааны эх үүсвэр болж байгаа малчин өрх, 24.8 хувь нь буюу 56.4 мянган өрх нь малыг амьдрал ахуйдаа туслах чанартайгаар өсгөн үржүүлж буй өрх байна (Хүснэгт 6).

Малын 2008 оны тооллогын дүнгээр 360.3 мянган малчид мал аж ахуйн үйлдвэрлэлд ажиллаж байгаа бөгөөд малчдыг насны бүлгээр авч үзвэл 46.9 хувь нь

16-34 насны, 40.0 хувь нь 35 наснаас тэтгэвэрт гарах хүртэлх насныхан, 13.0 хувь нь тэтгэврийн насны хүмүүс байна. Сүүлийн жилүүдэд малчдын дотор 16-34 насны залуу малчдын эзлэх хувийн жин буурч, харин 35 наснаас тэтгэвэрт гарах хүртэлх насныхны эзлэх хувийн жин өссөөр байна.

Хүснэгт 6

Өрх, малчдын тоо, насны бүтэц

	2004	2005	2006	2007	2008
Мал бүхий өрх, (мян.)	229.4	225.4	225.3	226.1	227.5
Малчин өрх, (мян.)	169	168.3	170.8	171.6	171.1
Малчдын тоо (мян.)	369.7	364.3	364.4	366.2	360.3
үүнээс: -16-34 насны	192.8	184.5	180.5	177.7	169.0
- эмэгтэй 35-55, эрэгтэй 35-60 насны	127.7	131.8	137.9	141.9	144.3
- Тэтгэврийн насны	49.1	48	45.9	46.7	47.0
Нийт малчдаас эмэгтэй	158.6	155.5	160.6	166.1	162.7
Насны бүтэц %	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
үүнээс: -16-34 насны	52.2	50.6	49.5	48.5	46.9
- эмэгтэй 35-55, эрэгтэй 35-60 насны	34.6	36.2	37.9	38.7	40.0
- Тэтгэврийн насны	13.3	13.2	12.6	12.8	13.0

Улсын дүнгээр авч үзвэл 2008 онд мал бүхий өрхийн тоо өмнөх оныхтой харьцуулахад 1.4 мянгаар буюу 0.6 хувиар өссөн хэдий ч малчин өрхийн тоо 0.3 хувиар буюу 0.5 мянган өрхөөр буурчээ. Харин малыг амьдрал ахуйдаа туслан чанартай өсгөн үржүүлж буй өрхийн тоо 1.9 мянгаар буюу 3.5 хувиар өссөн байна.

Мал бүхий өрхийн тоог аймгаар авч үзвэл, Сэлэнгэ, Булган, Баянхонгор, Өмнөговь, Дархан-Уул, Ховд, Хөвсгөл, Төв, Говь- Алтай, Орхон, Өвөрхангай, Дорнод, Завхан, Хэнтий аймгуудад өмнөх оныхоос 33-865 өрхөөр нэмэгдэж, бусад аймаг, Улаанбаатарт 1-945 өрхөөр буурсан байна.

Харин малчин өрхийн тоо өмнөх оныхтой харьцуулахад Дархан-уул, Өмнөговь, Дорнод, Хэнтий, Орхон, Булган, Өвөрхангай, Сэлэнгэ зэрэг аймгуудад 145-683 өрхөөр нэмэгдэж, бусад аймгуудад 14-1379 өрхөөр буурчээ.

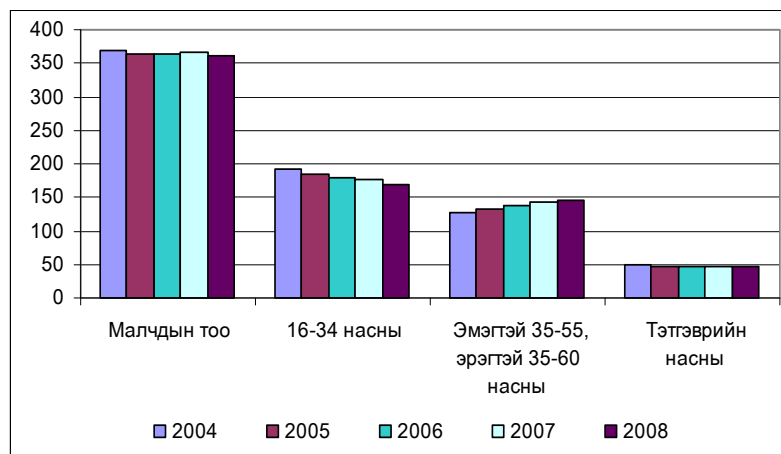
Нийт мал бүхий өрхийн 28.9 хувь нь Баруун, 37.1 хувь нь Хангайн, 20.4 хувь нь Төвийн, 11.0 хувь нь Зүүн бүсэд, 2.6 хувь нь Улаанбаатарт байна. Харин малчин өрхийн 28.1 хувь нь Баруун, 40.9 хувь нь Хангайн, 18.6 хувь нь Төвийн, 11.0 хувь нь Зүүн бүсэд, 1.5 хувь нь Улаанбаатарт байна.

2008 онд мал аж ахуйн үйлдвэрлэлд ажиллаж буй малчдын тоо өмнөх оныхоос 1.6 хувь буюу 5.9 мянгаар буурсан байна.

Аймгаар авч үзвэл, малчдын тоо Дорнод, Дархан-Уул, Ховд, Өвөрхангай, Орхон, Сэлэнгэ, Архангай аймгуудад 90-1671 өрхөөр өсч, үлдсэн аймгуудад 52-2101 өрхөөр буурав.

Зураг 2

Малчдын тоо, насны бүлгээр, мян. хүн

Малчдын нийгэм ахуйн зарим үзүүлэлт. 2008 оны мал тооллогоор нийт малчин өрхийн 75.4 хувь нь цахилгааны эх үүсгүүртэй, 65.3 хувь нь телевизортой, 22.7 хувь нь автомашинтай, 37.1 хувь нь мотоцикльтой, 1.7 хувь нь трактортой, 69.8 хувь нь малын хашаатай, 18.8 хувь нь худагтай гэсэн дүн гарлаа (Хүснэгт 7).

Нийт малчин өрхөд цахилгаан үүсгүүртэй өрхийн эзлэх хувь өмнөх оныхоос 14.9 пунктээр, телевизортой өрхийн эзлэх хувь 12.2 пунктээр, автомашинтай өрхийн эзлэх хувь 3.0 хувь, мотоцикльтэй өрхийн эзлэх хувь 5.8 хувиар тус тус нэмэгдсэн байна.

Цахилгаан үүсгүүртэй өрхийн тоо 2008 онд 129.0 мянган болж, өмнөх оныхоос 25.1 мянгаар буюу 24.2 хувиар нэмэгдэж, үүнтэй уялдаж телевизортой өрхийн тоо 20.6 мянгаар буюу 22.6 хувиар тус тус нэмэгдсэн байна. Мөн автомашинтай өрхийн тоо өмнөх оныхоос 5.0 мянгаар буюу 14.8 хувиар, мотоцикльтэй өрхийн тоо 9.9 мянгаар буюу 18.5 хувиар тус тус нэмэгджээ.

Хүснэгт 7

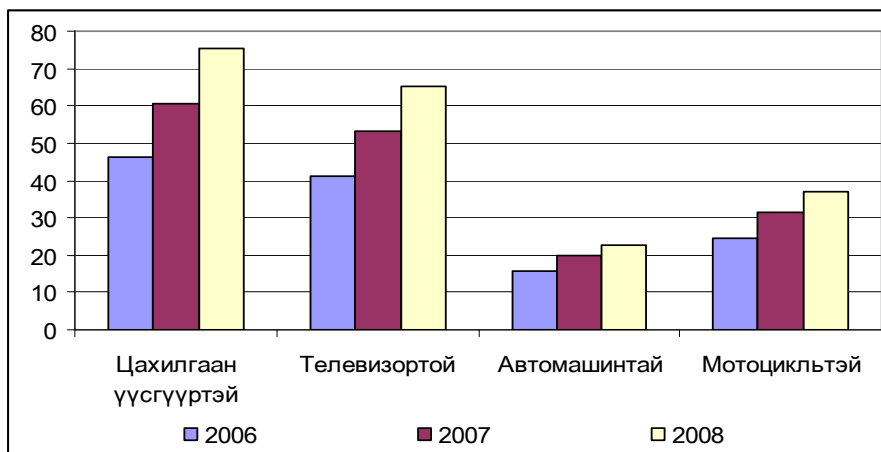
Малчин өрхийн нийгэм ахуйн зарим үзүүлэлтүүд

	Өрхийн тоо, мян.					Малчин өрхийн тоонд эзлэх хувь				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
Цахилгаан үүсгүүртэй	53.7	67.7	78.7	104.0	129.0	31.8	40.2	46.1	60.5	75.4
Телевизортой	48.6	60.1	70.2	91.1	111.7	28.7	35.7	41.1	53.1	65.3
Автомашинтай	21.8	23.2	26.6	33.8	38.8	12.9	13.8	15.6	19.7	22.7
Мотоцикльтэй	35.7	37.8	42.0	53.6	63.5	21.1	22.2	24.6	31.3	37.1

Аймаг, бүсээр харуулсан дэлгэрэнгүй мэдээллийг хавсралт 3-аас харна уу.

Зураг 3

Нийт малчин өрхөд эзлэх хувь цахилгаан үүсгүүртэй, телевизортой, автомашинтай, мотоцикльтэй малчин өрхийн эзлэх хувь

Нийт цахилгаан үүсгүүртэй өрхийн 87.0 хувь нь нарны, 4.9 хувь нь салхины, 8.1 хувь нь бусад (бага оврын мотор, акумлятор гэх мэт) төрлийн цахилгаан эх үүсгүүртэй байна (Хүснэгт 8).

Хүснэгт 8

Цахилгаан үүсгүүртэй өрхийн тоо

	Бүгд	Үүнээс			Дүнд эзлэх хувь		
		Нарны	Салхины	Бусад	Нарны	Салхины	Бусад
2007	103.9	88.5	6.7	8.7	85.2	6.4	8.4
2008	129.0	112.1	6.3	10.6	87.0	4.9	8.1

II.2.2 Мал, тэжээвэр амьтдын тоо, сүргийн бүтэц

Малын тоо. 2008 оны жилийн эцсийн мал тооллогын дүнгээр малын тоо 43.3 сая толгойд хүрч, өмнөх оныхоос 3.0 сая толгойгоор буюу 7.5 хувиар өслөө. Төрлөөр авч үзвэл тэмээний тоо 266.4 мянга, адуу 2186.9 мянга, үхэр 2503.4 мянга, хонь 18362.3 мянга, ямаа 19969.4 мянгад хүрч, өмнөх оныхоос тэмээ 5.8 мянга, үхэр 77.6 мянга, хонь 1372.2 мянга, ямаа 1621.6 мянган толгойгоор тус тус өсч, харин адуу 52.6 мянган толгойгоор буурсан байна (Хүснэгт 9).

2008 онд нийт 627.7 мянган сарлаг тоологдсон нь нийт үхэр сүргийн 25.1 хувийг эзэлж байна. Сарлагийн тоо өмнөх оныхоос 4.6 хувь буюу 27.7 мянган толгойгоор өссөн байна.

Хүснэгт 9

Малын тоо, төрлөөр

	2004	2005	2006	2007	2008	МЯН.ТОЛ	
						2008/2007	
						хувь	зөрүү
Бүгд	28 027.9	30 398.8	34 802.9	40 263.8	43 288.4	107.5	3 024.6
Тэмээ	256.6	254.2	253.5	260.6	266.4	102.2	5.8
Адуу	2 005.3	2 029.1	2 114.8	2 239.5	2 186.9	97.7	-52.6
Үхэр	1 841.6	1 963.6	2 167.9	2 425.8	2 503.4	103.2	77.6
Хонь	11 686.4	12 884.5	14 815.1	16 990.1	18 362.3	108.1	1 372.2
Ямаа	12 238.0	13 267.4	15 451.7	18 347.8	19 969.4	108.8	1 621.6

2008 оны малын тоо толгойн өсөлт нь үндсэндээ бог малын өсөлтөөр хангагдсан бөгөөд нийт өсөлтийн 52.7 хувийг ямаа, 44.6 хувийг хонь, 2.5 хувийг үхэр, 0.2 хувийг тэмээний өсөлт хангасан байна.

Мал тооллогын 2008 оны дүнгээр Архангай, Сэлэнгэ, Булган, Хөвсгөл, Төв, Баянхонгор, Өмнөговь, Өвөрхангай, Дорнод, Завхан, Дорноговь, Дархан-Уул, Орхон, Говь-Алтай аймаг, Улаанбаатар хотод малын тоо, толгой өмнөх оныхоос 19.3-466.7 мянган толгойгоор өсч, Сүхбаатар, Увс, Ховд, Дундговь, Баян-Өлгий, Хэнтий, Говьсүмбэр аймгуудад малын тоо 17.8-166.7 мянган толгойгоор буурсан байна.

Нийт малын 8.8 хувь нь Хөвсгөлд, 8.0 хувь нь Өвөрхангайд, 7.8 хувь нь Архангайд, 7.2 хувь нь Завхан аймагт, 6.9 хувь нь Төв аймагт ногдож байгаа нь бусад аймгийн малын нийт малд эзлэх хувийн жингээс их байна.

Нийт малын 28.1 хувь буюу 12157.4 мянган толгой нь Баруун бүсэд, 36.9 хувь буюу 15971.2 мянган толгой нь Хангайн бүсэд, 22.2 хувь буюу 9619.4 мянга нь Төвийн бүсэд, 11.9 хувь буюу 5155.7 мянга нь Зүүн бүсэд, 0.9 хувь буюу 384.8 мянга нь Улаанбаатарт тус тус ногдож байна (Хүснэгт 10).

Хүснэгт 10

Малын тоо, бүс нутгаар

	2004	2005	2006	2007	2008	МЯН.ТОЛ	
						2008/2007	
						хувь	зөрүү
Дүн	28 028.1	30 398.8	34 802.9	40 263.8	43 288.5	107.5	3 024.7
Баруун	8 524.8	9 242.1	10 915.0	12 301.7	12 157.4	98.8	-144.3
Хангай	9 050.9	10 090.3	11 852.6	14 030.7	15 971.2	113.8	1 940.5
Төв	6 252.8	6 628.2	7 071.2	8 400.2	9 619.4	114.5	1 219.2
Зүүн	3 973.2	4 191.3	4 642.1	5 199.7	5 155.7	99.2	-44.0
УБ	226.4	247.0	322.0	331.2	384.8	116.2	53.6

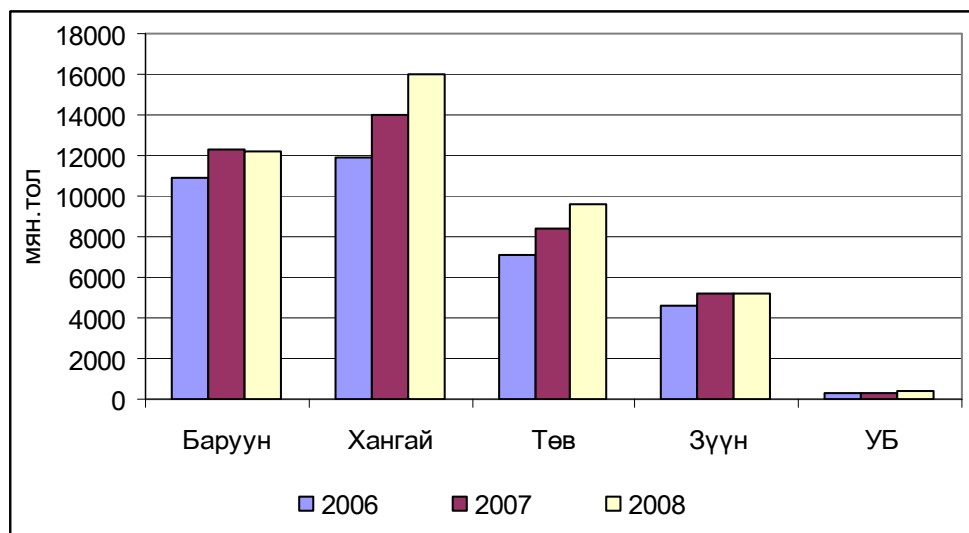
2008 онд тоологдсон малын тоог бүс тус бүрээр өмнөх оныхтой харьцуулан авч үзэхэд, Хангайн бүсийнх 1940.5 мянга буюу 13.8 хувиар, Төвийн бүсийнх 1219.2 мянгаар буюу 14.5 хувиар, Улаанбаатарынх 53.6 мянга буюу 16.2 хувиар тус тус өсч,

харин Баруун бүсийн малын тоо 144.3 мянга буюу 1.2 хувиар, Зүүн бүсийнх 44.0 мянга буюу 0.8 хувиар тус тус буурсан байна. Хангайн бүсэд малын тоо 5 төрөл дээрээ өссөн байна.

Нийт малын тооны өсөлтийн 60.4 хувь нь Хангайн бүсийн, 37.9 хувь нь Төвийн бүсийн, 1.7 хувь нь Улаанбаатарын малын тооны өсөлтөөр хангагдсан байна.

Зураг 4

Малын тоо, бүс нутгаар

Таван төрлийн малын тооны өсөлт, бууралтыг өмнөх оныхтой харьцуулан аймгаар авч үзэхэд тэмээ- 12 аймаг, Улаанбаатар хотод; адуу -12 аймагт; үхэр, хонь - 13 аймаг, Улаанбаатар хотод; ямаа -15 аймаг, Улаанбаатар хотод тус тус өссөн байна.

2008 оны байдлаар нийт мал сүргийн 88.5 хувийг бог мал, 11.5 хувийг бод мал эзэлж байна. Нийт сүрэгт бод малын эзлэх хувь өмнөх оныхоос 0.8 пунктээр буурч, бог малын эзлэх хувийн жин 0.8 пунктээр өссөн байна.

Баруун бүсийн нийт малын 8.3 хувийг бод, 91.7 хувийг бог, Хангайн бүсийн нийт малын 12.7 хувийг бод, 87.3 хувийг бог, Төвийн бүсийн малын 10.8 хувийг бод, 89.2 хувийг бог, Зүүн бүсийн малын 15.7 хувийг бод, 84.3 хувийг бог, Улаанбаатар хотын малын 20.2 хувийг бод, 79.8 хувийг бог мал тус тус эзэлж байна.

Нийт сүрэгт таван төрлийн малын эзлэх хувийн жинг авч үзвэл тэмээ 0.6, адуу 5.1, үхэр 5.8, хонь 42.4, ямаа 46.1 хувийг тус тус эзэлж байна. Өмнөх оныхтой харьцуулахад нийт мал сүрэгт ямаан сүргийн эзлэх хувийн жин 0.5 пункт, хонин сүргийн эзлэх хувийн жин 0.2 пунктээр өсч, адуу, үхрийн эзлэх хувийн жин 0.2-0.5 пунктээр буурч, тэмээний эзлэх хувийн жин ижил түвшинд байна (Хүснэгт 11).

Хүснэгт 11

Нийт сүрэгт таван төрлийн малын эзлэх хувь

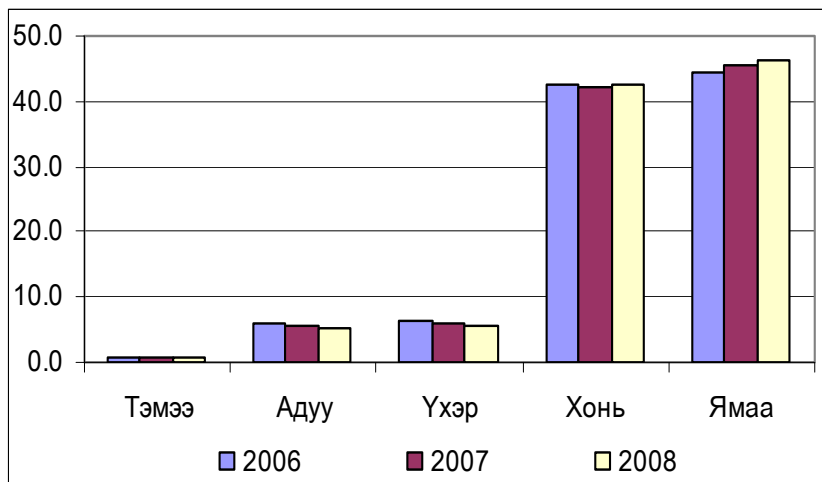
	2004	2005	2006	2007	2008
Бүгд	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Тэмээ	0.9	0.8	0.7	0.6	0.6
Адуу	7.2	6.7	6.1	5.6	5.1
Үхэр	6.6	6.5	6.2	6.0	5.8
Хонь	41.7	42.4	42.6	42.2	42.4
Ямаа	43.7	43.6	44.4	45.6	46.1

2008 оны байдлаар авч бог малын 47.9 хувийг хонь, 52.1 хувийг ямаа эзэлж байна. Бог малд ямааны эзлэх хувийн жин өмнөх оныхоос 0.2 хувиар өсч, хонины эзлэх хувь 0.2 хувиар буурсан байна. Бог малд хонь 75.0 орчим хувь, ямааны эзлэх

хувь 25.0 орчим байвал сүргийн бүтцэд болон малын бэлчээрт зохистой байдаг гэсэн уламжлалт харьцаа алдагдсаар байна.

Зураг 5

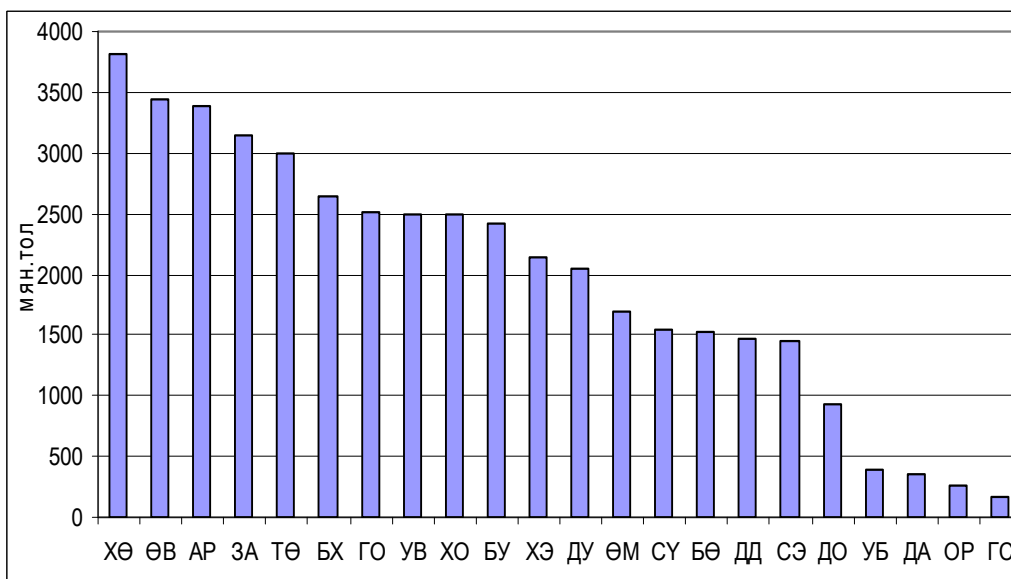
Нийт сүрэгт таван төрлийн малын эзлэх хувь

Мал тооллогын 2008 оны дүнгээр улсад нийт мал болон хонь, ямаагаар Хөвсгөл, тэмээгээр Өмнөговь, адуу, үхрээр Архангай аймаг тэргүүлж байна. Мөн улсын хэмжээнд нийт малын тоогоор Дундговийн Эрдэнэдалай, тэмээгээр Өмнөговийн Ханбогд, адуугаар Булганы Сайхан, үхрээр Архангайн Өндөр-Улаан, хониор Архангайн Эрдэнэмандал, ямаагаар Ховдын Булган тэргүүлж байна.

Зураг 6

Малын тоо, аймгаар

Хувийн малын тоо. 2008 оны мал тооллогын дүнгээр хувийн малын тоо 42.8 сая толгойд хүрч, нийт малын 98.8 хувийг эзэлж байна. Тэмээний 98.8 хувь, адууны 99.0, үхрийн 98.8, хонины 98.3, ямааны 99.2 хувь нь хувийн аж ахуйд байна. Хувийн малын тоо өмнөх оныхоос 3019.9 мянгаар буюу 7.6 хувиар өслөө (Хүснэгт 12).

Хувийн малын тоо

МЯН.ТОЛ

	Бүгд	Үүнээс				
		тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа
1990	8 242.9	88.2	1 108.1	1 457.5	3 684.7	1 904.4
1991	14 002.6	186.3	1 492.1	1 896.6	7 209.4	3 218.2
1992	18 081.1	253.7	1 728.0	2 237.4	9 589.1	4 272.9
1993	22 565.2	335.0	2 026.8	2 503.5	11 902.0	5 797.9
1994	24 527.2	343.3	2 279.0	2 811.8	12 133.8	6 959.3
1995	26 447.2	349.7	2 532.0	3 140.4	12 194.1	8 231.0
1996	27 365.2	342.6	2 670.6	3 323.4	12 184.6	8 844.0
1997	29 529.0	343.8	2 807.4	3 485.4	12 912.0	9 980.5
1998	31 356.3	346.4	2 982.6	3 613.5	13 630.1	10 783.8
1999	32 278.7	346.4	3 097.3	3 733.2	14 306.5	10 795.3
2000	29 236.7	315.5	2 609.4	3 028.3	13 206.0	10 077.5
2001	25 335.6	278.3	2 152.4	2 031.8	11 439.0	9 434.2
2002	23 280.0	247.2	1 953.0	1 853.4	10 232.4	8 994.1
2003	24 888.8	251.8	1 937.5	1 768.3	10 417.6	10 513.5
2004	27 517.5	252.1	1 973.4	1 817.0	11 376.9	12 098.1
2005	29 901.8	250.0	2 001.2	1 940.3	12 582.9	13 127.4
2006	34 315.0	249.7	2 088.7	2 142.3	14 522.1	15 312.2
2007	39 752.0	257.1	2 215.7	2 398.0	16 681.0	18 200.2
2008	42 771.9	263.2	2 164.1	2 473.2	18 052.6	19 818.9

2008 оны байдлаар хувийн аж ахуйн нийт малын 46.3 хувийг ямаа, 42.2 хувийг хонь, 5.8 хувийг үхэр, 5.1 хувийг адуу, 0.6 хувийг тэмээ эзэлж байна.

Мал бүхий 227.5 мянган өрхийг малын тоогоор нь бүлэглэн авч үзвэл, 7.6 хувь буюу 17.4 мянга нь 10 хүртэл малтай; 10.2 хувь нь буюу 23.2 мянга нь 11-30 малтай; 9.1 хувь буюу 20.7 мянга нь 31-50 малтай; 17.7 хувь буюу 40.2 мянга нь 51-100 малтай; 23.9 хувь буюу 54.5 мянга нь 101-200 малтай; 23.8 хувь буюу 54.3 мянга нь 201-500 малтай; 7.6 хувь буюу 17.3 мянга нь 500-гаас дээш малтай өрх байна (Хүснэгт 13).

Бүлэглэлтээс харахад малтай өрхийн дийлэнх хувийг эзэлдэг 200 хүртэл малтай өрхийн нийт малтай өрхөд эзлэх хувь 2007 онд 70.8 хувьтай байсан бол 2008 онд 68.5 хувь болж, өмнөх оныхоос 2.3 пунктээр буурсан байна.

Мөн 2008 онд нийт малтай өрхөд 100 хүртэл толгой малтай өрхийн эзлэх хувийн жин 44.6 хувь болж, өмнөх оныхоос 2.1 пунктээр буурч, харин түүнээс дээшхи бүлгийн малтай өрхийн эзлэх хувийн жин 55.4 хувь болж, 2.1 пунктээр нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт 13

Малтай өрхийн малын бүлэглэлт

	Малтай өрхийн тоо		Нийт дүнд эзлэх хувь		Малын тоо, мян.тол	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Дүн	226 116	227 547	100.0	100.0	39 752.0	42 771.9
>10	19 326	17 391	8.5	7.6	109.8	98.9
11-30	24 373	23 202	10.8	10.2	506.1	484.6
31-50	21 002	20 707	9.3	9.1	852.6	847.0
51-100	40 962	40 168	18.1	17.7	3 086.3	3 037.7
101-200	54 441	54 469	24.1	23.9	8 014.7	7 961.7
201-500	51 200	54 265	22.6	23.8	15 676.9	16 720.4
501-999	11 460	13 337	5.1	5.9	7 317.4	8 632.5
1000-1499	2 922	3 501	1.3	1.5	3 325.6	3 980.0
1500-2000	251	325	0.1	0.1	419.7	548.5
2001+	179	182	0.1	0.1	442.9	460.6

Аймгаар авч үзэхэд 200 хүртэл толгой малтай өрхийн нийт малтай өрхөд эзлэх хувь 2007 онд 53.3-94.6 хувьтай байсан бол 2008 онд 54.8-92.3 хувь болсон байна.

Бүсээр авч үзвэл, 2007 онд 200 хүртэл толгой малтай өрхийн нийт мал бүхий өрхөд эзлэх хувь Баруун бүсэд 68.2, Хангай бүсэд 73.1, Төвийн бүсэд 68.2 хувь, Зүүн бүсэд 68.2 хувь, Улаанбаатарт 94.6 хувь байсан бол 2008 онд нийт мал бүхий өрхөд 200 хүртэл толгой мал бүхий өрхийн эзлэх хувь Баруун болон Хангайн бүсийнх 68.5 хувь, Төвийн бүсийнх 65.0 хувь, Зүүн бүсийнх 69.5 хувь, Улаанбаатарынх 92.3 хувь болсон байна. Эндээс харахад Улаанбаатараас бусад бүсэд нийт малтай өрхийн 68.0 орчим хувь нь дунджаар 200 хүртэл малтай байна.

2008 онд 1000 ба түүнээс дээш малтай 4008 өрх тоологдож, өмнөх оныхоос 656 өрхөөр нэмэгдсэн байна. 1000-аас дээш малтай өрхийн 26.3 хувь нь Баруун бүсэд, 34.1 хувь нь Хангайн бүсэд, 22.9 хувь нь Төвийн бүсэд, 16.1 хувь нь Зүүн бүсэд, 0.6 хувь нь Улаанбаатар хотод ногдож байна.

1000-аас дээш малтай өрхийн тоогоор Завхан аймаг тэргүүлж байна.

Хүснэгт 14

Малтай нэг өрхөд ногдох малын тоо

Бүлэг	Мал бүхий нэг өрхөд ногдох мал, тол		Үүнээс:				
	2007	2008	тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа
Дүн	176	188	1	10	11	79	87
>10	6	6	0	1	3	1	1
11-30	21	21	0	2	5	5	9
31-50	41	41	0	3	6	12	20
51-100	75	76	0	4	7	25	40
101-200	148	146	1	8	10	52	75
201-500	306	308	2	15	15	127	149
501-999	639	647	4	31	27	314	271
1000-1499	1 139	1 137	5	57	47	622	406
1500-2000	1 673	1 688	9	94	74	965	546
2001+	2 474	2 531	12	161	118	1446	794

Улсын дунджаар мал бүхий нэг өрхөд 188 толгой мал ногдож байгаа нь өмнөх оныхоос 12 толгой малаар нэмэгдсэн байна. Малтай нэг өрхөд тэмээ 1, адуу 10, үхэр 11, хонь 79, ямаа 87 ногдож байна (Хүснэгт 14).

Нэг өрхөд ногдох малын бүтцийг авч үзэхэд 88.5 хувь нь бог мал, 11.5 хувь нь бод мал байна.

Мал бүхий өрхийн дунд дийлэнх хувийг эзэлж байгаа 200 хүртэл толгой малтай нэг өрхөд дунджаар 80 толгой, 201-999 малтай нэг өрхөд 375 толгой, 1000 ба түүнээс дээш малтай өрхөд 1245 толгой мал тус тус ногдож байна.

Малтай нэг өрхөд ногдох малын тоо Хөвсгөл, Дундговь, Говь-Алтай, Хэнтий, Завхан, Говьсүмбэр, Өмнөговь, Дорноговь, Төв, Дорнод, Ховд аймгуудад 196-243 толгойд хүрч, улсын дунджаас 8-56 толгойгоор дээгүүр, бусад аймагт 62-186 толгойд хүрч, улсын дунджаас 1-25 толгойгоор доогуур байна.

Бүсээр авч үзвэл, нэг өрхөд ногдох малын тоо Баруун бүсэд 184, Хангайн бүсэд 188, Төвийн бүсэд 203, Зүүн бүсэд 201, Улаанбаатарт 63 толгой болж, Төв, Зүүн бүсэд нэг өрхөд ногдох мал улсын дунджаас 13-15 толгойгоор илүү байна.

2008 оны байдлаар амьжиргааны гол эх үүсвэр нь мал аж ахуй болсон малчин өрхийн эзэмшилд нийт малын 89.5 хувь буюу 38.7 сая толгой мал байна (Хүснэгт 15).

Хүснэгт 15

Малчин өрхийн малын бүлэглэлт

	Малчин өрхийн тоо		Малчин өрхийн малын тоо, мян.тол		Үүнээс :				
	2007	2008	2007	2008	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Дүн	171 588	171 124	36 215.5	38 731.6	251.3	1 976.6	2 138.4	16 566.9	17 798.2
>10	6 244	4 849	35.9	29.5	0.3	4.6	13.3	3.9	7.4
11-30	12 953	11 471	274.8	245.0	1.4	22.8	58.6	60.6	101.6
31-50	13 638	12 646	554.4	522.1	2.3	37.0	78.3	149.7	254.8
51-100	31 043	29 399	2 399.4	2 239.5	12.4	137.1	232.8	724.5	1 132.7
101-200	47 461	45 540	7 037.6	6 813.1	44.2	370.5	458.0	2 434.9	3 505.5
201-500	46 366	50 461	14 718.5	15 677.5	116.1	752.2	742.8	6 452.3	7 614.1
501-999	10 702	12 859	7 102.8	8 348.9	53.2	399.5	350.0	4 046.8	3 499.4
1000-1499	2 764	3 406	3 252.7	3 877.0	16.5	194.4	160.4	2 130.0	1 375.7
1500-2000	247	316	412.5	534.4	2.8	30.1	23.6	307.4	170.5
2001+	170	177	426.8	444.6	2.2	28.3	20.6	257.0	136.5

2007 оны байдлаар малчин нэг өрхөд дунджаар 211 толгой мал, үүний дотор тэмээ 1, адуу 12, үхэр 12, хонь 90, ямаа 96 тус тус ногдож байсан бол 2008 онд малчин нэг өрхөд дунджаар 226 толгой мал ногдож, үүний дотор тэмээ 1, адуу, үхэр 12, хонь 97, ямаа 104 ногдож байна. 2008 онд малчин нэг өрхөд ногдох малын тоо дунджаар өмнөх оныхоос 15 толгойгоор нэмэгдсэн байна (Хүснэгт 16).

Хүснэгт 16

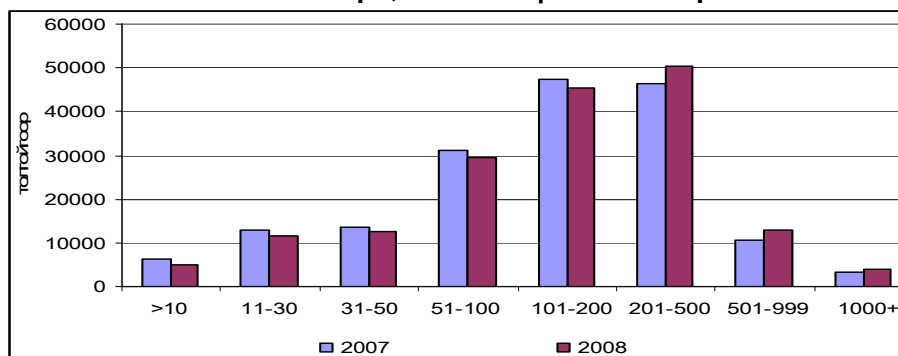
Нэг малчин өрхөд ногдох малын тоо

	Бүгд, тол		Үүнээс:									
			Тэмээ		Адуу		Үхэр		Хонь		Ямаа	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Дүн	211	226	1	1	12	12	12	12	90	97	96	104
>10	6	6	0	0	1	1	3	3	1	1	1	2
11-30	21	21	0	0	2	2	5	5	5	5	9	9
31-50	41	41	0	0	3	3	6	6	12	12	19	20
51-100	76	76	0	0	5	5	8	8	25	25	38	39
101-200	149	150	1	1	9	8	10	10	54	53	75	77
201-500	318	311	2	2	17	15	16	15	132	128	151	151
501-999	663	649	4	4	35	31	28	27	323	315	273	272
1000-1499	1 176	1138	5	5	62	57	49	47	646	625	414	404
1500-2000	1 670	1691	9	9	107	95	68	75	905	973	581	540
2001+	2 511	2512	9	12	165	160	112	116	1 465	1452	760	771

2007 онд малчин өрхийн 37.2 хувь нь 100 хүртэл малтай, 27.7 хувь нь 101-200 хүртэл малтай, 27.0 хувь нь 201-500 малтай, 6.2 хувь нь 501-999 малтай, 1.9 хувь нь 1000-аас дээш малтай байсан бол 2008 онд малчин өрхийн 34.1 хувь нь 100 хүртэл малтай, 26.6 хувь нь 101-200 хүртэл малтай, 29.5 хувь нь 201-500 малтай, 7.5 хувь нь 501-999 малтай, 2.3 хувь нь 1000-аас дээш малтай болсон байна .

Зураг 7

Малчин өрх, малын бүлэглэлтээр

Хээлтэгч мал. 2008 оны эцэст 18531.3 мянган толгой хээлтэгч мал тоологдсон нь өмнөх оныхоос 1746.5 мянган толгой буюу 10.4 хувиар өссөн байна.

Төрлөөр авч үзвэл ингэ 4.2 мянган толгойгоор буюу 5.2 хувиар, үнээ 39.9 мянган толгойгоор буюу 4.3 хувиар, эм хонь 762.8 мянган толгойгоор буюу 10.2 хувиар, эм ямаа 941.1 мянган толгойгоор буюу 12.3 хувиар тус тус өсч, харин гүү 1.3 мянган толгойгоор буюу 0.2 хувиар буурчээ (Хүснэгт 17).

Хүснэгт 17

Хээлтэгч малын тоо

	2004	2005	2006	2007	2008	МЯН.ТОЛ	
						2008/2007	
						хувь	зөрүү
Бүгд	11 604.7	12 883.7	1 4712.4	16 784.8	18 531.3	110.4	1 746.5
Ингэ	77.4	76.3	76.8	81.0	85.2	105.2	4.2
Гүү	571.8	569.7	594.0	632.8	631.5	99.8	-1.3
Үнээ	733.3	764.3	839.4	931.7	971.6	104.3	39.9
Эм хонь	5 147.5	5 751.8	6 611.5	7 490.7	8 253.5	110.2	762.8
Эм ямаа	5 074.8	5 721.8	6 590.7	7 648.5	8 589.6	112.3	941.1

Хээлтэгч мал нийт малын 42.8 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд тэмээн сүргийн 32.0 хувь, адуун сүргийн 28.9 хувь, үхэр сүргийн 38.8 хувь, хонин сүргийн 44.9 хувь, ямаан сүргийн 43.0 хувийг тус тус эзэлж байна (Хүснэгт 18). Сүрэгт хээлтэгч малын эзлэх хувийн жин малын бүх төрөл дээр өмнөх оныхоос 0.4-1.3 пунктээр өссөн байна.

Хүснэгт 18

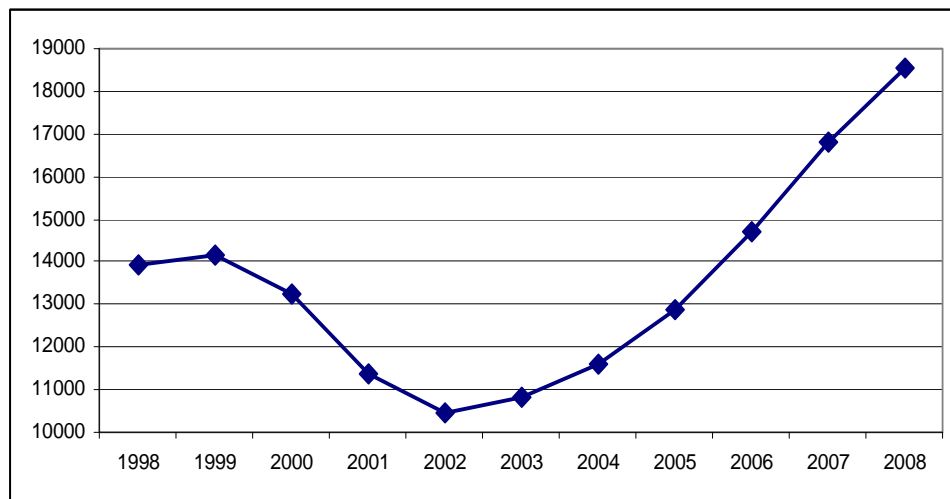
Сүрэгт хээлтэгч малын эзлэх хувь

	МЯН.ТОЛ				
	2004	2005	2006	2007	2008
Бүгд	41.4	42.4	42.3	41.7	42.8
Ингэ	30.2	30.0	30.3	31.1	32.0
Гүү	28.5	28.1	28.1	28.3	28.9
Үнээ	39.8	38.9	38.7	38.4	38.8
Эм хонь	44.0	44.6	44.6	44.1	44.9
Эм ямаа	41.5	43.1	42.7	41.7	43.0

Эрдэмтэн, судлаачдын үзэж байгаагаар мал аж ахуйн нөхөн үйлдвэрлэлийг хэвийг хэмжээнд байлгахад хээлтэгч мал бод малын хувьд сүргийн 50.0-55.0 хувь, бог малын хувьд сүргийн 60.0-65.0 хувийг эзэлж байвал зохимжтой байна гэж үздэг бөгөөд сүүлийн жилүүдэд энэ харьцаа алдагдаж, сүүлийн 5 жилийн байдлаар хээлтэгч малын эзлэх хувь бод малд дунджаар 32.7, бог малд 43.4 хувь байна.

Зураг 8

Хээлтэгч малын тоо, мян.тол

Аймгаар авч үзвэл хээлтэгч малын тоо нь Сүхбаатар, Баян-Өлгий, Увс, Говьсүмбэр аймагт 5.1-32.3 мянган толгой буюу 0.7-6.2 хувиар буурч, бусад аймгуудад 22.8-206.8 мянган толгойгоор буюу 2.6-55.4 хувиар нэмэгджээ.

Бүсээр авч үзвэл бүх бүсэд хээлтэгч малын тоо 2.7-20.2 хувь буюу 30.7-878.0 мянган толгойгоор өссөн байна.

Баруун бүсийн нийт малын 42.9 хувь, Хангайн бүсийн нийт малын 41.7 хувь, Төвийн бүсийн нийт малын 43.0 хувь, Зүүн бүсийн нийт малын 45.4 хувь, Улаанбаатар хотын нийт малын 47.5 хувийг хээлтэгч мал эзэлж байна. Хээлтэгч малын нийт малд эзлэх хувийн жин бүх бүсэд өмнөх оныхоос 0.5-1.8 пунктээр өссөн байна.

Төл бойжилт. 2008 оны байдлаар оны эхний эх малын 83.1 хувь буюу 13952.0 мянган эх мал төллөж, гарсан төлийн 91.0 хувь буюу 12780.0 мянган төл бойжуулав. Бойжсон төлийн тоо өмнөх оныхоос 12.4 мянган толгойгоор нэмэгдсэн ч бойжилтын хувь 6.1 пунктээр буурсан байна (Хүснэгт 19).

Гарсан ботгоны 95.3 хувь, унаганы 89.4 хувь, тугалын 94.3 хувь, хурганы 91.8, ишигний 89.8 хувийг бойжуулсан байна. Өмнөх оныхтой харьцуулахад бойжуулсан ботго, хурга 5.7-146.5 мянган толгойгоор өсч, тугал, унага, ишиг 18.1-68.2 мянган толгойгоор өссөн байна.

Хүснэгт 19

Төл бойжилт

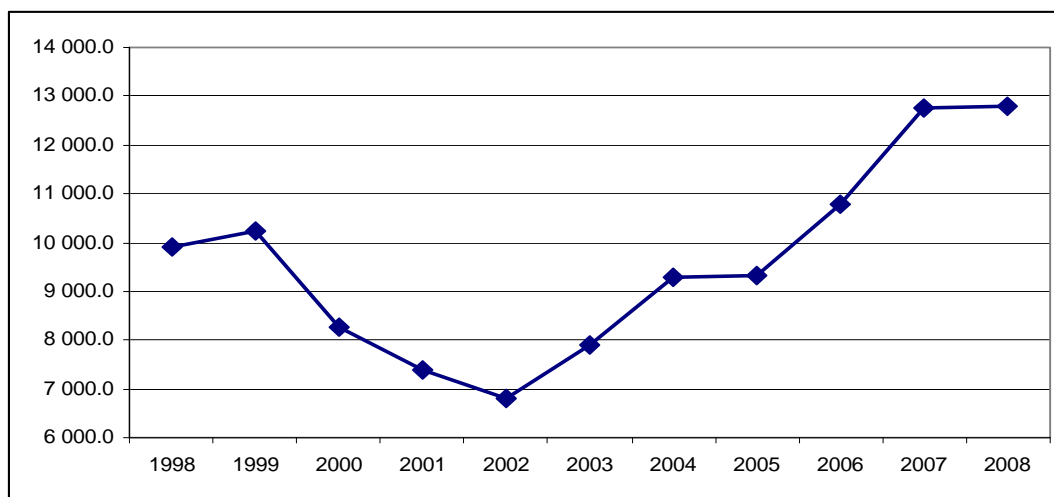
МЯН.ТОЛ

	Бүгд			Үүнээс:				
	2006	2007	2008	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
Гарсан төл	11 309.0	13 143.5	14 048.8	42.5	422.4	710.6	6 537.1	6 336.2
Бойжсон төл	10 778.6	12 767.6	12 780.0	40.5	377.5	670.0	6 003.5	5 688.4
Бойжилтын хувь	95.3	97.1	91.0	95.3	89.4	94.3	91.8	89.8

Бойжуулсан төлийн тоо Хөвсгөл, Булган, Архангай, Сэлэнгэ, Өмнөговь, Төв, Баянхонгор, Дорнод, Завхан, Дорноговь, Дархан-Уул, Орхон аймагт өмнөх оныхоос 19.0-150.4 мянган толгойгоор өсч, Улаанбаатар хот, Говьсүмбэр, Өвөрхангай, Баян-Өлгий, Хэнтий, Говь-Алтай, Дундговь, Ховд, Сүхбаатар, Увс аймагт өмнөх оныхоос 0.3-153.6 мянган толгойгоор буурсан байна.

Зураг 9

Бойжуулсан төлийн тоо, мян.тол

Бойжуулсан төлийн тоог бүсээр авч үзвэл, Хангай болон Төвийн бүсэд 163.8-412.1 мянган толгойгоор нэмэгдэж, Баруун, Зүүн бүс, Улаанбаатарт 0.3-395.7 мянган толгойгоор буурсан байна.

Нийт бойжуулсан төлийн 27.9 хувь нь Баруун бүсэд, 37.2 хувь нь Хангайн бүсэд, 21.9 хувь нь Төвийн бүсэд, 12.0 хувь нь Зүүн бүсэд, 0.9 хувь нь Улаанбаатарт ногдож байна.

Бойжуулсан төл

	МЯН.ТОЛ				
	2004	2005	2006	2007	2008
Бүгд	9 296.1	9 333.0	10 778.6	12 767.6	12 780.0
Ботго	35.8	34.6	33.3	34.8	40.5
Унага	384.1	387.4	394.1	431.0	377.5
Тугал	549.0	569.3	611.6	688.1	670.0
Хурга	4 250.4	4 372.8	5 009.1	5 857.0	6 003.5
Ишиг	4 076.8	3 968.9	4 730.5	5 756.6	5 688.4

2008 онд улсын дунджаар 100 эхээс 76 төл бойжуулсан нь өмнөх оныхоос 11 төлөөр буурав (Хүснэгт 21).

Дорноговь, Өмнөговь, Дархан-Уул, Орхон аймагт 100 эхээс бойжуулсан төлийн тоо 2-8 толгойгоор нэмэгдэж, бусад аймагт 1-23 толгойгоор буурчээ.

Хүснэгт 21

100 эхээс бойжуулсан төл

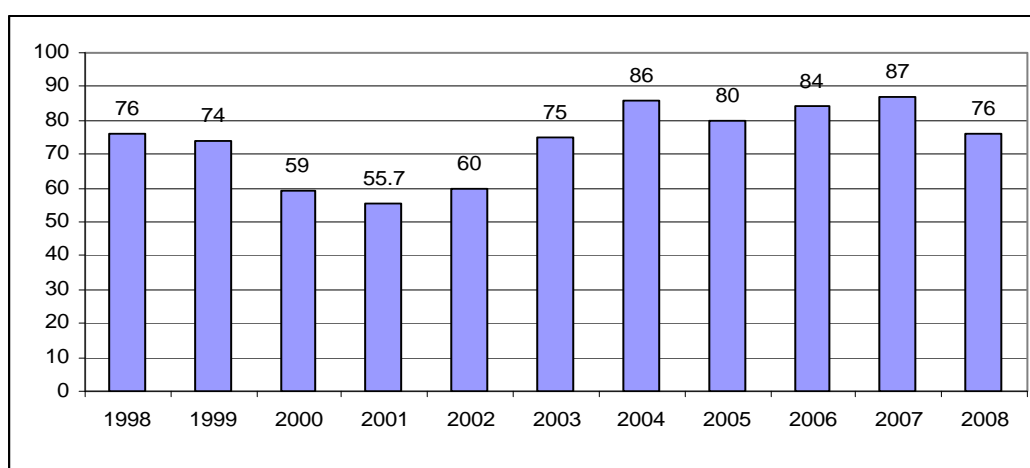
	ТОЛ.				
	2004	2005	2006	2007	2008
Бүгд	86	80	84	87	76
Ботго	46	45	44	45	50
Унага	66	68	69	73	60
Тугал	76	78	80	82	72
Хурга	88	85	87	89	80
Ишиг	89	78	83	87	74

Бүсээр авч үзвэл, бүх бүсэд 100 эхээс бойжуулсан төлийн тоо өмнөх оныхоос 1-18 толгойгоор буурсан байна.

Улсын дундажтай харьцуулахад Хангай, Төвийн бүс, Улаанбаатарт 100 эхээс бойжуулсан төлийн тоо улсын дунджаас дээгүүр, бусад бүсэд доогуур байна.

Зураг 10

100 эхээс бойжуулсан төл

Том малын зүй бүс хорогдол. 2008 онд оны эхний нийт малын 4.1 хувьтай тэнцэх 1640.6 мянган толгой мал хорогдсон нь өмнөх оныхоос 1346.5 мянгаар буюу 5.6 дахин нэмэгдсэн байна. Нийт хорогдсон малын 44.5 хувийг ямаа, 39.8 хувийг хонь, 8.1 хувийг үхэр, 7.4 хувийг адуу, 0.2 хувийг тэмээ эзэлж байна (Хүснэгт 22).

Нийт хорогдсон малын 42.4 хувь буюу 695.1 мянга нь гэнэтийн аюулаар, 57.6 хувь буюу 945.5 мянга нь өвчнөөр болон бусад шалтгаанаар хорогджээ.

Том малын зүй бус хорогдол

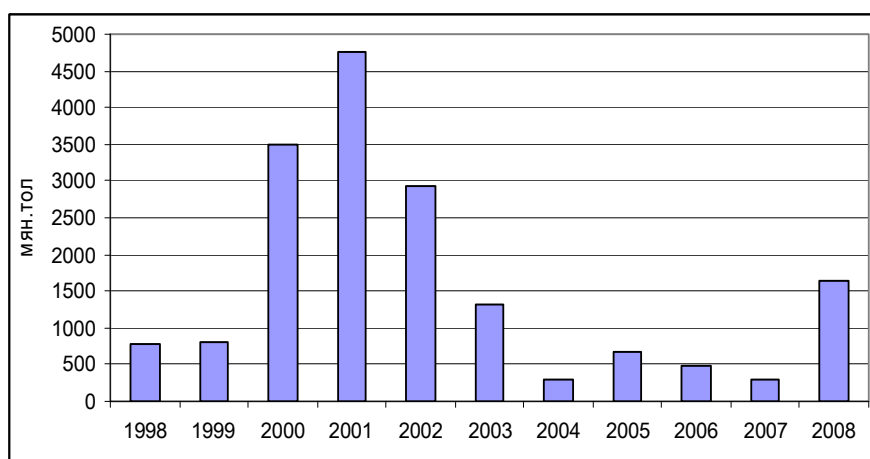
	МЯН.ТОЛ				
	2004	2005	2006	2007	2008
Бүгд	291.7	677.2	476.4	294.1	1 640.6
Тэмээ	2.4	3.7	4.7	2.0	3.4
Адуу	31	39.1	30.6	24.6	122.0
Үхэр	46	58.1	39.5	27.9	132.9
Хонь	116	255.7	182.2	119.9	652.8
Ямаа	96.3	320.7	219.3	119.8	729.4

Том малын зүй бус хорогдол Өмнөговь, Сэлэнгэ, Дархан-Уул аймагт 0.1-1.5 мянган толгойгоор буурч, бусад аймагт 0.1-358.5 мянган толгойгоор нэмэгдсэн байна.

Нийт хорогдлын 72.1 хувь нь Сүхбаатар, Хэнтий, Увс, Өвөрхангай, Төв, Ховд аймагт ногдож байна.

Зураг 11

Том малын зүй бус хорогдол

Бүсээр авч үзвэл, бүх бүсэд хорогдлын хэмжээ өмнөх оныхтой харьцуулахад 0.5-595.6 мянган нэмэгдсэн байна.

Нийт хорогдлын 40.1 хувь нь Зүүн бүсэд, 31.0 хувь нь Баруун бүсэд, 17.7 хувь нь Хангайн бүсэд, 11.1 хувь нь Төвийн бүсэд гарсан байна.

Хүснэгт 23

Оны эхний малд зүй бус хорогдлын эзлэх хувь

	2004	2005	2006	2007	2008
Бүгд	1.1	2.4	1.6	0.8	4.1
Тэмээ	1	1.4	1.9	0.8	1.3
Адуу	1.6	1.9	1.5	1.2	5.4
Үхэр	2.6	3.2	2	1.3	5.5
Хонь	1.1	2.2	1.4	0.8	3.8
Ямаа	0.9	2.6	1.7	0.8	4.0

Зүүн бүсэд оны эхний малын 12.6 хувь, Баруун бүсэд 4.1 хувь, Хангайн бүсэд 2.1 хувь, Төвийн бүсэд 2.2 хувь, Улаанбаатарт 0.6 хувь нь хорогдсон байна (Хүснэгт 23).

2008 онд 695.1 мянган мал гэнэтийн аюулаар буюу цас, зуд, хүчтэй салхи, шуурганы улмаас хорогдсон нь өмнөх оныхоос 651.3 мянган толгойгоор буюу 15.9 дахин нэмэгдсэн байна (Хүснэгт 24).

Гэнэтийн аюулаар хорогдсон малын тоо

	МЯН.ТОЛ				
	2004	2005	2006	2007	2008
Бүгд	39.6	123.5	73	43.8	695.1
Тэмээ	0.2	0.4	0.5	0.2	1.2
Адуу	3.4	5.1	5	2.9	50.8
Үхэр	4.6	10.4	5.2	3.8	52.5
Хонь	17.3	48.6	29.1	20.2	285.2
Ямаа	14.2	59.1	33.3	16.8	305.4

Гэнэтийн аюулаар хорогдсон малын 35.0 хувь нь Сүхбаатар аймагт, 27.6 хувь нь Хэнтий аймагт, 18.6 хувь нь Увс аймагт, 5.0 хувь нь Төв аймагт байна.

Гэнэтийн аюулаар хорогдсон малын 64.1 хувь нь Зүүн бүсэд, 24.2 хувь нь Баруун бүсэд, 8.2 хувь нь Төвийн бүсэд, 3.4 хувь нь Хангайн бүсэд тус тус ногдож байна.

Малын хээл хаялт, сувайралт. 2008 онд оны эхний хээлтэгч малын 11.7 хувьтай тэнцэх 1.9 сая мал хээл хаяж, сувайрсны улмаас төл өгөөгүй байна. Хээл хаяж, сувайрсан хээлтэгч малын тоо өмнөх оныхоос 65.2 хувь буюу 771.7 мянган толгойгоор нэмэгдсэн байна (Хүснэгт 25).

Төл өгөөгүй хээлтэгч малын 62.6 хувь буюу 1223.3 мянга нь сувайрсан хээлтэгч, 37.4 хувь буюу 732.1 мянга нь хээл хаясан эх мал байна.

Хүснэгт 25

Хээл хаяж, сувайрсан эх малын тоо

	Сувайрсан				Хээл хаясан			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Бүгд	820.7	898.9	865.9	1 223.3	512.9	332.9	317.9	732.1
Ингэ	3.1	2.9	2.4	2.4	0.6	0.5	0.3	0.3
Гүү	85.8	85.2	83.2	101.9	26.4	24.8	20.1	38.6
Үнээ	82.8	84.9	88.7	119.5	26.4	20.5	22.2	35.7
Эм хонь	310.4	314.1	330.9	476.2	105.8	98.5	100.7	161.3
Эм ямаа	338.7	411.8	360.7	523.4	353.6	188.7	174.6	496.3

Аймгаар авч үзвэл, Өмнөговь, Дорноговь, Хөвсгөл аймагт төл өгөөгүй хээлтэгч малын тоо 1.8-57.0 мянган толгойгоор буурч, бусад аймгуудад 0.6-142.6 мянгаар нэмэгджээ.

Хүснэгт 26

Оны эхний хээлтэгчид хээл хаялт, сувайрсан малын эзлэх хувь

	Сувайрсан				Хээл хаясан			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Бүгд	7.1	7.0	5.9	7.3	4.4	2.6	2.2	4.4
Ингэ	4.0	3.8	3.1	2.9	0.7	0.6	0.4	0.4
Гүү	15.0	15.0	14.0	16.1	4.6	4.3	3.4	6.1
Үнээ	11.3	11.1	10.6	12.8	3.6	2.7	2.6	3.8
Эм хонь	6.0	5.5	5.0	6.4	2.1	1.7	1.5	2.2
Эм ямаа	6.7	7.2	5.5	6.8	7.0	3.3	2.6	6.5

Хээл хаяж, сувайрсан эх малын 37.7 хувь нь Баруун, 28.6 хувь нь Хангайн, 20.6 хувь нь Төвийн, 12.3 хувь нь Зүүн бүсэд, 0.9 хувь нь Улаанбаатар хотод ногдож байна.

Хээлтэгч, хээлтүүлэгчийн тохироо. 2008 онд 382.7 мянган хээлтүүлэгч мал тоологдож, өмнөх оныхоос 7.4 мянган толгойгоор буюу 2.0 хувиар өсчээ (Хүснэгт 27).

Хээлтүүлэгч малын тоо

	МЯН.ТОЛ				
	2004	2005	2006	2007	2008
Бүгд	296.1	309.2	338.0	375.3	382.7
Буур	3.5	3.3	3.3	3.4	3.4
Азарга	85.8	83.5	83.7	86.0	84.4
Бух	26.0	27.7	31.0	34.7	35.1
Хуц	91.3	101.2	110.8	125.5	130.0
Ухна	89.5	93.5	109.2	125.7	129.8

Хээлтэгч, хээлтүүлэгчийн тохироо нь бод малын хувьд үржлийн нормоор, харин бог малын хувьд алдагдсан хэвээр байна.

Үржлийн нормоор бог малын нэг хээлтүүлэгчид 25-30 хээлтэгч ногдох ёстой гэж үздэг ч 2008 онд улсын дунджаар 64-66 эм хонь, ямаа ногдож, 2 дахин илүү өндөр үзүүлэлт гарч байна (Хүснэгт 28).

Хүснэгт 28

Хээлтэгч, хээлтүүлэгчийн тохироо

	Үржлийн норм	2004	2005	2006	2007	2008
Ингэ	20-25	22	23	24	24	25
Гүү	12-15	7	7	7	7	7
Үнээ	35-45	28	28	27	27	28
Эм хонь	25-30	53	57	60	60	64
Эм ямаа	25-30	51	61	60	61	66

Малын хэрэглээний зарлага. 2008 онд оны эхний нийт малын 20.6 хувьтай тэнцэх 8285.2 мянган малыг хэрэглээнд зарцуулсан байна.

Малын хэрэглээний зарлага өмнөх оныхоос 1272.7 мянган толгойгоор буюу 18.1 хувиар өссөн байна (Хүснэгт 29).

Малтай нэг өрх дунджаар 36 толгой малыг хэрэглээнд зориулан зарцуулсан байна.

Үүнийг улсын хэмжээний нийт өрхөд харьцуулбал нэг өрх дунджаар 12 толгой малыг хэрэглээндээ зарцуулсан байна.

Хүснэгт 29

Малын хэрэглээний зарлага

	МЯН.ТОЛ				
	2004	2005	2006	2007	2008
Бүгд	6 404.9	6 284.0	5 898.0	7 012.6	8 285.2
Тэмээ	33.3	33.4	29.6	25.7	32.0
Адуу	317.6	324.5	277.8	281.6	312.5
Үхэр	454.2	389.2	367.6	402.3	459.5
Хонь	3 204.3	2 918.2	2 896.0	3 562.2	4 076.7
Ямаа	2 395.5	2 618.8	2 326.9	2 740.7	3 404.4
Оны эхний малд эзлэх хувь					
Бүгд	25.2	22.4	19.4	20.1	20.6
Тэмээ	13.0	13.0	11.5	10.2	12.3
Адуу	16.1	16.2	13.7	13.3	14.0
Үхэр	25.3	21.1	18.7	18.6	18.9
Хонь	29.8	25.0	22.5	24.0	24.0
Ямаа	22.5	21.4	17.5	17.7	18.6

Оны эхний тэмээний 12.3 хувь, адууны 14.0 хувь, үхрийн 18.9 хувь, хонины 24.0 хувь, ямааны 18.6 хувийг хэрэглээнд зарцуулсан байна.

Хэрэглээнд зарцуулсан малын 90.3 хувийг бог мал, 9.7 хувийг бод мал эзэлж байна.

Зах зээлд худалдан борлуулсан болон аж ахуйн дотоодод хэрэглэсэн малын тоо

	Зах зээлд худалдан борлуулсан				Аж ахуйн дотоодод хэрэглэсэн			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Бүгд	2 317.6	2 214.6	2 672.5	3 278.7	2 829.2	2 692.6	2 957.0	3 237.0
Тэмээ	11.4	9.8	9.9	11.2	12.5	11.2	10.0	10.8
Адуу	132.4	128.5	131.1	135.0	123.1	107.9	105.7	109.4
Үхэр	156.4	157.3	170.6	200.8	175.7	160.0	167.9	192.9
Хонь	1 108.7	1 107.5	1 395.9	1 631.5	1 265.8	1 254.0	1 405.4	1 498.4
Ямаа	908.7	811.5	965.0	1 300.2	1 252.1	1 159.5	1 268.0	1 425.5

Хэрэглээнд зарцуулсан малын 39.6 хувийг зах зээлд худалдан борлуулж, 39.1 хувийг аж ахуйн дотоод хэрэгцээнд зарцуулжээ (Хүснэгт 30).

Бүсээр авч үзвэл, Баруун бүсэд оны эхний малынхаа 26.0 хувь, Хангайн бүсэд 18.0 хувь, Төвийн бүсэд 18.7 хувь, Зүүн бүсэд 17.8 хувь, Улаанбаатарт 18.4 хувийг тус тус хэрэглээнд зарцуулсан байна.

Хэрэглээнд зарцуулсан малын 38.7 хувь нь Баруун, 30.4 хувь нь Хангайн бүсэд, 19.0 хувь нь Төвийн бүсэд, 11.2 хувь нь Зүүн бүсэд, 0.7 хувь нь Улаанбаатарт ногдож байна.

Малтай нэг өрх дунджаар 14 толгой малыг зах зээлд борлуулж, мөн 14 толгой малыг өөрийн хүнсэндээ хэрэглэжээ.

Сүргийн бүтэц. 2008 оны байдлаар нийт сүргийн 31.4 хувь буюу 13588.2 мянган толгой нь төл, өсвөр насны мал, 24.9 хувь буюу 10786.3 мянган толгой нь нас гүйцсэн мал, 42.8 хувь буюу 18531.3 мянган толгой нь хээлтэгч мал, 0.9 хувь буюу 382.7 мянган толгой нь хээлтүүлэгч мал байна (Хүснэгт 31).

Хүснэгт 31

Сүргийн бүтэц, 2008 онд

	Толгойгоор, мян.тол					Хувиар				
	Бүгд	Төл, өсвөр насны мал	Нас гүйцсэн эр мал	Хээлтэгч	Хээлтүүлэгч	Бүгд	Төл, өсвөр насны мал	Нас гүйцсэн эр мал	Хээлтэгч	Хээлтүүлэгч
Бүгд	4 3288.5	13 588.2	10 786.3	18 531.3	382.7	100.0	31.4	24.9	42.8	0.9
Тэмээ	266.4	100.0	77.7	85.2	3.4	100.0	37.5	29.2	32.0	1.3
Адуу	2 186.9	814.3	656.8	631.5	84.4	100.0	37.2	30.0	28.9	3.9
Үхэр	2 503.4	1 151.6	345.1	971.6	35.1	100.0	46.0	13.8	38.8	1.4
Хонь	18 362.3	5 944.4	4 034.5	8 253.5	130.0	100.0	32.4	22.0	44.9	0.7
Ямаа	19 969.4	5 577.9	5 672.1	8 589.6	129.8	100.0	27.9	28.4	43.0	0.6

Сүрэгт эзлэх хувийг малын насаар өмнөх оныхтой харьцуулж авч үзэхэд 2008 оны байдлаар нас гүйцсэн эр мал, хээлтэгчийн сүрэгт эзлэх хувь 0.8-1.1 пунктээр нэмэгдэж, төл, өсвөр насны малын нийт сүрэгт эзлэх хувь 1.9 пунктээр буурч, хээлтүүлэгчийн эзлэх хувь ижил түвшинд байна (Хүснэгт 32).

Хүснэгт 32

Сүргийн бүтэц, хувиар

	Төл, өсвөр насны				Нас гүйцсэн эр			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Бүгд	32.7	33.1	33.3	31.4	23.9	23.7	24.1	24.9
Тэмээ	35.2	35.8	36.1	37.5	33.5	32.7	31.5	29.2
Адуу	36.7	37.7	38.1	37.2	31.1	30.3	29.8	30.0
Үхэр	47.1	47.1	46.8	46.0	12.5	12.8	13.4	13.8
Хонь	33.5	33.5	33.8	32.4	21.1	21.2	21.4	22.0
Ямаа	29.2	30.0	30.5	27.9	26.9	26.6	27.2	28.4

	үргэлжлэл							
	Хээлтэгч				Хээлтүүлэгч			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Бүгд	42.4	42.3	41.7	42.8	1.0	1.0	0.9	0.9
Тэмээ	30.0	30.3	31.1	32.0	1.3	1.3	1.3	1.3
Адуу	28.1	28.1	28.3	28.9	4.1	4.0	3.8	3.9
Үхэр	38.9	38.7	38.4	38.8	1.4	1.4	1.4	1.4
Хонь	44.6	44.6	44.1	44.9	0.8	0.7	0.7	0.7
Ямаа	43.1	42.7	41.7	43.0	0.7	0.7	0.7	0.6

II.2.3 Эрчимжсэн мал аж ахуй

Цэвэр үүлдрийн болон эрлийз, нутгийн шилдэг омгийн мал. 2008 онд цэвэр үүлдрийн 1794.7 мянган мал, эрлийз 641.9 мянга, сайжруулсан нутгийн үүлдрийн 1783.9 мянган мал, нутгийн шилмэл омгийн 721.0 мянган мал тоологдов.

Өмнөх оныхтой харьцуулахад цэвэр үүлдрийн мал 10.1 хувиар буюу 202.7 мянган толгойгоор, нутгийн шилдэг омгийн мал 3.3 хувь буюу 24.6 мянган толгойгоор тус тус буурч, эрлийз мал 34.9 хувь буюу 166.1 мянган толгойгоор, сайжруулсан нутгийн үүлдрийн мал 11.4 хувь буюу 182.9 мянган толгойгоор тус тус өссөн байна (Хүснэгт 33).

Хүснэгт 33

Цэвэр үүлдрийн болон эрлийз нутгийн шилдэг омгийн малын тоо

	2004	2005	2006	2007	2008	МЯН.ТОЛ	
						2008/2007	
						хувь	зөрүү
Цэвэр үүлдрийн	1 211.3	1 520.7	1 783.0	1 997.4	1 794.7	89.9	-202.7
Үхэр	26.5	21.7	30.2	33.1	28.3	85.5	-4.8
Хонь	1 013.1	1 205.2	1 411.0	1574.7	1 418.3	90.1	-156.4
Ямаа	171.7	293.8	341.8	389.6	348.1	89.3	-41.5
Эрлийз	450.4	356.9	505.0	475.8	641.9	134.9	166.1
Үхэр	53.5	55.5	62.3	67.9	78.8	116.1	10.9
Хонь	73.7	53.9	57.7	59.9	98.9	165.1	39.0
Ямаа	323.2	247.5	385.0	348.0	464.2	133.4	116.2
Нутгийн шилдэг омгийн	708.4	697.4	774.3	745.6	721.0	96.7	-24.6
Тэмээ	5.3	7.3	8.7	9.4	10.8	114.9	1.4
Адуу	21.4	16.5	25.3	27.7	19.3	69.7	-8.4
Үхэр	0.7	0.5	2.1	0.1	0.0	39.0	-0.1
Хонь	81.6	113.0	103.9	65.2	63.3	97.1	-1.9
Ямаа	599.4	560.1	634.3	643.2	627.6	97.6	-15.6
Сайжруулсан нутгийн үүлдрийн	1 177.5	1 280.0	1 487.5	1 601.0	1 783.9	111.4	182.9
Тэмээ	0.7	1.3	0.5	0.7	0.6	85.7	-0.1
Адуу	12.6	21.3	10.2	10.3	10.5	101.9	0.2
Үхэр	23.2	27.9	19.8	20.3	12.6	62.1	-7.7
Хонь	719.0	753.3	892.7	918.4	949.8	103.4	31.4
Ямаа	422.0	449.6	564.3	651.3	810.4	124.4	159.1

Нийт малын 4.1 хувийг цэвэр үүлдрийн мал, 1.5 хувийг эрлийз үүлдрийн мал, 1.7 хувийг нутгийн шилдэг омгийн мал, 4.1 хувийг сайжруулсан нутгийн үүлдрийн мал тус тус эзэлж байна.

Эрчимжсэн фермерийн аж ахуй. Хот суурин газрын хүн амыг аюулгүй хүнс тэжээлээр хангах хэрэгцээ шаардлагын улмаас эрчимжсэн мал аж ахуйг хөгжүүлэх талаар төр засгаас ихээхэн анхаарч байгаа билээ. Үүнтэй холбоотойгоор сүүлийн жилүүдэд эрчимжсэн фермерийн аж ахуйн тоо нэлээд нэмэгдэж, энэ чиглэлийн бизнес эрхлэгчдийн тоо нэмэгдсээр байна.

ХХААХҮ яамны мэдээгээр сүү, махны чиглэлийн төрөлжсөн мал болон гахай, шувуу үржүүлэх тэжээл үйлдвэрлэх, тэжээлийн ургамал тариалах зорилгоор ирүүлсэн

төслүүдэд сонгон шалгаруулалт хийж 90 аж ахуйн нэгж, иргэнд 705.0 сая төгрөгний зээлийн дэмжлэг үзүүлжээ.

Газар тариалангийн бүс нутаг болон бүсийн тулгуур төвүүдэд саалийн эрчимжсэн аж ахуй эрхлэх үйл ажиллагааг дэмжих зорилгоор ашиг шим сайтай шар тарлан үүлдрийн 100 толгой, хар тарлан үүлдрийн 455 толгой өсвөр үхэр, махны чиглэлийн үржлийн 165 толгой өсвөр гахайг тодорхой нөхцөл, шаардлага хангасан Улаанбаатар, Төв, Сэлэнгэ, Орхон, Хэнтий, Ховд, Хөвсгөл, Өвөрхангай аймгийн нийт 52 фермер, аж ахуйд 2-5 жилийн дотор төлөөр нь эргүүлэн төлөх гэрээ хийж тус бүрт 5-50 толгойгоор олгох арга хэмжээг зохион байгуулжээ.

Хүснэгт 34

Эрчимжсэн фермерийн аж ахуйн тоо

	2005	2006	2007	2008	2008/2007	
					хувь	зөрүү
Бүгд	284	599	750	980	130.7	230
Сүүний үхрийн ферм	186	395	494	412	83.4	-82
Махны үхрийн ферм	11	7	10	48	480.0	38
Мах, ноосны хонины ферм	12	13	15	57	380.0	42
Гахайн ферм	21	72	79	172	217.7	93
Тахиан ферм	38	81	111	225	202.7	114
Зөгийн ферм	16	31	40	56	140.0	16
Туулайн ферм	-	-	1	10	10.0*	9

2008 оны байдлаар улсын хэмжээнд 980 эрчимжсэн аж ахуй үйл ажиллагаа явуулж байгаа бөгөөд өмнөх оныхтой харьцуулахад фермерийн аж ахуйн тоо 230 буюу 30.7 хувиар нэмэгдсэн байна (Хүснэгт 34).

Хүснэгт 35

Эрчимжсэн аж ахуй эрхэлж байгаа фермерийн аж ахуйд өсгөн үржүүлж байгаа малын тоо

	Сүүний үхэр			Махны үхэр			Мах, ноосны хонь		
	Фермерийн аж ахуйн тоо	үхрийн тоо	1 фермерийн аж ахуйд ногдох үхэр	Фермерийн аж ахуйн тоо	үхрийн тоо	1 фермерийн аж ахуйд ногдох үхэр	Фермерийн аж ахуйн тоо	малын тоо	1 фермерийн аж ахуйд ногдох хонь
2006	395	8 012	20	7	1 334	191	13	6 750	519
2007	494	10 070	20	10	1 705	171	15	7 350	490
2008	412	12 648	31	48	5 285	110	57	30 619	537
үргэлжлэл									
	Гахай			Тахиа			Зөгий		
	фермерийн аж ахуйн тоо	Гахайны тоо	1 фермерийн аж ахуйд ногдох гахай	Фермерийн аж ахуйн тоо	тахианы тоо	1 фермерийн аж ахуйд ногдох тахиа	Фермерийн аж ахуйн тоо	Зөгийн бүл	1 фермерийн аж ахуйд ногдох зөгий, бүл
2006	72	8 948	124	81	390 173	2 350	31	1 221	39
2007	79	10 000	127	111	395 200	3 560	40	1 667	42
2008	172	11 842	69	225	307 164	1 365	56	1 676	30

2008 онд сүүний чиглэлийн нэг фермерийн аж ахуйд 31 толгой үхэр, махны чиглэлийн нэг фермерийн аж ахуйд 110 толгой үхэр, мах, ноосны чиглэлийн нэг

фермерийн аж ахуйд 537 толгой хонь, гахайн нэг фермерийн аж ахуйд 69 гахай, тахианы нэг фермерийн аж ахуйд 1365 тахиа, зөгийн нэг фермерийн аж ахуйд 30 бүл зөгий ногдож байна (Хүснэгт 35).

Эрчимжсэн фермерийн аж ахуйн 13.6 хувь нь Улаанбаатар хотод, 23.5 хувь нь Төв аймгийн нутагт үйл ажиллагаа явуулж байна.

Мөн Засгийн газрын “Малын чанар сайжруулах” хөтөлбөрийн хүрээнд 14 аймгийн үхрийн цөм сүргээс энэ онд 1000 гаруй үржлийн өсвөр хээлтүүлэгч бойжуулж иргэн, аж ахуйн нэгжийн хэрэгцээнд нийлүүлсэн байна.

Эрчимжсэн мал аж ахуйн хөгжлийг дэмжих хөтөлбөрийн хүрээнд Мах-сүүний үүлдрийн үхрийн зохиомол хээлтүүлгийн 36 салбар ажиллуулж 3120 үнээнд, бог малын зохиомол хээлтүүлгийн 38 салбар ажиллуулан үр үйлдвэрлэх болон гүн хөлдөөсөн үр ашиглах замаар 8568 малд зохиомол хээлтүүлэг хийжээ.

II.2.4 Малын бэлчээр, тэжээлийн хүрэлцээ, хангамж

Бэлчээрийн хүрэлцээ. Газрын харилцаа, геодези, зураг зүйн газрын 2008 оны газрын нэгдмэл сангийн урьдчилсан тайлангаар манай улсын бэлчээр хадлангийн талбай 113.3 сая га талбайд хүрч, өмнөх оныхоос 0.2 хувиар буюу 194.6 мянган га-гаар буурсан байна (Хүснэгт 36).

Хүснэгт 36

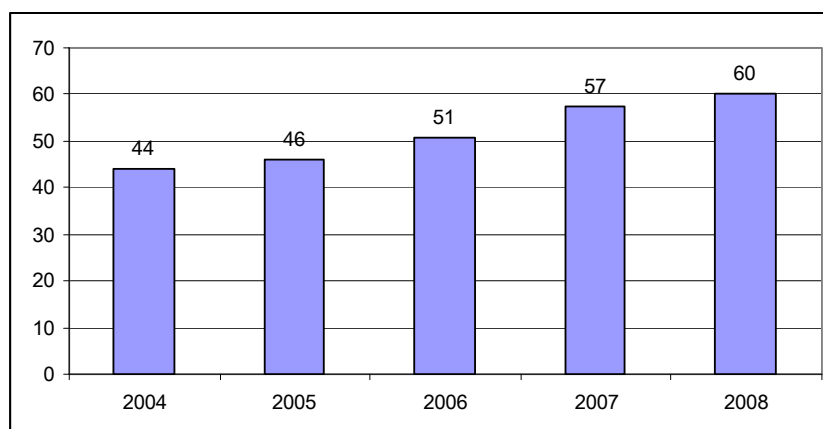
Бэлчээрийн хүрэлцээ хангамж

	2004	2005	2006	2007	2008
Хадлан бэлчээрийн талбай, сая га	112.8	113.4	113.6	113.5	113.3
100 га хадлан, бэлчээрийн талбайд ногдох хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоо	44	46	51	57	60

2008 онд 100 га хадлан, бэлчээрийн талбайд хонин толгойд шилжүүлснээр 60 толгой мал ногдож, өмнөх оныхоос 3 толгойгоор нэмэгджээ. Сүүлийн жилүүдэд малын тоо толгой өсөхийн хэрээр 100 га хадлан бэлчээрийн талбайд ногдох малын тоо зарим аймгуудад их хэмжээгээр нэмэгдсээр байна.

Зураг 12

100 га хадлан, бэлчээрийн талбайд ногдох хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоо

Тухайлбал, хадлан, бэлчээрийн 100 га талбайд ногдох хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоо Орхон аймагт 1048, Улаанбаатарт 297, Дархан-Уул аймагт 288, Архангай аймагт 170, Булган аймагт 160, Хөвсгөл аймагт 142 толгой байгаа нь бусад аймаг болон улсын дундажтай харьцуулахад өндөр байна (Хавсралт 39).

Бүсээр авч үзвэл, Хангайн бүс, Улаанбаатарт 100 га хадлан, бэлчээрийн талбайд хонин толгойд шилжүүлснээр 102-297 толгой мал ногдож байгаа нь улсын дунджаас 35-216 толгойгоор өндөр байна. Уг үзүүлэлтээс харахад төвлөрсөн хот, суурин газар, мал ихтэй аймагт 100 га-д ногдох малын тоо толгой өндөр болж, бэлчээрийн даац хэтэрсэн байна.

Малын тэжээлийн үйлдвэрлэлт, хангамж. 2008 онд улсын хэмжээгээр тэжээлийн нэгжид шилжүүлснээр 560.5 мянган тонн тэжээл үйлдвэрлэсэн нь өмнөх оныхоос 9.2 хувь буюу 47.0 мянган тонноор өсөв (Хүснэгт 37).

Бэлтгэсэн тэжээлийг нэр төрлөөр, өмнөх оныхтой харьцуулан авч үзвэл бэлтгэсэн байгалийн хадлан, сүрэл, эрдэс тэжээлийн хэмжээ 6.5-10.5 хувиар буюу 2.6-97.8 мянган тонноор өсч, гар тэжээл, бэлтгэсэн дарш 2.8-30.8 хувиар буюу 0.4-1.0 мянган тонноор буурсан байна.

Хүснэгт 37

Бэлтгэсэн тэжээл, нэр төрлөөр

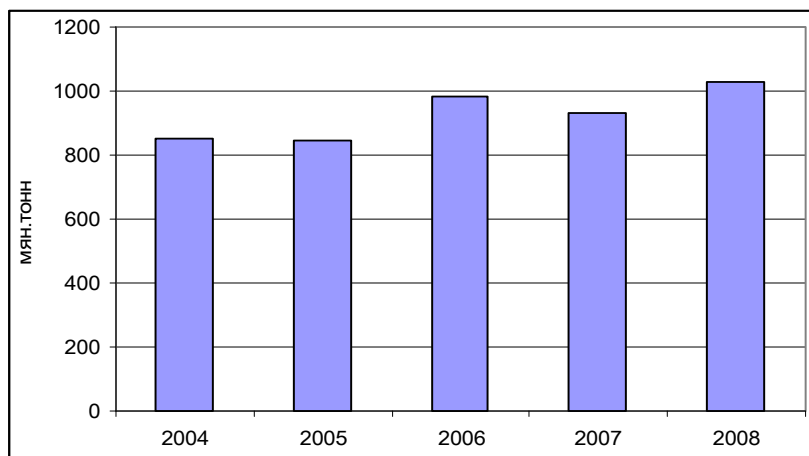
	2004	2005	2006	2007	2008	МЯН.ТН	
						2008	2007 %
Байгалийн хадлан	850.5	845.1	983.3	933.1	1 030.9	110.5	
Сүрэл	19.2	10	4	8.5	11.1	130.6	
Гар тэжээл	30.4	35.2	34	35.4	34.4	97.2	
Бэлтгэсэн дарш	2.1	0.9	0.7	1.3	0.9	69.2	
Эрдэс тэжээл	39	44.6	48.5	50.5	53.8	106.5	
Үйлдвэрлэсэн тэжээл-бүгд, (тэж.нэгж)	464.2	468.5	535.9	513.4	560.4	109.2	

* - дахин их

Тэжээл бэлтгэлтийн хэмжээ /тэжээлийн нэгжээр/ Орхон, Дорноговь, Увс, Завхан, Дорнод, Говь-Алтай, Дархан-Уул, Ховд, Дундговь, Хөвсгөл, Өвөрхангай, Булган, Архангай, Төв аймагт өмнөх оныхоос 45.4-11182.1 тонноор өсч, бусад аймагт 25.0-6553.0 тонноор буурав.

Зураг 13

Бэлтгэсэн хадлан

Бүсээр авч үзвэл, тэжээл үйлдвэрлэлтийн хэмжээ /тэжээлийн нэгжээр / Хангай, Төвийн бүс, Улаанбаатарт өмнөх оныхоос 11.6-31.0 хувиар буюу 3.2-26.7 мянган тонноор өсч, Зүүн, Баруун бүсэд 1.0-2.0 хувиар буюу 1.3-1.6 мянган тонноор буурсан байна.

Нийт тэжээлийн 21.2 хувь нь Баруун, 33.2 хувь нь Хангай, 29.2 хувь нь Төвийн, 13.9 хувь нь Зүүн, 2.4 хувь нь Улаанбаатарт бэлтгэгдсэн байна.

Хүснэгт 38

Үйлдвэрлэсэн тэжээлийн хангамж

	2004	2005	2006	2007	2008
Хонин толгойд шилжүүлсэн мал, мян.тол	49 070.4	52 081.6	57 800.0	65 037.5	67 996.0
Хонин толгойд шилжүүлсэн нэг малд ногдох тэжээл, тэж.нэгж, кг м	9.5	9.0	9.3	7.9	8.2

2008 онд хонин толгойд шилжүүлсэн нэг малд 8.2 кг тэжээл ногдож байгаа нь өмнөх оныхоос 0.3 кг-аар их байна.

Бэлтгэсэн тэжээлийн хэмжээнд үйлдвэрийн аргаар боловсруулсан тэжээлийн хэмжээ ороогүй, зөвхөн малчид, аж ахуйн нэгжүүдийн гар аргаар бэлтгэсэн тэжээлийн хэмжээ орсон болно.

Бэлчээр, ургамал хамгаалал. ХХААХҮЯ-ны мэдээгээр бэлчээр, бэлчээрийн ургамлыг хамгаалах ажлын хүрээнд 2008 онд нийт 16 аймгийн 112 сумын 660.0 мянга га бэлчээрийн талбайд үлийн цагаан оготготой, 5 аймгийн 28 сумын 103.5 мянган га талбайд царцаатай тэмцэх ажлыг зохион байгуулсан нь зохих үр дүнгээ өгсөн байна.

Үлийн цагаан оготготой тэмцэх ажилд нийт 1070.0 сая төгрөг, царцаатай тэмцэх ажилд 800.6 сая төгрөгийг 2008 онд тус тус зарцуулсан байна.

II.2.5 Тэжээвэр амьтад

2008 онд 29.3 мянган гахай, 359.9 мянган шувуу, 1021 цаа буга, 356 илжиг, 2.3 мянган бүл зөгий тоологдсон бөгөөд өмнөх оныхтой харьцуулахад шувуу 64.7 мянган толгой, цаа буга 95 толгой, зөгий 224 бүлээр тус тус нэмэгдэж, харин гахай 6.7 мянган толгойгоор буурсан байна (Хүснэгт 39).

Хүснэгт 39

Тэжээвэр амьтад, тэдгээрийг өсгөн үржүүлдэг өрхийн тоо

	2004	2005	2006	2007	2008
Гахай, мян.тол	17.2	22.7	32.8	36.0	29.3
Шувуу, мян.тол	177.4	141.7	211.7	295.2	359.9
Цаа буга	634	808	859	926	1021
Илжиг	402	386	384	324	316
Зөгий, бүл	839	789	3 404	2 393	2 617
Туулай	257	526	392	371	356
Гахайтай өрхийн тоо, мян.	2.0	2.3	2.4	2.6	2.3
Шувуутай өрхийн тоо, мян.	1.7	3.6	1.9	2.1	2.0

Тэжээвэр амьтдын дундаас гахай, шувууны аж ахуйг бусад аж ахуйгаас илүүтэйгээр эрхэлж байгаа бөгөөд 2008 онд 2.3 мянган өрх гахай, 2.0 мянган өрх шувуу өсгөн үржүүлж байна.

Өсгөн үржүүлж байгаа гахайны 50.1 хувь нь Төвийн, 17.1 хувь нь Хангайн бүсэд, 28.3 хувь нь Улаанбаатард ногдож байна. Шувууны 67.1 хувь нь Улаанбаатар хотод, 28.5 хувь нь Төвийн бүсэд байна.

II.2.6 Малжуулах арга хэмжээний талаарх мэдээлэл

Монгол Улсын Засгийн газрын Ядуурлыг бууруулах үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд малгүй болон мал цөөтэй иргэдийг малжуулах арга хэмжээг авч, нилээдгүй хөрөнгө, мөнгийг зарцуулж байна. Малжуулах арга хэмжээ нь орон нутаг, гадаад улс орон, олон улсын байгууллага, төрийн бус байгууллага зэрэг олон төрлийн байгууллагын санхүүжилтээр хийгдэж байна.

Хүснэгт 40

Малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан өрхийн тоо, ам бүл

	Малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан								1 өрхийн ам бүлийн тоо			
	Өрхийн тоо				Ам бүлийн тоо							
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Дүн	3 811	4 513	4 752	40 64	15 738	19 275	19 639	18 695	4.1	4.3	4.1	4.6

2008 оны байдлаар улсын хэмжээнд 4.1 мянган өрх малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан бөгөөд нэг өрх дунджаар 4.6 ам бүлтэй байна (Хүснэгт 40).

Малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан өрхийн тоо өмнөх оныхоос 0.7 мянган өрхөөр буюу 14.5 хувиар буурсан байна.

Малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан өрхийн 34.8 хувь нь Баруун, 21.6 хувь нь Хангайн, 27.3 хувь нь Төвийн, 15.4 хувь нь Зүүн, 0.9 хувь нь Улаанбаатарт ногдож байна.

Хүснэгт 41

Малжуулах арга хэмжээний хүрээнд олгогдсон малын тоо

	2005	2006	2007	2008
Малжуулах арга хэмжээгээр олгосон малын тоо, мян.тол	114.3	125.9	174.9	131.3
- Бод малын тоо, мян.тол	6.5	5.4	7.2	6.3
- Бог малын тоо, мян.тол	107.8	120.4	167.8	125.0
Малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан 1 өрхөд ногдох малын тоо, тол	30	28	37	32

Малжуулах арга хэмжээгээр 4.1 мянган өрхөд нийт 131.3 мян.толгой мал олгогдсон бөгөөд олгосон малын 95.3 хувь нь бог мал, 4.7 хувь нь бод мал байна. Нэг өрхөд дунджаар 32 толгой мал олгосон байна (Хүснэгт 41).

2008 онд малжуулах арга хэмжээнд нийт 3985.3 сая төгрөг зарцуулсан бөгөөд үүний 22.7 хувь нь гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр, 8.4 хувь нь орон нутгийн хөрөнгөөр, 68.9 хувь нь бусад эх үүсвэрээр санхүүжигдсэн байна (Хүснэгт 42).

Хүснэгт 42

Малжуулах арга хэмжээнд зарцуулсан хөрөнгийн тайлан

	Нийт зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ сая.төг				Үүнээс:			Нийт зарцуулсан хөрөнгөд эзлэх хувь		
	2005	2006	2007	2008	Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгө мян.төг	Орон нутгийн хөрөнгө мян.төг	Бусад мян.төг	Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгө	Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө	Бусад
ДҮН	2 803.0	3 213.3	5 107.7	3 985.3	903.4	333.7	2 748.2	22.7	8.4	68.9

II.2.7 Шинээр гаргасан, засварласан худаг

Монгол Улсын Засгийн газраас усны нөөцийн эх үүсвэрийг зохистой ашиглах замаар хүн ам, малын усны хангамжийг нэмэгдүүлэх, бэлчээрийн ашиглалтыг сайжруулахад анхаарал хандуулж, худаг, уст цэгийг шинээр гаргах, сэргээн засварлахад зориулан тодорхой хэмжээний хөрөнгө зарцуулж байна.

2008 онд 1314 худаг шинээр ашиглалтанд орсноос 44.9 хувь буюу 590 нь энгийн уурхайн, 55.1 хувь буюу 724 нь инженерийн хийцтэй худаг байна (Хүснэгт 43).

Хүснэгт 43

Шинээр гаргасан худгийн тоо

	2005	2006	2007	2008
Шинээр гаргасан худгийн тоо, бүгд	1 492	1 516	1 987	1 314
Инженерийн хийцтэй	183	345	916	724
Энгийн уурхайн	1 309	1 171	1 071	590

Шинээр гаргасан худгийн 19.4 хувь нь Баруун, 25.3 хувь нь Хангайн, 28.2 хувь нь Төвийн, 25.0 хувь нь Зүүн бүсэд, 2.0 хувь нь Улаанбаатарт байна.

Шинээр худаг гаргахад зарцуулсан хөрөнгө

	Шинээр худаг гаргахад зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, сая төг				Үүнээс:		
	2005	2006	2007	2008	Улсын төсвийн хөрөнгөөр	Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл хөтөлбөрийн хөрөнгөөр	Малчид иргэдийн өөрийн хөрөнгөөр
Дүн	1 279.6	2 674	7 539.8	7 614.6	5 600.6	1 274.9	739.1

Шинээр худаг гаргахад 2008 онд нийт 7614.6 сая төгрөг зарцуулсны 73.6 хувь нь улсын төсвийн хөрөнгөөр, 16.7 хувь нь гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр, 9.7 хувь нь бусад эх үүсвэрээр буюу малчдын хамтын хөрөнгөөр санхүүжигдсэн байна (Хүснэгт 44).

Хүснэгт 45

Засварласан худгийн тоо

	2005	2006	2007	2008
Засварласан худгийн тоо, бүгд	2 341	2 142	1 945	1 386
инженерийн хийцтэй	772	933	633	324
энгийн уурхайн	1 569	1 209	1 312	1 062

2008 онд нийт 1386 худаг засварласнаас 76.6 хувь буюу 1062 нь энгийн уурхайн, 23.4 хувь буюу 324 нь инженерийн хийцтэй худаг байна (Хүснэгт 45).

2008 онд засварласан худгийн 13.3 хувь нь Баруун, 14.3 хувь нь Хангайн, 48.8 хувь нь Төвийн, 23.4 хувь нь Зүүн, 0.3 хувь Улаанбаатарт ногдож байна.

Хүснэгт 46

Худаг засварлахад зарцуулсан хөрөнгө

	Худаг засварлахад зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, сая төг.				Үүнээс:		
	2005	2006	2007	2008	Улсын төсвийн хөрөнгөөр	Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр	Малчид иргэдийн өөрийн хөрөнгөөр
ДҮН	1 713.3	2 542.3	2 366.5	1 341.1	979.9	110.2	250.9

Худгийн засвар шинэчлэлд 2008 онд нийт 1341.1 сая төгрөг зарцуулсан байна. Нийт зарцуулсан хөрөнгийн 73.1 хувь нь улсын төсвийн хөрөнгөөр, 8.2 хувь нь гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр, 18.7 хувь нь бусад эх үүсвэрээр буюу малчдын хамтын хөрөнгөөр санхүүжигдсэн байна.

II.3 Мал эмнэлгийн үйлчилгээ

ХХААХҮЯ-ны мэдээгээр 2008 онд халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд давхардсан тоогоор 37.4 сая толгой мал хамрагдаж, нэг малд 89 төгрөгийн, паразиттах өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд давхардсан тоогоор 19.5 сая толгой мал хамрагдаж, нэг малд 25 төгрөгийн, лабораторийн оношлогоо, шинжилгээнд давхардсан тоогоор 1.1 сая толгой мал хамрагдаж, нэг малд 141 төгрөг, гоц халдварт өвчнөөс сэргийлэх вакцинжуулалтад давхардсан тоогоор 7.7 сая толгой мал хамрагдаж, нэг малд 199 төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна (Хүснэгт 47).

Мал эмнэлгийн арга хэмжээний мэдээ

	Халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ			Паразиттах өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ		
	Хамрагдсан малын тоо, мян.тол	Зарцуулсан зардал, сая төг	1 малд ногдох зардал, төг	Хамрагдсан малын тоо, мян.тол	Зарцуулсан зардал, сая төг	1 малд ногдох зардал, төг
2007	24 538.8	2 238.3	91	21 286.0	249.7	12
2008	37 416.6	3 342.2	89	19 507.0	496.6	25
үргэлжлэл						
	Лабораторийн оношлогоо, шинжилгээ			Гоц халдварт өвчний вакцинжуулалтын зардал		
	Хамрагдсан малын тоо, мян.тол	Зарцуулсан зардал, сая төг	1 малд ногдох зардал, төг	Хамрагдсан малын тоо, мян.тол	Зарцуулсан зардал, сая төг	1 малд ногдох зардал, төг
2007	786.2	76.3	97	5 816.0	1 990.0	342
2008	1 133.5	159.9	141	7 685.0	1 530.5	199

2008 оны жилийн эцсийн байдлаар 19 аймаг, нийслэлийн давхардсан тоогоор 564 суманд 15 нэрийн халдварт өвчний 10963 удаагийн гаралтаар 369.2 мянган мал өвчилснөөс 1.2 хувь буюу 4.5 мянган мал хорогдсон байна.

2008 онд адууны томуу, сохор доголох өвчин болон түгээмэл тархалттай байгаа эрдсийн дутагдлаас үүсэх өвчний гаралт, өвчлөл нэмэгдсэнээс шалтгаалан өмнөх оныхтой харьцуулахад өвчний гаралт 5.4 хувь, өвчилсэн мал 8.3 хувиар тус тус нэмэгдсэн бол малын колибактериоз, шөвөг яр, цусан халдварт, энтеробактериоз зэрэг өвчнүүд буурсан үзүүлэлттэй байна (Мэдээллийн эх үүсвэр: ХХААХҮЯ).

II.4 Дэлхийн малын тоо, бүс нутгаар

Өнөөдөр дэлхийн хүн амын 45.0 орчим хувь нь хөдөөд амьдарч, амьдралын эх үүсвэр нь хөдөө аж ахуйн салбараас хамааралтай байгаа бөгөөд дэлхийн хэмжээний дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 4.0 орчим хувь, худалдааны эргэлтийн 7.0 орчим хувийг хөдөө аж ахуйн салбар үйлдвэрлэж бөгөөд эдгээр үзүүлэлтүүд манай орны адил хөгжиж байгаа орнуудын хувьд харьцангуй өндөр хэвээр байна.

НҮБ-ын ХХААБ-аас гаргасан мэдээгээр 2006 оны байдлаар дэлхийн хэмжээнд 21.9 сая тэмээ, 58.4 сая адуу, 1389.6 сая үхэр, 1112.5 сая хонь, 850.0 сая ямаа, нийт 3432.4 сая толгой мал байна (Хүснэгт 48).

Хүснэгт 48

Дэлхийн малын тоо, төрлөөр

	мян.тол			
	2003	2004	2005	2006
Бүгд	3 319 456.1	3 389 448.3	3 417 485.8	3 432 749.3
Тэмээ	22 153.6	22 175.3	21 893.8	22 009.4
Адуу	57 825.2	58 784.3	58 440.9	58 409.0
Үхэр	1 361 775.2	1 372 508.8	1 381 743.6	1 389 590.4
Хонь	1 066 702.0	1 09 7783.4	1 105 423.6	1 112 520.6
Ямаа	811 000.0	838 196.5	849 983.8	850 219.9
дүнд эзлэх хувь				
Бүгд	100.0	100.0	100.0	100.0
Тэмээ	0.7	0.7	0.6	0.6
Адуу	1.7	1.7	1.7	1.7
Үхэр	41.0	40.5	40.4	40.5
Хонь	32.1	32.4	32.3	32.4
Ямаа	24.4	24.7	24.9	24.8

Дэлхийн хэмжээний малын бүтцийг авч үзвэл нийт малын 0.6 хувийг тэмээ, 1.7 хувийг адуу, 40.5 хувийг нь үхэр, 32.4 хувийг нь хонь, 24.8 хувийг ямаа эзэлж байна.

Дэлхийн хэмжээний нийт малын 43.9 хувь нь Ази тивд, 22.8 хувь нь Африк тивд, 19.6 хувь нь Америк тивд, 8.4 хувь нь Европ тивд, 5.2 хувь нь Австрали тивд байна (Хүснэгт 49).

Хүснэгт 49

Дэлхийн малын тоо, бүс, нутгаар

	МЯН.ТОЛ			
	2003	2004	2005	2006
Дэлхий	3 319 456.1	3 389 448.3	3 417 485.8	3 432 749.3
Африк	760 360.0	779 719.0	778 359.9	784 197.5
Америк	660 032.5	666 281.9	670 214.2	672 888.3
Ази	1 421 715.9	1 469 879.1	1 498 857.0	1 508 312.3
Европ	297 541.6	293 248.0	289 270.6	287 195.7
Австрали	179 806.1	180 320.3	180 784.1	180 155.5
	дүнд эзлэх хувь			
Дэлхий	100.0	100.0	100.0	100.0
Африк	22.9	23.0	22.8	22.8
Америк	19.9	19.7	19.6	19.6
Ази	42.8	43.4	43.9	43.9
Европ	9.0	8.7	8.5	8.4
Австрали	5.4	5.3	5.3	5.2

Монгол улс 2006 оны байдлаар тэмээний тоогоор дэлхийд 16 дугаарт, адууны тоогоор 7 дугаарт, үхрийн тоогоор 77 дугаарт, хонины тоогоор 21 дүгээрт, ямааны тоогоор 9 дүгээрт орж байна (Хүснэгт 50)

Хүснэгт 50

Дэлхийн малын тоо, 2006 онд

		МЯН.ТОЛ						
		Тэмээний тоо	Улсын нэр	Адууны тоо	Улсын нэр	Үхрийн тоо		
1	Сомали	7 000.0	1	Америк	9 500.0	1	Бразил	207 170.0
2	Судан	3 700.0	2	Хятад	7 197.5	2	Энэтхэг	177 840.0
3	Этиоп	2 300.0	3	Мексик	6 350.0	3	Хятад	116 861.4
4	Мавритани	1 600.0	4	Бразил	5 800.0	4	Америк	97 003.0
5	Кени	1 060.0	5	Аргентин	3 680.0	5	Аргентин	50 750.0
6	Пакистан	900.0	6	Колумб	2 500.0	6	Этиоп	43 000.0
7	Чад	749.5	7	Монгол	2 114.8	7	Судан	39 500.0
8	Энэтхэг	632.0				8	Пакистан	29 600.0
9	Мали	476.0				9	Мексик	29 000.0
10	Нигер	430.0				10	Австрали	28 400.0
11	Имейн	361.0				77	Монгол	2 167.9
12	Хятад	269.0						
13	Алжир	265.0						
14	Саудын араб	260.0						
15	Арабын нэгдсэн Эмират	260.0						
16	Монгол	253.5						
		үргэлжлэл						
		Хонины тоо	Улсын нэр	Ямааны тоо				
1	Хятад	171 961.2	1	Хятад	197 268.6			
2	Австрали	100 000.0	2	Энэтхэг	125 456.0			
3	Энэтхэг	64 269.0	3	Пакистан	53 800.0			
4	Иран	52 220.0	4	Бангледэш	52 500.0			
5	Судан	49 000.0	5	Судан	42 000.0			
6	Шинэзеланд	40 000.0	6	Нигер	28 583.0			
7	Англи	33 582.0	7	Иран	25 860.0			
8	Пакистан	26 500.0	8	Этиоп	18 000.0			
9	Турк	25 400.0	9	Монгол	15 451.7			
10	Өмнөд Африк	25 000.0						
11	Нигер	23 993.5						
12	Этиоп	23 700.0						
13	Испани	21 847.1						
14	Сири	21 000.0						
15	Алжир	19 500.0						
16	ОХУ	17 508.1						
17	Моракко	17 250.0						
18	Бразил	15 600.0						
19	Туркменистан	15 500.0						
20	Перу	15 000.0						
21	Монгол	14 815.1						

III. ГАЗАР ТАРИАЛАН

III.1 Тариалсан талбай

Тариалсан талбай. Улсын хэмжээгээр 2008 онд нийт 192.5 мян.га-д тариалалт хийсэн нь 2007 оныхоос 10.2 мян.га-аар буюу 5.0 хувиар буурчээ.

Хүснэгт 51

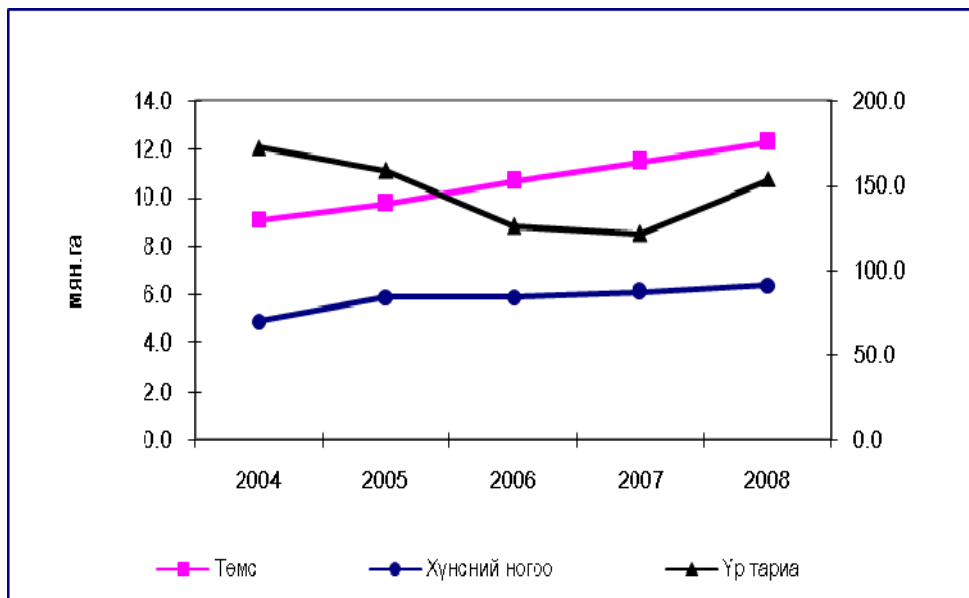
Тариалсан талбай, мян.га-гаар

	2004	2005	2006	2007	2008	2008/2007	
						хувь	зөрүү
Нийт тариалсан талбай	200.5	189.5	162	202.7	192.5	95.0	-10.2
Үр тариа	172.9	159.1	126.2	121.8	154	126.4	32.2
Үүнээс: Буудай	168	153.8	117.9	116.7	150	128.5	33.3
Төмс	9.1	9.8	10.7	11.5	12.3	107.0	0.8
Хүнсний ногоо	4.9	5.9	5.9	6.1	6.4	104.9	0.3
Тэжээлийн ургамал	5.1	5.2	3.9	4.9	5.5	112.2	0.6
Техникийн ургамал	8.5	9.6	15.3	58.4	14.3	24.5	-44.1

2008 онд тариалсан талбайг ургамлын нэр төрлөөр авч үзвэл: 154.0 мян.га-д үр тариа, 12.3 мян.га-д төмс, 6.4 мян.га-д хүнсний ногоо, 5.5 мян.га-д тэжээлийн ургамал, 14.3 мян.га-д техникийн ургамал тариалсан нь үр тарианы тариалсан талбай 2007 оныхоос 26.4 хувь буюу 32.2 мян.га-гаар, төмснийх 7.0 хувь буюу 0.8 мян.га-аар, хүнсний ногооных 4.9 хувь буюу 0.3 мян.га-гаар, тэжээлийн ургамлынх 12.2 хувь буюу 0.6 мян.га-гаар тус тус өсч, харин техникийн ургамлын тариалсан талбай 75.5 хувь буюу 44.1 мян.га-гаар буурчээ (Хүснэгт 51).

Зураг 14

Үр тариа, төмс, хүнсний ногооны тариалсан талбай

2008 онд тариалсан талбайн бүтцийг авч үзэхэд 80.0 хувийг үр тариа, 6.4 хувийг төмс, 3.3 хувийг хүнсний ногоо, 2.9 хувийг тэжээлийн ургамал, 7.4 хувийг техникийн ургамал эзэлж байна. Үүнийг 2007 оныхтой харьцуулахад нийт тариалсан талбайд үр тарианы талбайн эзлэх хувь 19.9 пунктээр, төмснийх 0.7 пунктээр, хүнсний ногооных 0.3 пунктээр, тэжээлийн ургамлынх 0.5 пунктээр тус тус өсч, харин техникийн ургамлынх 21.4 пунктээр буурсан байна.

Тариалсан талбай, аж ахуйн төрлөөр

	Төмс, га	Хүнсний ногоо, га	Тэжээлийн ургамал, га	эзлэх хувь			
				Үр тариа	Төмс	Хүнсний ногоо	Тэжээлийн ургамал
ХАА-н компани, хоршоо	2 700.7	660.0	3 338.6	94.7	22.0	10.3	60.2
Иргэд	9 590.9	5 749.9	2 211.0	5.3	78.0	89.7	39.8
Бүгд	12 291.6	6 409.9	5 549.6	100.0	100.0	100.0	100.0

2008 онд тариалалт хийсэн нийт талбайн бүтцийг аж ахуйн нэгжийн төрлөөр нь авч үзвэл ХАА-н компани, хоршоонд үр тарианы талбайн 94.7 хувь, тэжээлийн ургамлын талбайн 60.2 хувь, төмсний талбайн 22.0 хувь, хүнсний ногооны 10.3 хувь нь ногдож байгаа бол иргэд, өрхийн аж ахуйд үр тарианы талбайн 5.3 хувь, төмсний 78.0 хувь, хүнсний ногооны 89.7 хувь, тэжээлийн ургамлын 39.8 хувь нь тус тус ногдож байна (Хүснэгт 52).

Нийт тариалсан талбай Төв, Сэлэнгэ, Хэнтий, Дархан-Уул, Өвөрхангай, Хөвсгөл, Орхон, Увс, Өмнөговь, Завхан, Говьсүмбэр аймгууд, Улаанбаатар хотод 2007 оныхоос 5.7-6492.6 га-гаар буурч, бусад аймгуудад 10.8-4477.0 га-гаар нэмэгдсэн байна. 2008 оны хувьд Сэлэнгэ, Төв, Булган, Дархан-Уул, Хэнтий, Хөвсгөл, Орхон аймгуудад техникийн ургамал /рапс/-ын тариалалт өмнөх оныхоос 44.1 мян.га-гаар буурсан нь улсын хэмжээнд нийт тариалсан талбайн хэмжээ буурахад голлон нөлөөлсөн байна.

Уринш. 2008 онд 235.6 мян.га талбайд уринш хийсэн нь 2007 оныхоос 60.5 хувиар буюу 88.8 мян.га-гаар их байна. Өмнөх жилүүдэд дунджаар нийт тариалсан талбайн 72.4 хувьд уринш хийж байсан бол 2008 онд тариалсан талбайгаасаа 22.4 хувиар илүү талбайд уринш хийсэн байна (Хүснэгт 53).

Хүснэгт 53

Уринш боловсруулалтын нөлөөлөл

ОН	Тариалсан талбай (мян.га)	Уринш хийсэн талбай (мян.га)
1993	584.8	317.9
1994	470.6	210.7
1995	372.6	245.5
1996	347.8	228.0
1997	333.8	243.8
1998	326.6	232.2
1999	296.3	218.8
2000	209.3	188.6
2001	217.6	274.6
2002	285.7	226.8
2003	225.9	151.7
2004	200.5	144.2
2005	189.5	148.7
2006	162.0	120.1
2007	202.7	146.8
2008	192.5	235.6

III.2 Газар тариалангийн үйлдвэрлэл, хураасан ургац

Газар тариалангийн салбарын нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 2008 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр, оны үнээр 255.4 тэрбум төгрөг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 177.9 тэрбум төгрөгт хүрч, 2007 оныхтой харьцуулахад оны үнээр 47.9 хувиар, зэрэгцүүлэх үнээр 20.9 хувиар тус тус өслөө (Хүснэгт 54).

Газар тариалангийн салбарын үйлдвэрлэлт

	сая төг.			
	2007	2008	2008/2007	
			хувь	зөрүү
Тайлант оны үнээр	172 720.5	255 415.9	147.9	82 695.4
2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	147 132.7	177 935.4	120.9	30 802.7

Хураасан ургац. Манай улс 2008 онд 212.9 мян.тн үр тариа, 134.8 мян.тн төмс, 78.6 мян.тн хүнсний ногоо хурааж, 1031.0 мян.тн өвс хадлан, 34.4 мян.тн гар тэжээл бэлтгэсэн нь 2007 оныхоос үр тариа 98.1 мян.тн-оор буюу 85.5 хувиар, төмс 20.3 мян.тн-оор буюу 17.8 хувиар, хүнсний ногоо 2.2 мян.тн-оор буюу 2.8 хувиар, өвс хадлан 97.9 мян.тн-оор буюу 10.5 хувиар, тэжээл 11.8 мян.тн-оор буюу 2.5 дахин тус тус өсч, харин техникийн ургамал 10.6 мян.тн-оор буюу 61.6 хувиар буурсан байна (Хүснэгт 55).

Хүснэгт 55

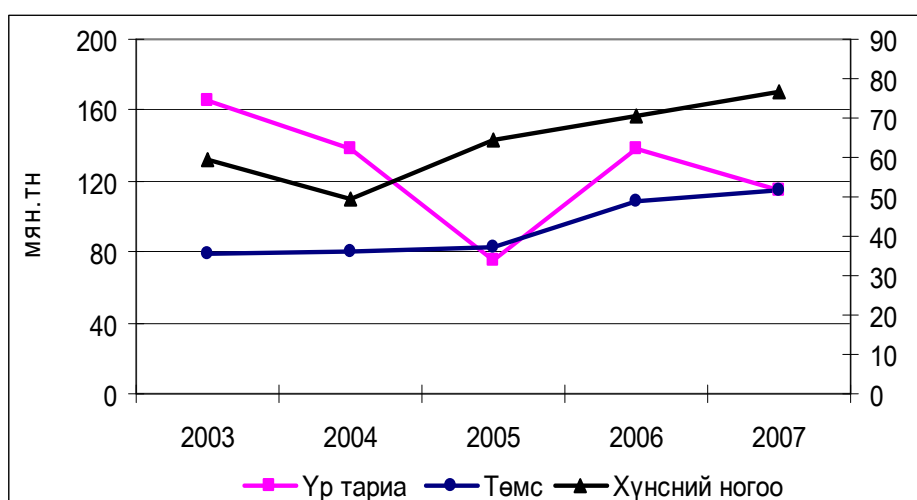
Хураасан ургац

	Хураасан ургац, мян.тн					2008/2007	
	мян.тн					мян.тн	
	2004	2005	2006	2007	2008	хувь	зөрүү
Үр тариа	138.5	75.5	138.6	114.8	212.9	185.5	98.1
Үүнээс: Буудай	135.6	73.5	127.8	109.6	209.8	191.4	100.2
Төмс	80.2	82.8	109.1	114.5	134.8	117.8	20.3
Хүнсний ногоо	49.2	64.2	70.4	76.4	78.6	102.8	2.2
Хадлан	850.5	845.1	983.3	933.1	1 031.0	110.5	97.9
Тэжээлийн ургамал	9.6	8.3	10.2	8.1	19.9	245.7	11.8

2008 онд хураан авсан ургацыг сүүлийн 4 жилийн дундажтай харьцуулбал үр тариа 82.1 хувь буюу 96.0 мян.тн-оор, төмс 39.4 хувь буюу 38.1 мян.тн-оор, хүнсний ногоо 20.7 хувь буюу 13.5 мян.тн-оор, хадлан бэлтгэлт 14.2 хувь буюу 28.0 мян.тн-оор, тэжээлийн ургамал 2 дахин буюу 10.8 мян.тн-оор тус тус өссөн байна.

Зураг 15

Хураасан ургац

2008 онд компани, аж ахуйн нэгж, байгууллага үр тарианы 95.4 хувь, төмсний 19.8 хувь, хүнсний ногооны 9.2 хувь, тэжээлийн ургамлын 60.8 хувийг тус тус үйлдвэрлэсэн бол иргэд, өрхийн аж ахуй үр тарианы 4.6 хувь, төмсний 80.2 хувь, хүнсний ногооны 90.8 хувь, тэжээлийн ургамлын 39.2 хувийг тус тус үйлдвэрлэсэн байна (Хүснэгт 56).

Хураасан ургац, аж ахуйн нэгжийн төрлөөр

	Хураасан ургац, тн				Эзлэх хувь			
	Үр тариа	Төмс	Хүнсний ногоо	Тэжээлийн ургамал	Үр тариа	Төмс	Хүнсний ногоо	Тэжээлийн ургамал
ХАА-н компани, хоршоо	203 064.4	26 675.3	7 215.8	12 099.4	95.4	19.8	9.2	60.8
Иргэд, өрхийн аж ахуй	9 829.7	108 097.5	71 336.8	7 788.4	4.6	80.2	90.8	39.2
Бүгд	212 894.1	134 772.8	78 552.6	19 887.8	100.0	100.0	100.0	100.0

2008 онд үр тариа хураалт Хөвсгөл, Хэнтий, Баянхонгор аймгуудад 2007 оныхоос 0.3-108.1 тн-оор буурч, бусад бүх аймагт 0.1-68.8 мян.тн-оор өссөн байна.

ХХААХҮЯ-ны мэдээгээр манай оронд хүчит буудайн “Орхон” сорт, зусах буудайн “Дархан-34”, “Дархан-74” сорт, зусах буудайн “Халх гол-1” сорт, мөн усалгаатай улаан буудайн “Юнцо”, “Цагаан дэглий” сортуудыг тариалж байна.

Төмс хураалтын хувьд Сүхбаатар, Говьсүмбэр, Говь-Алтай, Өмнөговь, Орхон аймаг, Улаанбаатар хотод 11.9-1460.7 тн-оор буурч, харин бусад аймгуудад 48.3-9396.4 тн-оор өссөн байна. Төмс нь хураан авч буй ургацын хэмжээ болон ач холбогдлоороо буудайн дараа ордог газар тариалангийн гол бүтээгдэхүүн юм. “Монгол төмс” хөтөлбөрөөс сүүлийн жилүүдэд явуулж байгаа судалгааны үр дүнгээр голландын эрт болцтой “Импала” сорт, германы дунд эртийн болцтой “Витара” сортыг нутагшсан сортоор, голландын дунд эртийн болцтой Санте сортыг Улсын сорт сорилтын зөвлөл ашиглахаар баталсан байна. Эдгээр сортыг тариалангийн гол бүс нутгуудад тариалж, тодорхой хэмжээний үрийн нөөцтэй болоод байна.

Хүнсний ногооны хувьд Дундговь, Говь-Алтай, Говьсүмбэр, Завхан, Дорноговь, Архангай, Өмнөговь, Орхон, Дархан-Уул аймгууд болон Улаанбаатар хотод 10.5-1729.1 тн-оор буурч, бусад аймгуудад 10.7-1862.2 тн-оор өссөн байна.

Техникийн ургамлын хувьд 2008 онд Сэлэнгэ, Төв, Дархан, Булган, Өвөрхангай аймгууд 6.6 мян.тн тосны ургамал /рапс/-ыг хураан авсан нь 2007 оныхоос 2 дахин буюу 10.6 мян.тн-оор бага байна.

Ургац хураалтад нөлөөлсөн хүчин зүйл. 2008 онд үр тариа, төмс, хүнсний ногооны тариалсан талбай болон нэг га-аас авсан ургацын хэмжээ өмнөх оныхоос өссөн байна. Хураан авсан үр тарианы ургацын хэмжээнд нөлөөлсөн тариалсан талбайн болон га-гийн ургацын хүчин зүйлийн нөлөөллийг судалж үзэхэд 2008 онд үр тариа тариалсан талбайн хэмжээ өмнөх оныхоос 32.1 мянган га-аар өссөнөөс 30.3 мянган тонн үр тариа, га-гийн ургац 0.4 цн-ээр өссөнөөс 67.8 мянган тонн үр тариа хурааж авсан нь нийт үр тарианы 98.1 мянган тоннын өсөлтийг хангасан байна. Мөн хураасан төмсний хувьд тариалсан талбайн хэмжээ 0.8 мянган га-гаар өссөнөөс 10.9 мянган тонн, га-гийн ургацын хэмжээ 12.6 цн-ээр өссөнөөс 9.3 мянган тонн төмс хураан авснаар өмнөх оныхоос 20.2 мянган тонн төмс илүү хураах боломж бүрдсэн байна (Хүснэгт 57).

Хүснэгт 57

2008 оны ургацад нөлөөлсөн зарим хүчин зүйл

Хүчин зүйлийн нөлөөлөл		Аймгийн нэр	Ургацын хэмжээ (тн)
Нийт ургацыг нэмэгдүүлсэн			
Талбайн хэмжээ, га-гийн ургац нэмэгдсэнээс	үр тариа	АР, БУ, ГО, ДД, ЗА, СЭ, ТӨ, УВ, ХО, ДА	94 821.7
	төмс	АР, БХ, БУ, ДО, ДУ, ЗА, ӨВ, СЭ, ХО, ХӨ, ДА	21 293.7
Га-гийн ургац буурсан боловч талбайн хэмжээ нэмэгдсэнээс	үр тариа	БӨ	0.1
	төмс	БӨ, ДД, УВ	631.9
Талбайн хэмжээ буурсан боловч га-гийн ургац нэмэгдсэнээс	үр тариа	ӨВ, ОР	3 464.5
	төмс	ТӨ, ХЭ	618.4
Нийт ургацыг бууруулсан			
Талбайн хэмжээ, га-гийн ургац зэрэг буурснаас	төмс	ӨМ, УБ	1 605.7
Талбайн хэмжээ нэмэгдсэн ч га-гийн ургац буурснаас	төмс	ГО, СУ	36.6
Га-гийн ургац өссөн ч талбайн хэмжээ буурснаас	үр тариа	БХ, ХӨ, ХЭ	170.4
	төмс	ОР, ГС	638.8

Дээрх хүснэгтээс үзэхэд нэг га-аас авах ургац болон талбайн өсөлт, бууралтын нөлөөллөөр Баянхонгор, Хөвсгөл, Хэнтий аймгууд хураасан үр тариагаа 2007 оныхоос нийлбэр дүнгээр 170.4 тн-оор бууруулж, харин бусад аймгууд нийтдээ 98296.3 тн-оор нэмэгдүүлсэн байна.

Харин төмсний хувьд нэг га-аас авах ургац болон талбайн өсөлт, бууралтын нөлөөллөөр төмсний ургац хураалтыг Говь-Алтай, Өмнөговь, Сүхбаатар, Орхон, Говьсүмбэр аймаг, Улаанбаатар хот 2007 оныхоос нийлбэр дүнгээр 2281.1 тн-оор бууруулж, харин бусад аймгууд 22544.0 тн-оор нэмэгдүүлсэн байна.

Газар тариалангийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, хэрэглээ. Монгол Улсын Гаалийн ерөнхий газар, Үндэсний статистикийн хорооны албан ёсны статистик мэдээлэлд үндэслэн газар тариалангийн гол нэрийн бүтээгдэхүүний нөөцийг тооцож үзэхэд 2008 онд улсын хэмжээгээр 385.0 мян.тн улаан буудай, 135.1 мян.тн хүнсний ногоо, 170.2 мян.тн төмс зах зээлд нийлүүлэгдсэнээс улаан буудайн 54.5 хувь, хүнсний ногооны 58.2 хувь, төмсний 79.2 хувийг дотоодын үйлдвэрлэлээр, үлдсэн хувийг импортоор хангасан байна. Харин дотоодын үйлдвэрлэгчдийн нийт үйлдвэрлэлт 2007 оныхоос улаан буудайных 100.2 мян.тн-оор, төмснийх 20.3 мян.тн-оор, хүнсний ногооных 2.2 мян.тн-оор тус тус нэмэгдсэн байна. Улаан буудайны нөөцөнд дотоод үйлдвэрлэлийн хувийн жин 1.4 пунктээр, төмснийх 0.1 пунктээр өсч, харин хүнсний ногооны нийт нөөцөнд эзлэх дотоодын үйлдвэрлэлтийн хувийн жин 2007 оныхоос 14.6 пунктээр буурсан байна.

Хүснэгт 58

Үйлдвэрлэл, хэрэглээний харьцаа

	Нийт хэрэглээ, (мян.тн) (дотоодын үйлдвэрлэлт+импорт)				Дотоодын үйлдвэрлэлт, мян.тн				Дотоодын үйлдвэрлэлт/Нийт хэрэглээ (%)			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Төмс	123.8	144.7	144.7	170.2	82.8	109.1	114.5	134.8	66.9	75.4	79.1	79.2
Хүнсний ногоо	87.1	92.8	105.1	135.1	64.1	70.4	76.5	78.6	73.6	75.9	72.7	58.2
Улаан буудай	171.0	230.0	210.4	385.0	73.4	127.8	109.6	209.8	43.0	55.6	52.1	54.5

2008 онд манай улсад 175.1 мян.тн улаан буудай импортоор орж ирсний 88.7 хувийг ОХУ-аас, 5.2 хувийг БНХАУ-аас, 5.9 хувийг Казакстан улсаас авсан байна. Өмнөх оныхтой харьцуулахад ОХУ-аас оруулж ирсэн улаан буудайн гурилын эзлэх хувь 9.1 пунктээр буурч, Казакстан болон БНХАУ-аас оруулж ирсэн гурилын эзлэх хувь 3.9-4.9 пунктээр өсчээ.

Хүснэгт 59

Импортыг үйлдвэрлэл, хэрэглээтэй харьцуулсан байдал

	Үйлдвэрлэлт/хэрэглээ				Импорт/хэрэглээ				Импорт/үйлдвэрлэлт			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Төмс	66.9	75.4	79.1	79.2	24.6	20.9	20.9	20.8	42.3	32.6	22.4	26.3
Хүнсний ногоо	79.5	75.9	72.8	58.2	17.9	30.8	27.2	41.8	22.9	22.7	36.4	71.9
Улаан буудай	43.0	55.6	54.2	54.5	57.0	43.8	49.8	45.5	98.6	91.3	48.0	83.5

"Гаалийн Ерөнхий Газар"-ын статистик мэдээгээр манай улс 2008 онд импортоор 175.1 мян.тн улаан буудай, 30.2 мян.тн төмс, 56.4 мян.тн хүнсний ногоо оруулсан нь өмнөх оныхоос улаан буудайн импорт 78.2 мян.тн-оор, төмсний импорт 5.2 мян.тн-оор, хүнсний ногооны импорт 27.8 мян.тн-оор өссөн байна.

2008 онд импортолсон 175.1 мян.тн улаан буудай нь манай улсын улаан буудайн хэрэглээний 45.5 хувьтай тэнцэж байгаа нь өмнөх оныхоос 4.3 пунктээр буурчээ.

III.3 ГА-ГИЙН УРГАЦ

2008 онд нэг га-гаас дунджаар 13.8 цн үр тариа, үүнээс 14.0 цн буудай, 10.5 цн арвай, 11.0 цн овъёос, 109.6 цн төмс, 35.8 цн тэжээлийн ургамал хураан авсан бөгөөд

нэг га-гаас авсан ургац хүнсний ногоо, арвайгаас бусад төрөл дээр өссөн байна (Хүснэгт 60).

2007 оныхоос нэг га-гаас авсан ургац үр тарианых 4.4 цн, буудайных 4.6 цн, төмснийх 9.7 цн-ээр өссөн байна.

Хүснэгт 60

Га-гийн ургац

Төрөл	центнер				
	2004	2005	2006	2007	2008
Үр тариа-дундаж	8.0	4.7	11.0	9.4	13.8
Улаан буудай	8.1	4.8	10.8	9.4	14.0
Арвай	6.1	6.0	36.3	13.8	10.5
Овьёос	6.8	6.9	14.8	8.4	11.0
Төмс	88.3	84.8	101.7	99.9	109.6

Манай улсын түүхэнд 1985 онд хамгийн их үр тариа хурааж байх үед га-гаас 13.9 цн үр тариа авч байв. Тэрчлэн 1989 онд хамгийн их талбайд тариалалт хийсэн байна. 2008 онд хурааж авсан хүнсний ногооны ургац нь 1959 оноос хойшхи хамгийн өндөр ургац байлаа (Хүснэгт 61).

Хүснэгт 61

Хураасан ургац, тариалсан талбай, га-гийн ургацын дээд хэмжээ

	Хураасан ургац		Тариалсан талбай		Га-гийн ургац	
	он	мян.тн	он	мян.га	он	цн
Үр тариа	1985	886.2	1989	673.4	1985	13.9
Үүнээс: Буудай	1985	688.5	1990	532.9	1985	14.3
Төмс	1989	155.5	1988	13.1	1984	130.0
Хүнсний ногоо	2008	78.6	2007	6.4	-	-
Тэжээлийн ургамал	1987	607.9	1988	169.5	-	-
Хадлан	1958	1 781.0	-	-	-	-

2008 онд га-гаас хураан авсан үр тариа Баян-Өлгийгөөс бусад аймгуудад 0.3-20.0 цн-ээр өссөн байна.

Га-гаас хураан авсан төмс Говь-Алтай, Дорнод, Баян-Өлгий, Өмнөговь, Увс аймаг, Улаанбаатар хотод 1.8-20.7 цн-ээр буурч, бусад аймгуудад 0.4-52.2 цн-ээр өсчээ.

2008 оны хувьд Монгол Улсын Засгийн газраас батлан хэрэгжүүлсэн "Атрын гурав дахь аян", технологийн шинэчлэл болон тариалангийн бүс нутгуудаар хур бороо элбэг орж зуншлага сайн байсан зэрэг нь ургацын хэмжээг нэмэгдүүлэхэд нөлөөлжээ.

Хүснэгт 62

Га-аас хураасан төмс, хүнсний ногооны ургац, аж ахуйн төрлөөр

	Нийт			ХАА-н компани			Иргэд, ерхийн аж ахуй		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Үр тариа	11.0	9.4	13.8	11.2	9.5	13.9	8.3	7.1	12.0
Төмс	101.7	99.9	109.6	85.4	93.1	98.8	105.8	101.8	112.7

III.4 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЭДЭЛБЭР ГАЗАР

Газрын харилцаа, геодези зураг, зүйн газрын мэдээгээр 2008 онд хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газрын хэмжээ 115.8 сая га-д хүрч, 2007 оныхоос 168.1 мян. га-гаар буурсан байна. Үүний дотор бэлчээрийн талбай 194.6 мян.га-гаар буурч, харин хадлангийн талбай 1.6 мян.га, тариалангийн талбай 6.7 мян.га-гаар өссөн байна.

Хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газрын 96.3 хувийг бэлчээрийн талбай, 1.6 хувийг хадлангийн талбай, 0.6 хувийг тариалангийн талбай, 1.5 хувийг бусад газар эзэлж байна (Хүснэгт 63).

ХАА-н эдэлбэр газар

	мян.га						2008 2007	%
	2004	2005	2006	2007	2008	2008		
Хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газар	115 455.7	115 232.6	116 037.6	115 992.8	115 824.7	99.9		
- Бэлчээр	111 146.9	110 929.6	111 729.0	111 679.8	111 485.2	99.8		
- Хадлан	1 828.9	1 822.8	1 821.4	1 823.0	1 823.2	100.0		
- Тариалан	705.7	697.0	697.8	704.5	835.7	118.6		
- Атаржсан газар	471.2	478.4	479.5	472.5	363.3	76.9		
- ХАА-н бусад хэрэгцээний газар	41.5	43.3	48.4	51.4	55.7	108.4		
- ХАА-н хэрэгцээнд тохиромжгүй газар	1 261.4	1 261.4	1 261.6	1 261.6	1 261.6	100.0		

ДҮГНЭЛТ

2008 оны жилийн эцсийн мал тооллогын дүнгээр малын тоо 43.3 сая толгойд хүрч, өмнөх оныхоос 3.0 саяар буюу 7.5 хувиар өслөө.

Малын тоо толгойн өсөлт нь үндсэндээ бог малын өсөлтөөр хангагдсан бөгөөд нийт өсөлтийн 52.7 хувийг ямаа, 44.6 хувийг хонь, 2.5 хувийг үхэр, 0.2 хувийг тэмээний өсөлт хангасан байна.

Малын тоо, толгой өссөнөөр мал аж ахуйн салбарт ахиц гарч, мал аж ахуйн салбарын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 2008 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр, оны үнээр 1353.0 тэрбум төгрөг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 954.7 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх оныхтой харьцуулахад оны үнээр 20.3 хувиар, зэрэгцүүлэх үнээр 3.8 хувиар өслөө.

Мал аж ахуйн салбарт 2008 онд нядалгааны жингээр 223.1 мянган тонн мах, 451.8 мянган тонн сүү, 20.8 мянган тонн хонины ноос, 5.9 мянган тонн ноолуур, 1.0 мянган тонн тэмээний ноос, 9.9 сая ширхэг арьс шир үйлдвэрлэв.

2008 онд аминдаа малтай 227.5 мянган өрх байгаагийн 171.1 мянга нь малчин өрх байна. Мал аж ахуйн салбарт нийт 360.3 мянган малчид ажиллаж байна.

2008 онд нийт тоолуулсан 43.3 сая толгой малын 38.7 сая нь малчин өрхийн эзэмшилд байгаа бөгөөд нэг малчин өрхөд дунджаар 226 толгой мал, үүний дотор тэмээ 1, адуу, үхэр 12, хонь 97, ямаа 104 ногдож байна.

2008 оны мал тооллогоор нийт малчин өрхийн 75.4 хувь нь цахилгааны эх үүсгүүртэй, 65.3 хувь нь телевизортой, 22.7 хувь нь авто машинтай, 37.1 хувь нь мотоциклтой, 1.7 хувь нь трактортой байна.

Бэлтгэсэн махны 6.8 хувьтай тэнцэх 15.1 мянган тонн махыг дотоодын үйлдвэрүүдэд үйлдвэрийн аргаар боловсруулалт хийж мах, хиам, консерв зэрэг мах, махан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэжээ.

Нийт үйлдвэрлэсэн ноосны 8.1 хувьтай тэнцэх 1.8 мянган тонн угаасан ноос, ноолуурын 29.4 хувьтай тэнцэх 1.7 мянган тонн самнасан ноолуур үйлдвэрийн аргаар бэлтгэсэн байна.

Мөн улсын хэмжээнд бэлтгэсэн үхрийн ширний 9.2 хувьтай тэнцэх 46.7 мянган ширхэг, хонины арьсны 2.5 хувьтай тэнцэх 110.7 мянган ширхэг, ямааны арьсны 7.6 хувьтай тэнцэх 292.5 мянган ширхэг үхэр, хонь, ямааны арьсыг тус тус дотоодын үйлдвэрт боловсруулсан байна.

Дээрхээс үзэхэд зах зээлийн алслагдмал байдлаас шалтгаалж мах, сүүг орон нутагт үндсэндээ гар аргаар боловсруулж, харин арьс, шир, ноос, ноолуурын багахан хувийг дотоодын үйлдвэрт боловсруулж, ихэнх хэсэг нь боловсруулалт хийлгүйгээр угаасан, самнасан хэлбэрээр гадаад зах зээлд гарч байна.

2008 онд бэлтгэсэн хонины ноосны 44.4 хувь буюу 9.2 мянган тонн, бэлтгэсэн ямааны ноолуурын 59.7 хувь буюу 3.5 мянган тонн бохир, угаасан болон самнасан ноолуурыг тус тус экспортод гаргасан байна. Мөн 2008 онд бэлтгэсэн нийт арьс, ширний 2.7 хувь буюу 263.9 мянган ширхэг арьсыг боловсруулалт хийлгүйгээр экспортод гаргасан байна.

Дотоодын үйлдвэрийн түүхий эд болох мал аж ахуйн гол нэрийн бүтээгдэхүүн болох ноос, ноолуурын ихэнх хувь нь боловсруулалт хийлгүйгээр гадаад зах зээлд гарсан хэвээр байна.

Мал аж ахуйн салбарын үйлдвэрлэлд гарч байгаа өсөлт нь малын тооноос хамаарч байгаа бөгөөд цаашид нэг малын ашиг шим, чанарын үзүүлэлтэд анхаарлаа хандуулж, энэ чиглэлээр тодорхой арга хэмжээг үе шаттайгаар авч хэрэгжүүлэх шаардлагатай байна. Ялангуяа мал аж ахуйн салбарт шинэчлэл хийж, ашиг шим өндөртэй мал өсгөж үржүүлэх, малыг суурин болон бэлчээрийн хосолсон маллагаанд шилжүүлэх, малчдын хөдөлмөрийг хоршуулах, бэлчээрийг усжуулахад чиглэсэн арга хэмжээ ихээхэн чухал байна.

Газар тариалангийн салбарын нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт 2008 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр, оны үнээр 255.4 тэрбум төгрөг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 177.9 тэрбум төгрөгт хүрч, 2007 оныхтой харьцуулахад оны үнээр 47.9 хувиар, зэрэгцүүлэх үнээр 20.9 хувиар тус тус өслөө.

Газар тариалангийн салбарт 2008 онд 192.5 мянган га талбайд тариалалт хийж, 212.9 мянган тонн үр тариа, 134.8 мянган тонн төмс, 78.6 мянган тонн хүнсний ногоо хураасан нь 2007 оныхоос үр тариа 85.5 хувь, төмс 17.8 хувь, хүнсний ногоо 2.8 хувиар тус тус өссөн байна. Улсын хэмжээнд нэг га-гаас дунджаар 13.8 цн үр тариа, 109.6 цн төмс хураасан нь 2007 оныхоос үр тариа 4.4 цн-ээр, төмс 9.7 цн-ээр их байна.

Хөдөө аж ахуйн салбар нь хүн амын хүнсний хэрэглээг хангагч төдийгүй боловсруулах салбарын гол түүхий эд нийлүүлэгчийн хувьд хөдөө аж ахуйн салбарын хөгжлийг бусад салбаруудтай уялдаатай авч үзэж, хөгжүүлэх нь зүйтэй юм. Хамгийн гол асуудал бол хөдөө орон нутагт хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүнийг хадгалах, боловсруулах, борлуулах чиглэлээр жижиг, дунд үйлдвэрүүдийг байгуулах, хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүнийг бэлтгэх төвлөрсөн цэгүүд, хадгалах, хөргөх агуулах, зоорийг бий болгох, сэргээх нь чухал байна.

Хөдөө аж ахуйн салбарын өсөлт нь хүн амын хүнсний хэрэглээнд нийлүүлж буй дотоодын хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний хэмжээг нэмэгдүүлж, үндэсний үйлдвэрлэлийг түүхий эдээр хангах боломжийг бүрдүүлэн, экспортын бүтээгдэхүүний тоо хэмжээг өсгөж, улмаар уг салбарын орлогын хэмжээг нэмэгдүүлэх таатай нөхцөл болох юм.

ҮНДЭСНИЙ СТАТИСТИКИЙН ХОРОО

МАЛТАЙ ӨРХ, МАЛЧИН ӨРХИЙН ТОО, бүс нутгаар

Аймаг	Малтай өрхийн тоо			Малчин өрхийн тоо		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
ДҮН	225 366	226 116	227 547	170 755	171 588	171 124
БАРУУН БҮС						
ДҮН	65 880	65 699	65 672	49 343	49 848	48 051
БӨ	15 194	15 126	14998	11 078	11 102	9723
ГО	10 411	10 448	10606	8 375	8 371	8241
ЗА	13 661	13 762	13843	10 511	10 822	10782
УВ	13 986	13 993	13603	10 066	10 139	9905
ХО	12 628	12 370	12622	9 313	9 414	9400
ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	82 680	83 296	84 497	68 762	69 344	69 970
АР	18 905	18 585	18 584	16 289	16 123	15858
БХ	13 659	13 792	14 121	11 572	11 595	11581
ӨВ	19 344	19 964	20 062	16 643	16 575	17015
ХӨ	20 002	20 088	20 337	16 829	16 731	16523
БУ	9 269	9 383	9 794	6 561	7 376	7739
ОР	1 501	1 484	1 599	868	944	1254
ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	44 710	45 003	46 390	30 650	31 230	31 844
ГС	863	774	751	571	522	503
ДО	4 358	4 344	4 231	3 490	3 430	3305
ДУ	8 894	8 675	8 586	7 747	7 631	7510
ӨМ	7 159	7 304	7 579	6 150	6 258	6408
ДА	2 428	2 282	2 546	1 113	976	1121
СЭ	7 662	8 149	9 014	3 110	3 158	3841
ТӨ	13 346	13 475	13 683	8 469	9 255	9156
ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	25 479	25 171	24 986	19 024	18 567	18 765
ДД	6 893	6 784	6 877	4 563	4 391	4574
СҮ	9 514	9 244	8 933	7 353	6 925	6746
ХЭ	9 072	9 143	9 176	7 108	7 251	7445
УЛААНБААТАР						
УБ	6 617	6 947	6 002	2 976	2 599	2494

МАЛЧДЫН ТОО, бүс нутгаар

Аймаг	Малчдын тоо			үүнээс			Нийт малчдаас эмэгтэй
	2006	2007	2008	16-34 настай	эр 35-59, эм 35-54 настай	эр 60, эм 55-аас дээш насны	
ДҮН	364 350	366 199	360 255	168 988	144 307	46 960	162 703
БАРУУН БҮС							
ДҮН	108 815	108 704	105 094	50 612	42 360	12 122	48 075
БӨ	23 071	23 682	22 886	12377	8795	1714	9895
ГО	19 113	17 945	17 207	7973	7007	2227	8184
ЗА	23 417	23 737	22 586	9871	9377	3338	10561
УВ	21 222	21 902	20 640	9924	8318	2398	9583
ХО	21 992	21 438	21 775	10467	8863	2445	9852
ХАНГАЙН БҮС							
ДҮН	143 844	146 164	145 666	69 012	57 184	19 470	66 690
АР	32 293	32 892	34 563	16 007	14175	4381	14505
БХ	24 254	24 251	23 969	12682	8833	2454	11535
ӨВ	35 041	33 587	33 985	16467	12608	4910	15968
ХӨ	37 084	38 394	36 293	17114	14316	4863	16735
БУ	13 489	15 123	14 528	5796	6415	2317	7021
ОР	1 683	1 917	2 328	946	837	545	926
ТӨВИЙН БҮС							
ДҮН	63 063	64 289	64 012	27 794	26 373	9 845	28 957
ГС	1 228	974	922	252	552	118	435
ДО	7 330	7 239	6 914	3 164	2646	1104	3201
ДУ	16 487	15 910	15 315	7 231	5876	2208	7132
ӨМ	12 053	12 261	11 926	6049	4433	1444	5649
ДА	2 016	2 244	2 521	845	1119	557	1291
СЭ	7 023	6 731	7 552	2792	3817	943	3154
ТӨ	16 926	18 930	18 862	7461	7930	3471	8095
ЗҮҮН БҮС							
ДҮН	42 510	40 632	39 387	19 165	15 929	4 293	17 087
ДД	9 793	9 097	9 187	4425	3630	1132	3742
СҮ	18 342	17 012	15 737	8 245	6217	1275	6917
ХЭ	14 375	14 523	14 463	6495	6082	1886	6428
УЛААНБААТАР							
УБ	6 118	6 410	6 096	2405	2461	1230	1894

МАЛЧДЫН СОЁЛ, АХУЙН НӨХЦЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, бүс нутгаар, 2008 онд

	Малчин ерхийн тоо	Сум, дүүргийн тоо	Баг, хорооны тоо	цахилгаан гэрэлтэй	Үүнээс		
					нарны	салхины	бусад
ДҮН	171 124	340	1 664	128 957	112 148	6 348	10 461
БАРУУН БҮС							
ДҮН	48 051	92	464	42 987	41 685	89	1 213
БӨ	9 723	14	85	8 841	8 664	10	167
ГО	8 241	18	83	7 609	7 408	29	172
ЗА	10 782	24	113	9 921	9 620	22	279
УВ	9 905	19	92	7 615	7 377	15	223
ХО	9 400	17	91	9 001	8 616	13	372
ХАНГАЙН БҮС							
ДҮН	69 970	100	515	47 538	43 178	1 607	2 753
АР	15 858	19	99	9 654	8 979	343	332
БХ	11 581	20	100	8 557	8 344	55	158
ӨВ	17 015	19	105	11 560	10 352	633	575
ХӨ	16 523	24	124	11 413	10 098	434	881
БУ	7 739	16	72	5 181	4 696	138	347
ОР	1 254	2	15	1 173	709	4	460
ТӨВИЙН БҮС							
ДҮН	31 844	95	355	23 567	16 808	2 710	4 049
ГС	503	3	10	442	383	42	17
ДО	3 305	14	58	2 384	1 209	680	495
ДУ	7 510	15	64	5 064	4 307	495	262
ӨМ	6 408	15	53	5 340	3 404	969	967
ДА	1 121	4	24	1 106	413	8	685
СЭ	3 841	17	49	2 754	2 245	112	397
ТӨ	9 156	27	97	6 477	4 847	404	1 226
ЗҮҮН БҮС							
ДҮН	18 765	44	198	13 692	10 122	1 892	1 678
ДД	4 574	14	60	4 063	2 218	1 014	831
СҮ	6 746	13	55	5 287	4 238	548	501
ХЭ	7 445	17	83	4 342	3 666	330	346
УЛААНБААТАР							
УБ	2 494	9	132	1 173	355	50	768

Хавсралт 3-ын үргэлжлэл

	телевизор той	авто машинтай		мотоцикльтэй		трактортой		хийсэн эсгий /м/	малын хашаатай өрх	худагтай өрх
		өрхийн тоо	машины тоо	өрхийн тоо	мотоцикл ийн тоо	өрхийн тоо	трактор ын тоо			
ДҮН	111 699	38 782	40 469	63 458	63 753	2 964	3 022	168 879.6	119 491	32 186
БАРУУН БҮС										
ДҮН	37 774	11 561	11 855	18 236	18 154	479	511	77 941.8	33 478	7 210
БӨ	7 964	2 604	2 708	2 530	2 531	75	75	30 420.0	8 529	1 574
ГО	6 388	2354	2399	4309	4313	38	39	1 307.0	5 133	1 780
ЗА	9 288	2912	2949	4743	4654	143	171	12 326.0	6 448	477
УВ	5 920	1538	1573	3369	3369	118	120	24 051.3	6 416	797
ХО	8 214	2153	2226	3285	3287	105	106	9 837.5	6 952	2 582
ХАНГАЙН БҮС										
ДҮН	40 452	12 728	13 689	26 022	26 096	908	918	54 924.0	50 591	7 553
АР	7 453	2681	2715	4452	4454	127	127	2 104.0	13918	980
БХ	7 419	2280	2306	6187	6200	41	41	8 449.0	5 670	2 444
ӨВ	9 280	2875	3641	7036	7052	44	45	29 656.0	8 826	2 200
ХӨ	10 341	2807	2879	5901	5926	210	211	13 510.0	15097	822
БУ	4 992	1832	1891	2241	2259	469	477	1 139.0	5978	654
ОР	967	253	257	205	205	17	17	66.0	1102	453
ТӨВИЙН БҮС										
ДҮН	19 902	9 173	9 447	12 200	12 448	796	806	31 116.7	21 777	11 684
ГС	318	149	149	282	282	6	10	0.0	259	166
ДО	1 797	892	943	1303	1377	17	17	1 194.0	2327	1712
ДУ	4 727	2282	2314	4238	4260	24	24	9 260.0	4825	3225
ӨМ	4 017	1739	1790	3561	3668	33	33	12 501.1	3800	3536
ДА	796	511	527	146	146	110	110	383.6	921	718
СЭ	2 593	1 109	1 128	522	522	255	256	1 264.0	3 868	1 308
ТӨ	5 654	2 491	2 596	2 148	2 193	351	356	6 514.0	5 777	1 019
ЗҮҮН БҮС										
ДҮН	11 716	4 202	4 352	6 741	6 795	734	740	4 898.0	11 320	5 590
ДД	3 304	935	981	1 761	1 800	332	337	120.0	3 008	2 357
СҮ	4 803	1 428	1 470	2 793	2 797	53	54	3 615.0	3 672	2 155
ХЭ	3 609	1 839	1 901	2 187	2 198	349	349	1 163.0	4 640	1 078
УЛААНБААТАР										
УБ	1 855	1 118	1 126	259	260	47	47	0.0	2 325	149

малчин өрхийн тоонд харьцуулбал /хувиар/												
	цахилгаан гэрэлтэй		телевизортой		машинтай		мотоцикльтэй		трактортой		малын хашаатай өрх	худагтай өрх
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008		
ДҮН	60.5	75.4	53.1	65.3	19.7	22.7	31.3	37.1	1.5	1.7	69.8	18.8
БАРУУН БҮС												
ДҮН	70.5	89.5	62.0	78.6	20.8	24.1	31.7	38.0	1.1	1.0	69.7	15.0
БӨ	56.3	90.9	48.7	81.9	20.1	26.8	21.1	26.0	0.6	0.8	87.7	16.2
ГО	77.7	92.3	70.6	77.5	27.0	28.6	48.6	52.3	0.6	0.5	62.3	21.6
ЗА	77.4	92.0	67.7	86.1	21.4	27.0	36.4	44.0	1.5	1.3	59.8	4.4
УВ	65.4	76.9	52.0	59.8	15.0	15.5	24.8	34.0	1.1	1.2	64.8	8.0
ХО	78.4	95.8	74.3	87.4	21.7	22.9	31.2	34.9	1.6	1.1	74.0	27.5
ХАНГАЙН БҮС												
ДҮН	55.6	67.9	47.4	57.8	15.7	18.2	31.0	37.2	1.1	1.3	72.3	10.8
АР	49.2	60.9	36.9	47.0	12.6	16.9	23.0	28.1	0.6	0.8	87.8	6.2
БХ	60.1	73.9	50.6	64.1	19.5	19.7	43.0	53.4	0.5	0.4	49.0	21.1
ӨВ	60.6	67.9	47.4	54.5	14.9	16.9	37.9	41.4	0.3	0.3	51.9	12.9
ХӨ	54.4	69.1	54.2	62.6	15.1	17.0	29.0	35.7	1.3	1.3	91.4	5.0
БУ	49.4	66.9	46.8	64.5	18.7	23.7	20.9	29.0	4.7	6.1	77.2	8.5
ОР	93.8	93.5	72.8	77.1	21.9	20.2	16.6	16.3	2.1	1.4	87.9	36.1
ТӨВИЙН БҮС												
ДҮН	60.4	74.0	50.6	62.5	26.0	28.8	35.2	38.3	2.5	2.5	68.4	36.7
ГС	49.6	87.9	53.6	63.2	23.4	29.6	54.4	56.1	1.7	1.2	51.5	33.0
ДО	54.2	72.1	36.6	54.4	20.6	27.0	36.6	39.4	0.6	0.5	70.4	51.8
ДУ	59.2	67.4	52.0	62.9	26.5	30.4	49.4	56.4	0.6	0.3	64.2	42.9
ӨМ	73.5	83.3	52.4	62.7	26.1	27.1	54.6	55.6	0.7	0.5	59.3	55.2
ДА	96.3	98.7	91.7	71.0	43.8	45.6	11.7	13.0	6.7	9.8	82.2	64.0
СЭ	69.7	71.7	62.3	67.5	33.8	28.9	12.4	13.6	9.4	6.6	100.7	34.1
ТӨ	48.4	70.7	45.0	61.8	23.0	27.2	19.1	23.5	3.2	3.8	63.1	11.1
ЗҮҮН БҮС												
ДҮН	56.2	73.0	51.2	62.4	19.5	22.4	27.7	35.9	2.6	3.9	60.3	29.8
ДД	58.8	88.8	53.1	72.2	17.3	20.4	29.0	38.5	4.1	7.3	65.8	51.5
СҮ	69.0	78.4	62.0	71.2	19.2	21.2	32.8	41.4	0.8	0.8	54.4	31.9
ХЭ	42.3	58.3	39.8	48.5	21.2	24.7	22.0	29.4	3.5	4.7	62.3	14.5
УЛААНБААТАР												
УБ	33.3	47.0	74.9	74.4	31.5	44.8	6.7	10.4	2.9	1.9	93.2	6.0

МАЛТАЙ ӨРХИЙН ТОО, малын тооны бүлэглэлтээр, бүс нутгаар

	10 хүртэл малтай		11-30 малтай		31-50 малтай		51-100 малтай		101-200 малтай		201-500 малтай	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
ДҮН	19 326	17 391	24 373	23 202	21 002	20 707	40 962	40 168	54 441	54 469	51 200	54 265
БАРУУН БҮС												
ДҮН	3 837	3 858	5 515	5 437	5 729	5 895	12 240	12 274	17 463	17 523	16 644	16 393
БӨ	1 575	1 836	1 784	1 816	1 881	1 841	3 948	3 905	4 063	3 704	1 754	1 610
ГО	119	113	476	480	618	638	1 709	1 714	2 905	3 083	3 669	3 607
ЗА	633	522	1 172	1 025	1 118	1 069	2 422	2 276	3 446	3 636	3 694	3 923
УВ	880	845	1 201	1 256	1 143	1 181	2 317	2 324	3 704	3 621	3 812	3 531
ХО	630	542	882	860	969	1 166	1 844	2 055	3 345	3 479	3 715	3 722
ХАНГАЙН БҮС												
ДҮН	4 794	3 889	8 983	8 186	8 186	7 913	16 926	16 048	21 978	21 853	18 013	20 703
АР	1 035	953	2 229	1 964	2 066	1 883	4 027	3 779	4 827	4 538	3 506	4 223
БХ	447	335	1 385	1 235	1 330	1 215	2 835	2 700	3 931	3 960	3 300	3 861
ӨВ	912	732	2 060	1 832	2 169	1 887	4 356	4 221	5 492	5 632	4 169	4 764
ХӨ	1 498	1 163	1 955	1 929	1 707	1 823	3 757	3 381	5 447	5 461	4 695	5 192
БУ	656	574	977	881	790	749	1 697	1 707	2 035	2 042	2 218	2 500
ОР	246	132	377	345	124	356	254	260	246	220	125	163
ТӨВИЙН БҮС												
ДҮН	4 750	4 967	5 391	5 060	3 997	3 820	6 895	6 686	9 670	9 623	10 830	11 760
ГС	39	35	81	86	79	73	103	96	159	163	222	219
ДО	218	180	399	346	390	349	774	670	1 110	1 002	1 180	1 282
ДУ	146	167	544	515	527	559	1 205	1 230	2 199	2 234	3 134	2 997
ӨМ	121	84	523	467	619	571	1 338	1 201	2 074	2 017	2 236	2 620
СЭ	1 948	2 279	1 630	1 481	959	881	1 056	1 102	1 097	1 221	1 000	1 262
ТӨ	1 536	1 513	1 770	1 696	1 173	1 097	2 117	2 077	2 763	2 698	2 865	3 053
ДА	742	709	444	469	250	290	302	310	268	288	193	327
ЗҮҮН БҮС												
ДҮН	2 537	2 391	3 173	3 316	2 444	2 543	4 125	4 180	4 897	4 938	5 407	5 037
ДД	1 012	915	1 024	1 028	690	768	1 025	1 034	1 102	1 138	1 273	1 221
СҮ	672	650	995	1 095	903	892	1 762	1 698	2 103	2 088	2 123	1 906
ХЭ	853	826	1 154	1 193	851	883	1 338	1 448	1 692	1 712	2 011	1 910
УЛААНБААТАР												
УБ	3 408	2 286	1 311	1 203	646	536	776	980	433	532	306	372

Хавсралт 4-ийн үргэлжлэл

	501-999 малтай		1000-1499 малтай		1500-2000 малтай		2001-ээс дээш малтай		Бүгд	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
ДҮН	11 460	13 337	2 922	3 501	251	325	179	182	226 116	227 547
БАРУУН БҮС										
ДҮН	3 244	3 236	897	935	80	72	50	49	65 699	65 672
БӨ	90	219	17	57	3	2	11	8	15 126	14 998
ГО	785	792	140	150	15	15	12	14	10 448	10 606
ЗА	873	954	359	391	36	30	9	17	13 762	13 843
УВ	727	645	196	189	8	8	5	3	13 993	13 603
ХО	769	626	185	148	18	17	13	7	12 370	12 622
ХАНГАЙН БҮС										
ДҮН	3 403	4 539	911	1 214	56	96	46	56	83 296	84 497
АР	652	893	213	310	17	26	13	15	18 585	18 584
БХ	428	643	122	155	8	12	6	5	13 792	14 121
ӨВ	642	793	152	180	3	14	9	7	19 964	20 062
ХӨ	798	1 093	218	271	8	15	5	9	20 088	20 337
БУ	783	1 014	195	279	19	29	13	19	9 383	9 794
ОР	100	103	11	19	1	0	0	1	1 484	1 599
ТӨВИЙН БҮС										
ДҮН	2 809	3 555	587	818	44	68	30	33	45 003	46 390
ГС	62	57	25	19	0	3	4	0	774	751
ДО	248	352	22	48	1	1	2	1	4 344	4 231
ДУ	808	774	102	100	6	8	4	2	8 675	8 586
ӨМ	358	550	33	63	1	5	1	1	7 304	7 579
СЭ	364	589	87	177	5	16	3	6	8 149	9 014
ТӨ	914	1 127	292	366	30	34	15	22	13 475	13 683
ДА	55	106	26	45	1	1	1	1	2 282	2 546
ЗҮҮН БҮС										
ДҮН	1 953	1 937	513	515	70	86	52	43	25 171	24 986
ДД	521	589	104	130	19	38	14	16	6 784	6 877
СҮ	537	485	135	107	10	7	4	5	9 244	8 933
ХЭ	895	863	274	278	41	41	34	22	9 143	9 176
УЛААНБААТАР										
УБ	51	70	14	19	1	3	1	1	6 947	6 002

МАЛЧИН ӨРХИЙН ТОО, малын тооны бүлэглэлтээр, бүс нутгаар, 2008 онд

	10 хүртэл малтай	11-30 малтай	31-50 малтай	51-100 малтай	101-200 малтай
ДҮН	4 849	11 471	12 646	29 399	45 540
БАРУУН БҮС					
ДҮН	838	2 364	3 143	8 482	13 974
БӨ	214	677	955	2 949	3 109
ГО	49	226	324	1 141	2 268
ЗА	318	659	683	1 537	2 746
УВ	212	550	587	1 523	2 918
ХО	45	252	594	1 332	2 933
ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	2 126	5 302	5 786	12 629	18 983
АР	656	1 356	1 463	3 151	4 067
БХ	183	742	822	2 035	3 366
ӨВ	412	1 224	1 457	3 389	4 970
ХӨ	544	1 316	1 239	2 559	4 700
БУ	258	502	480	1 274	1 686
ОР	73	162	325	221	194
ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	593	1 537	1 825	4 406	8 074
ГС	0	9	8	45	145
ДО	59	167	200	461	832
ДУ	108	321	361	949	1 995
ӨМ	31	245	347	863	1 810
СЭ	135	196	226	492	915
ТӨ	236	540	577	1 371	2 148
ДА	24	59	106	225	229
ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	1 292	1 863	1 541	3 074	4 040
ДД	491	511	433	701	825
СҮ	342	609	539	1 192	1 772
ХЭ	459	743	569	1 181	1 443
УЛААНБААТАР					
УБ	0	405	351	808	469

Хавсралт 4.1-ийн үргэлжлэл

	201-500 малтай	501-999 малтай	1000-1499 малтай	1500-2000 малтай	2001-ээс дээш малтай	Бүгд
ДҮН	50 461	12 859	3 406	316	177	171 124
БАРУУН БҮС						
ДҮН	15 109	3 125	903	68	45	48 051
БӨ	1 535	217	57	2	8	9 723
ГО	3 295	763	148	15	12	8 241
ЗА	3 532	901	364	26	16	10 782
УВ	3 287	631	186	8	3	9 905
ХО	3 460	613	148	17	6	9 400
ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	19 433	4 376	1 184	95	56	69 970
АР	3 989	833	303	25	15	15 858
БХ	3 638	626	152	12	5	11 581
ӨВ	4 586	779	177	14	7	17 015
ХӨ	4 809	1 070	262	15	9	16 523
БУ	2 254	965	272	29	19	7 739
ОР	157	103	18	0	1	1 254
ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	11 076	3 440	795	65	33	31 844
ГС	217	57	19	3	0	503
ДО	1 206	334	44	1	1	3 305
ДУ	2 897	769	100	8	2	7 510
ӨМ	2 507	539	60	5	1	6 408
СЭ	1 146	542	169	14	6	3 841
ТӨ	2 778	1 093	358	33	22	9 156
ДА	325	106	45	1	1	1 121
ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	4 475	1 848	505	85	42	18 765
ДД	924	513	124	37	15	4 574
СҮ	1 714	459	107	7	5	6 746
ХЭ	1 837	876	274	41	22	7 445
УЛААНБААТАР						
УБ	368	70	19	3	1	2 494

1000-ААС ДЭЭШ МАЛТАЙ ӨРХИЙН ТОО, бүс нутгаар

	2007	2008	үүнээс		
			1000-1499 малтай	1500-2000 малтай	2001-ээс малтай
НИЙТ ДҮН	3352	4008	3501	325	182
			БАРУУН БҮС		
ДҮН	1027	1056	935	72	49
БӨ	31	67	57	2	8
ГО	167	179	150	15	14
ЗА	404	438	391	30	17
УВ	209	200	189	8	3
ХО	216	172	148	17	7
			ХАНГАЙН БҮС		
ДҮН	1013	1366	1214	96	56
АР	243	351	310	26	15
БХ	136	172	155	12	5
ӨВ	164	201	180	14	7
ХӨ	231	295	271	15	9
БУ	227	327	279	29	19
ОР	12	20	19	0	1
			ТӨВИЙН БҮС		
ДҮН	661	919	818	68	33
ГС	29	22	19	3	0
ДО	25	50	48	1	1
ДУ	112	110	100	8	2
ӨМ	35	69	63	5	1
СЭ	95	199	177	16	6
ТӨ	337	422	366	34	22
ДА	28	47	45	1	1
			ЗҮҮН БҮС		
ДҮН	635	644	515	86	43
ДД	137	184	130	38	16
СҮ	149	119	107	7	5
ХЭ	349	341	278	41	22
			УЛААНБААТАР		
УБ	16	23	19	3	1

2008 ОНД МАЛЫНХАА ТООГООР ЭХНИЙ ТАВАН БАЙРТ ОРОХ АЙМАГ, СУМД

Аймгийн нэр	Малын тоо (мян.тол)		Сумын нэр	Малын тоо (мян.тол)
Нийт малын тоогоор				
1 Хөвсгөл	3 815.7	1 Дундговийн Эрдэнэдалай		335.4
2 Өвөрхангай	3 449.7	2 Өвөрхангайн Баянгол		304.4
3 Архангай	3 379.2	3 Архангайн Эрдэнэмандал		299.4
4 Завхан	3 136.0	4 Хөвсгөлийн Цагаан-Уул		293.1
5 Төв	3 003.0	5 Хэнтийн Өмнөдэлгэр		289.7
Тэмээгээр				
1 Өмнөговь	80.8	1 Өмнөговийн Ханбогд		15.2
2 Баянхонгор	27.4	2 Өмнөговийн Мандал-Овоо		12.7
3 Говь-Алтай	27.0	3 Баянхонгорын Баянлиг		11.5
4 Дорноговь	25.1	4 Өмнөговийн Манлай		7.4
5 Дундговь	19.9	5 Дундговийн Өлзийт		5.9
Адуугаар				
1 Архангай	236.2	1 Булганы Сайхан		31.3
2 Төв	212.7	2 Архангайн Хотонт		23.7
3 Булган	177.7	3 Сүхбаатарын Эрдэнэцагаан		21.6
4 Өвөрхангай	173.0	4 Архангайн Батцэнгэл		20.8
5 Хөвсгөл	151.8	5 Булганы Могод		20.7
Үхрээр				
1 Архангай	352.8	1 Архангайн Өндөр -Улаан		39.1
2 Хөвсгөл	346.6	2 Архангайн Ихтамир		34.4
3 Төв	171.6	3 Архангайн Тариат		33.2
4 Булган	162.2	4 Өвөрхангайн Уянга		30.9
5 Хэнтий	158.6	5 Архангайн Чулуут		30.0
Хониор				
1 Хөвсгөл	1 618.0	1 Архангайн Эрдэнэмандал		186.1
2 Архангай	1 614.5	2 Өвөрхангайн Баянгол		166.7
3 Өвөрхангай	1 569.2	3 Дундговийн Эрдэнэдалай		158.5
4 Завхан	1 554.6	4 Булганы Сайхан		156.5
5 Төв	1 449.8	5 Хөвсгөлийн Цагаан-Уул		148.2
Ямаа				
1 Хөвсгөл	1 697.0	1 Ховдын Булган		179.1
2 Баянхонгор	1 696.9	2 Өвөрхангайн Богд		178.6
3 Говь-Алтай	1 594.0	3 Өмнөговийн Номгон		155.3
4 Өвөрхангай	1 558.7	4 Дундговийн Эрдэнэдалай		155.0
5 Ховд	1 406.3	5 Баянхонгорын Баацагаан		145.0

2008 ОНЫ ЭЦЭСТ БАЙГАА НИЙТ МАЛЫН ТОО, бүс нутгаар

	Бүгд	Үүнээс					мян.тол
		Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	бодод шилжүүлс нээр
ДҮН	43 288.5	266.4	2 186.9	2 503.4	18 362.3	19 969.4	10 646.6
БАРУУН БҮС							
ДҮН	12 157.4	71.3	431.1	501.4	5 008.2	6 145.4	2 642.3
БӨ	1 529.6	3.9	59.7	82.2	605.0	778.7	346.0
ГО	2 505.9	27.0	73.8	42.0	769.1	1 594.0	483.7
ЗА	3 136.0	6.6	129.4	149.8	1 554.6	1 295.6	710.1
УВ	2 499.3	16.0	79.3	118.2	1 215.0	1 070.9	557.8
ХО	2 486.7	17.7	89.0	109.3	864.4	1 406.3	544.7
ХАНГАЙН БҮС							
ДҮН	15 971.2	45.2	841.6	1 139.9	6 817.6	7 127.0	4 076.4
АР	3 379.2	0.7	236.2	352.8	1 614.5	1 175.0	1 006.0
БХ	2 643.5	27.4	91.6	122.4	705.2	1 696.9	584.8
ӨВ	3 449.7	14.1	173.0	134.8	1 569.2	1 558.7	785.3
ХӨ	3 815.7	2.3	151.8	346.6	1 618.0	1 697.0	983.6
БУ	2 414.1	0.5	177.7	162.2	1 199.7	874.1	649.8
ОР	268.9	0.2	11.3	21.1	111.0	125.3	66.9
ТӨВИЙН БҮС							
ДҮН	9 619.4	129.8	487.9	423.0	3 952.1	4 626.5	2 342.7
ГС	170.9	0.5	7.3	3.9	66.5	92.7	34.6
ДО	932.7	25.1	64.6	34.3	352.0	456.7	252.3
ДУ	2 040.6	19.9	84.0	34.2	917.9	984.6	424.1
ӨМ	1 684.9	80.8	53.0	12.4	351.2	1 187.5	393.6
ДА	345.3	0.5	10.4	32.6	163.0	138.8	88.3
СЭ	1 442.1	0.7	55.8	134.1	651.7	599.8	374.5
ТӨ	3 003.0	2.4	212.7	171.6	1 449.8	1 166.5	775.3
ЗҮҮН БҮС							
ДҮН	5 155.7	20.0	407.5	380.2	2 430.0	1 918.0	1 462.4
ДД	1 476.2	6.3	145.5	123.8	688.6	512.0	457.5
СҮ	1 542.5	9.6	118.8	97.8	733.1	583.2	426.1
ХЭ	2 136.9	4.0	143.3	158.6	1 008.2	822.8	578.8
УЛААНБААТАР							
УБ	384.8	0.1	18.7	59.0	154.5	152.4	122.7

2008 ОНЫ НИЙТ МАЛЫН ӨСӨЛТ, БУУРАЛТ, бүс нутгаар

МЯН.ТОЛ

	өмнөх оныхтой харьцуулсан					
	бодод шилжсэн		толгойн тоо		тэмээ	
	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү
ДҮН	104.6	465.2	107.5	3 024.7	102.2	5.8
БАНГАЙН БҮС						
ДҮН	97.9	- 56.7	98.8	- 144.4	97.6	- 1.8
БӨ	92.8	- 26.7	95.8	- 67.8	92.1	- 0.3
ГО	100.7	3.2	100.8	19.3	98.8	- 0.3
ЗА	103.6	24.8	104.5	136.0	96.6	- 0.2
УВ	93.6	- 38.0	94.2	- 154.2	97.0	- 0.5
ХО	96.5	- 20.0	97.0	- 77.6	98.0	- 0.4
ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	110.9	400.1	113.8	1 940.3	106.6	2.8
АР	112.9	115.2	116.0	466.7	88.0	- 0.1
БХ	111.3	59.6	115.7	358.8	108.8	2.2
ӨВ	105.0	37.1	108.1	259.6	104.3	0.6
ХӨ	108.8	79.9	111.4	390.4	97.5	- 0.1
БУ	117.5	96.7	120.2	405.9	125.6	0.1
ОР	121.0	11.6	128.1	58.9	155.9	0.1
ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	110.4	221.1	114.5	1 219.2	105.4	6.7
ГС	83.2	- 7.0	90.5	- 17.8	96.2	0.0
ДО	110.7	24.4	114.5	118.0	102.4	0.6
ДУ	92.4	- 35.0	96.7	- 69.0	100.5	0.1
ӨМ	115.6	53.2	120.4	284.9	107.2	5.4
ДА	139.4	25.0	149.9	114.9	130.5	0.1
СЭ	133.6	94.2	140.0	411.8	142.6	0.2
ТӨ	109.4	66.4	114.3	376.4	113.2	0.3
ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	93.2	- 107.5	99.2	- 44.0	91.3	- 1.9
ДД	107.5	32.1	112.9	168.9	100.4	0.0
СҮ	82.7	- 89.1	90.2	- 166.7	88.9	- 1.2
ХЭ	92.0	- 50.5	97.9	- 46.2	84.7	- 0.7
УЛААНБААТАР						
УБ	107.2	8.2	116.2	53.6	117.7	0.0

	өмнөх онтой харьцуулсан							
	адуу		үхэр		хонь		ямаа	
	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү
ДҮН	97.7	- 52.6	103.2	77.6	108.1	1 372.3	108.8	1 621.5
БАНГАЙН БҮС								
ДҮН	97.7	- 10.4	94.7	- 28.3	98.8	- 58.6	99.3	- 45.4
БӨ	90.9	- 6.0	86.7	- 12.6	94.4	- 35.9	98.4	- 12.9
ГО	103.1	2.2	98.9	- 0.5	99.2	- 5.9	101.5	23.8
ЗА	101.7	2.2	101.9	2.8	106.1	89.3	103.3	41.9
УВ	93.5	- 5.5	90.7	- 12.1	95.1	- 63.2	93.6	- 72.9
ХО	96.5	- 3.2	94.9	- 5.9	95.3	- 42.9	98.2	- 25.3
ХАНГАЙН БҮС								
ДҮН	105.3	42.0	108.9	93.2	114.2	849.8	115.4	952.5
АР	107.5	16.5	111.5	36.5	118.9	256.4	115.5	157.4
БХ	106.6	5.7	103.4	4.0	112.3	77.1	118.9	269.8
ӨВ	98.9	- 2.0	101.0	1.3	107.3	107.1	110.8	152.6
ХӨ	101.5	2.3	107.7	24.9	112.2	176.1	112.4	187.2
БУ	111.8	18.7	117.1	23.7	121.2	209.8	121.3	153.7
ОР	107.4	0.8	115.6	2.8	126.7	23.4	134.1	31.8
ТӨВИЙН БҮС								
ДҮН	99.3	- 3.5	112.4	46.7	115.2	521.2	116.3	648.1
ГС	64.8	- 4.0	77.9	- 1.1	89.7	- 7.7	94.8	- 5.1
ДО	106.3	3.8	114.5	4.3	113.2	41.1	117.5	68.1
ДУ	80.2	- 20.7	80.3	- 8.4	97.2	- 26.4	98.6	- 13.7
ӨМ	114.2	6.6	122.8	2.3	118.4	54.7	122.2	215.9
ДА	131.7	2.5	125.0	6.5	159.6	60.8	147.9	44.9
СЭ	123.2	10.5	127.1	28.6	143.7	198.2	141.0	174.3
ТӨ	98.9	- 2.3	109.2	14.4	116.1	200.5	116.3	163.5
ЗҮҮН БҮС								
ДҮН	83.5	- 80.4	91.6	- 34.8	101.4	34.0	102.1	39.1
ДД	101.8	2.5	105.4	6.3	112.6	77.2	119.3	82.8
СҮ	71.5	- 47.2	78.5	- 26.8	94.4	- 43.1	92.3	- 48.3
ХЭ	80.0	- 35.7	91.7	- 14.3	100.0	- 0.1	100.6	4.6
УЛААНБААТАР								
УБ	98.5	- 0.3	101.4	0.8	120.1	25.8	121.7	27.2

МАЛЫН ТОО, сүүлийн 5 жилээр, бүс, нутгаар

	2004	2005	2006	2007	2008
Дүн	28 027.9	28 709.1	34 802.9	40 263.8	43 288.5
БАРУУН БҮС					
Дүн	8 524.8	9 242.1	10 915.0	12 301.7	12 157.4
БӨ	1 346.6	1 320.5	1 470.3	1 597.4	1 529.6
ГО	1 539.6	1 834.3	2 199.2	2 486.6	2 505.9
ЗА	1 901.8	2 102.3	2 550.8	2 999.9	3 136.0
УВ	1 948.3	2 021.3	2 400.9	2 653.5	2 499.3
ХО	1 788.5	1 963.7	2 293.8	2 564.3	2 486.7
ХАНГАЙН БҮС					
Дүн	9 050.9	10 090.3	11 852.6	14 030.7	15 971.2
АР	1 948.2	2 195.0	2 530.5	2 912.5	3 379.2
БХ	1 323.6	1 553.4	1 878.4	2 284.8	2 643.5
ӨВ	2 155.5	2 301.0	2 623.3	3 190.1	3 449.7
ХӨ	2 295.2	2 504.3	2 973.5	3 425.2	3 815.7
БУ	1 213.2	1 399.3	1 672.5	2 008.1	2 414.1
ОР	115.2	137.3	174.4	210.0	268.9
ТӨВИЙН БҮС					
Дүн	6 252.8	6 628.2	7 071.2	8 400.2	9 619.4
ГС	129.4	155.8	170.2	188.7	170.9
ДО	1 018.5	971.0	712.4	814.7	932.7
ДУ	1 780.9	1 829.1	1 905.1	2 109.6	2 040.6
ӨМ	1 070.1	1 121.6	1 155.7	1 400.0	1 684.9
ДА	125.1	142.9	180.2	230.4	345.3
СЭ	577.4	627.5	774.4	1 030.2	1 442.1
ТӨ	1 551.4	1 780.3	2 173.2	2 626.6	3 003.0
ЗҮҮН БҮС					
Дүн	2 467.9	2 501.5	4 642.1	5 199.7	5 155.7
ДД	887.9	978.4	1 113.3	1 307.3	1 476.2
СҮ	1 580.0	1 523.1	1 634.2	1 709.2	1 542.5
ХЭ	1 505.3	1 689.7	1 894.6	2 183.2	2 136.9
УЛААНБААТАР					
УБ	226.4	247.0	322.0	331.2	384.8

2008 ОНЫ ЭЦЭСТ БАЙГАА ХУВИЙН МАЛЫН ТОО, бүс нутгаар

	Бүгд	үүнээс					мян.тол
		Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	бодод шилжүүлс- нээр
ДҮН	42 771.9	263.2	2 164.1	2 473.2	18 052.6	19 818.9	10 518.2
БАРУУН БҮС							
ДҮН	12 089.7	71.2	428.1	500.5	4 968.3	6 121.6	2 628.6
БӨ	1 523.1	3.9	59.1	82.2	601.6	776.2	344.5
ГО	2 497.3	26.9	73.6	41.8	766.1	1 588.8	482.1
ЗА	3 110.4	6.6	128.5	149.5	1 537.7	1 288.1	705.2
УВ	2 482.6	16.0	78.2	117.9	1 203.5	1 066.9	554.2
ХО	2 476.3	17.7	88.7	109.0	859.4	1 401.5	542.7
ХАНГАЙН БҮС							
ДҮН	15 893.1	45.1	838.3	1 135.9	6 770.6	7 103.2	4 058.2
АР	3 369.8	0.7	235.8	351.7	1 609.3	1 172.2	1 003.3
БХ	2 633.4	27.4	91.6	122.0	700.3	1 692.1	582.9
ӨВ	3 443.0	14.1	172.8	134.7	1 564.7	1 556.8	784.0
ХӨ	3 791.9	2.3	150.3	346.0	1 605.1	1 688.2	978.3
БУ	2 388.9	0.4	176.6	160.6	1 182.1	869.2	643.5
ОР	266.0	0.2	11.2	21.0	109.1	124.6	66.2
ТӨВИЙН БҮС							
ДҮН	9 395.7	127.1	479.3	405.6	3 827.9	4 555.8	2 283.0
ГС	168.2	0.5	7.3	3.8	64.5	92.2	34.0
ДО	909.2	23.5	63.4	33.2	340.5	448.6	244.7
ДУ	2 028.7	19.8	83.8	34.1	911.5	979.5	421.9
ӨМ	1 666.1	80.0	53.0	12.3	347.2	1 173.6	389.9
ДА	332.7	0.4	10.1	32.2	153.0	136.9	85.6
СЭ	1 383.3	0.6	53.5	123.8	619.6	585.8	354.7
ТӨ	2 907.5	2.4	208.2	166.2	1 391.7	1 139.1	752.2
ЗҮҮН БҮС							
ДҮН	5 017.5	19.7	399.9	372.8	2 337.4	1 887.7	1 427.8
ДД	1 413.4	6.1	140.9	118.6	645.9	502.0	439.0
СҮ	1 518.5	9.6	117.0	96.5	719.3	576.1	419.7
ХЭ	2 085.6	4.0	142.1	157.7	972.2	809.6	569.1
УЛААНБААТАР							
УБ	375.9	0.1	18.5	58.4	148.4	150.5	120.6

ХУВИЙН МАЛЫН ТОО, сүүлийн 5 жилээр, бүс нутгаар

	МЯН.ТОЛ				
	2004	2005	2006	2007	2008
ДҮН	27517.5	29901.8	34315.0	39 752.0	42 771.9
	БАРУУН БҮС				
Дүн	8462.7	9178.1	10849.4	12 225.6	12 089.7
БӨ	1 337.5	1 312.8	1 461.3	1 589.8	1 523.1
ГО	1 532.4	1 825.9	2 190.8	2 478.6	2 497.3
ЗА	1 885.5	2 085.9	2 532.8	2 970.0	3 110.4
УВ	1 930.1	2 003.8	2 381.8	2 635.7	2 482.6
ХО	1 777.2	1 949.7	2 282.7	2 551.5	2 476.3
	ХАНГАЙН БҮС				
Дүн	8980.5	10013.7	11775.9	13 956.0	15 893.1
АР	1939.2	2184.2	2518.0	2 900.8	3 369.8
БХ	1317.6	1547.7	1870.4	2 276.3	2 633.4
ӨВ	2148.3	2479.1	2616.2	3 182.7	3 443.0
ХӨ	2273.6	1374.2	2950.4	3 403.7	3 791.9
БУ	1189.5	2294.3	1649.4	1 985.4	2 388.9
ОР	112.3	134.2	171.5	207.1	266.0
	ТӨВИЙН БҮС				
Дүн	6066.7	6448.8	6892.4	8 209.7	9 395.7
ГС	123.7	150.5	166.1	184.5	168.2
ДО	972.8	933.5	689.0	792.8	909.2
ДУ	1768.1	1817.1	1892.7	2 097.0	2 028.7
ӨМ	1054.1	1105.9	1140.3	1 383.9	1 666.1
ДА	114.0	136.4	171.8	220.8	332.7
СЭ	545.1	594.2	738.1	983.8	1 383.3
ТӨ	1488.9	1711.2	2094.4	2 546.9	2 907.5
	ЗҮҮН БҮС				
Дүн	3791.1	4021.4	4486.7	5 038.0	5 017.5
ДД	828.2	1608.0	1060.7	1 245.5	1 413.4
СҮ	1537.7	924.6	1603.5	1 678.5	1 518.5
ХЭ	1425.2	1488.8	1822.5	2 114.0	2 085.6
	УЛААНБААТАР				
УБ	216.6	239.6	310.6	322.6	375.9

МАЛТАЙ НЭГ ӨРХӨД НОГДОХ МАЛЫН ТОО, бүс нутгаар

	Бодод шилжүүлснээр				Толгойн тоогоор			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
ДҮН	36	40	45	47	133	190	176	188
БАРУУН БҮС								
Дүн	32	37	41	40	140	184	186	184
БӨ	20	23	25	23	85	100	105	102
ГО	36	41	46	46	180	240	237	235
ЗА	37	43	50	51	153	228	216	225
УВ	34	39	43	41	143	178	188	183
ХО	37	41	46	43	161	196	206	196
ХАНГАЙН БҮС								
Дүн	34	39	44	48	121	192	168	188
АР	37	42	48	54	115	178	156	181
БХ	29	33	38	41	115	193	165	186
БУ	28	32	37	39	117	178	159	172
ӨВ	36	40	45	48	126	190	169	186
ХӨ	44	51	59	66	149	258	212	244
ОР	25	31	37	42	88	177	140	166
ТӨВИЙН БҮС								
Дүн	40	42	47	51	142	210	182	203
ГС	43	46	54	46	174	195	238	224
ДО	57	48	52	60	186	209	183	215
ДУ	48	48	53	49	200	228	242	236
ӨМ	40	42	47	52	152	233	189	220
ДА	18	21	28	35	54	137	97	131
СЭ	25	29	34	42	78	181	121	153
ТӨ	40	45	53	57	132	218	189	212
ЗҮҮН БҮС								
Дүн	54	58	62	59	156	197	200	201
ДД	50	55	63	67	133	205	184	206
СҮ	51	54	56	48	153	160	182	170
ХЭ	59	64	69	63	178	230	231	227
УЛААНБААТАР								
УБ	14	17	16	20	37	57	46	63

НИЙТ МАЛД ХУВИЙН МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВИЙН ЖИН, бүс нутгаар

	Бүгд	Үүнээс:				
		Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
ДҮН	98.8	98.8	99.0	98.8	98.3	99.2
БАРУУН БҮС						
ДҮН	99.4	99.8	99.3	99.8	99.2	99.6
БӨ	99.6	99.9	99.0	100.0	99.4	99.7
ГО	99.7	99.8	99.8	99.6	99.6	99.7
ЗА	99.2	99.9	99.3	99.9	98.9	99.4
УВ	99.3	99.9	98.7	99.8	99.1	99.6
ХО	99.6	99.8	99.6	99.7	99.4	99.7
ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	99.5	99.8	99.6	99.7	99.3	99.7
АР	99.7	98.8	99.8	99.7	99.7	99.8
БХ	99.6	100.0	99.9	99.7	99.3	99.7
ӨВ	99.8	99.8	99.9	99.9	99.7	99.9
ХӨ	99.4	100.0	99.0	99.8	99.2	99.5
БУ	99.0	89.7	99.4	99.0	98.5	99.4
ОР	98.9	99.4	98.8	99.4	98.3	99.4
ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	97.7	97.9	98.2	95.9	96.9	98.5
ГС	98.4	88.8	99.5	98.8	97.0	99.5
ДО	97.5	93.5	98.2	96.9	96.7	98.2
ДУ	99.4	99.3	99.8	99.9	99.3	99.5
ӨМ	98.9	99.1	99.9	98.9	98.9	98.8
ДА	96.4	83.4	97.0	98.9	93.9	98.7
СЭ	95.9	95.8	95.8	92.3	95.1	97.7
ТӨ	96.8	99.2	97.9	96.9	96.0	97.7
ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	97.3	98.6	98.1	98.1	96.2	98.4
ДД	95.7	96.9	96.8	95.8	93.8	98.0
СҮ	98.4	99.3	98.5	98.8	98.1	98.8
ХЭ	97.6	99.8	99.2	99.4	96.4	98.4
УЛААНБААТАР						
УБ	97.7	99.3	98.6	98.9	96.0	98.7

НИЙТ МАЛЫН ДҮНД АЙМАГ, БҮСИЙН МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВИЙН ЖИН, бүс нутгаар

	Бүгд	Үүнээс:				
		Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
ДҮН	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
БАРУУН БҮС						
ДҮН	28.1	26.8	19.7	20.0	27.3	30.8
БӨ	3.5	1.5	2.7	3.3	3.3	3.9
ГО	5.8	10.1	3.4	1.7	4.2	8.0
ЗА	7.2	2.5	5.9	6.0	8.5	6.5
УВ	5.8	6.0	3.6	4.7	6.6	5.4
ХО	5.7	6.6	4.1	4.4	4.7	7.0
ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	36.9	17.0	38.5	45.5	37.1	35.7
АР	7.8	0.3	10.8	14.1	8.8	5.9
БХ	6.1	10.3	4.2	4.9	3.8	8.5
ӨВ	8.0	5.3	7.9	5.4	8.5	7.8
ХӨ	8.8	0.9	6.9	13.8	8.8	8.5
БУ	5.6	0.2	8.1	6.5	6.5	4.4
ОР	0.6	0.1	0.5	0.8	0.6	0.6
ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	22.2	48.7	22.3	16.9	21.5	23.2
ГС	0.4	0.2	0.3	0.2	0.4	0.5
ДО	2.2	9.4	3.0	1.4	1.9	2.3
ДУ	4.7	7.5	3.8	1.4	5.0	4.9
ӨМ	3.9	30.3	2.4	0.5	1.9	5.9
ДА	0.8	0.2	0.5	1.3	0.9	0.7
СЭ	3.3	0.2	2.6	5.4	3.5	3.0
ТӨ	6.9	0.9	9.7	6.9	7.9	5.8
ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	11.9	7.5	18.6	15.2	13.2	9.6
ДД	3.4	2.4	6.7	4.9	3.8	2.6
СҮ	3.6	3.6	5.4	3.9	4.0	2.9
ХЭ	4.9	1.5	6.6	6.3	5.5	4.1
УЛААНБААТАР						
УБ	0.9	0.1	0.9	2.4	0.8	0.8

НИЙТ МАЛЫН ДҮНД ТАВАН ТӨРЛИЙН МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВИЙН ЖИН, бүс нутгаар

	Бүгд	Үүнээс:				
		Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
ДҮН	100.0	0.6	5.1	5.8	42.4	46.1
БАРУУН БҮС						
ДҮН	100.0	0.6	3.5	4.1	41.2	50.5
БӨ	100.0	0.3	3.9	5.4	39.6	50.9
ГО	100.0	1.1	2.9	1.7	30.7	63.6
ЗА	100.0	0.2	4.1	4.8	49.6	41.3
УВ	100.0	0.6	3.2	4.7	48.6	42.8
ХО	100.0	0.7	3.6	4.4	34.8	56.6
ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	100.0	0.3	5.3	7.1	42.7	44.6
АР	100.0	0.0	7.0	10.4	47.8	34.8
БХ	100.0	1.0	3.5	4.6	26.7	64.2
ӨВ	100.0	0.4	5.0	3.9	45.5	45.2
ХӨ	100.0	0.1	4.0	9.1	42.4	44.5
БУ	100.0	0.0	7.4	6.7	49.7	36.2
ОР	100.0	0.1	4.2	7.9	41.3	46.6
ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	100.0	1.3	5.1	4.4	41.1	48.1
ГС	100.0	0.3	4.3	2.3	38.9	54.2
ДО	100.0	2.7	6.9	3.7	37.7	49.0
ДУ	100.0	1.0	4.1	1.7	45.0	48.3
ӨМ	100.0	4.8	3.1	0.7	20.8	70.5
ДА	100.0	0.1	3.0	9.4	47.2	40.2
СЭ	100.0	0.0	3.9	9.3	45.2	41.6
ТӨ	100.0	0.1	7.1	5.7	48.3	38.8
ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	100.0	0.4	7.9	7.4	47.1	37.2
ДД	100.0	0.4	9.9	8.4	46.6	34.7
СҮ	100.0	0.6	7.7	6.3	47.5	37.8
ХЭ	100.0	0.2	6.7	7.4	47.2	38.5
УЛААНБААТАР						
УБ	100.0	0.0	4.9	15.3	40.2	39.6

СҮРГИЙН БҮТЭЦ, бүс нутгаар

МЯН.ТОЛ

	толгойгоор					хувиар				
	Бүгд	төл, өсвөр насны	ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	хээлтэгч	хээлтүүл эгч	Бүгд	төл, өсвөр насны	ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	хээлт эгч	хээлтүү лэгч
ДҮН	43 288.5	13 588.2	10 786.3	18 531.3	382.7	100.0	31.4	24.9	42.8	0.9
БАРУУН БҮС										
ДҮН	12 157.4	3 512.6	3 327.2	5 212.1	105.6	100.0	28.9	27.4	42.9	0.9
БӨ	1 529.6	483.9	360.2	664.8	20.6	100.0	31.6	23.6	43.5	1.3
ГО	2 505.9	662.5	791.8	1 034.8	16.7	100.0	26.4	31.6	41.3	0.7
ЗА	3 136.0	992.5	819.4	1 300.4	23.6	100.0	31.7	26.1	41.5	0.8
УВ	2 499.3	690.2	650.5	1 136.1	22.6	100.0	27.6	26.0	45.5	0.9
ХО	2 486.7	683.5	705.2	1 076.0	21.9	100.0	27.5	28.4	43.3	0.9
ХАНГАЙН БҮС										
ДҮН	15 971.2	5 164.7	4 004.6	6 662.5	139.4	100.0	32.3	25.1	41.7	0.9
АР	3 379.2	1 158.2	789.9	1 401.5	29.6	100.0	34.3	23.4	41.5	0.9
БХ	2 643.5	789.6	779.8	1 055.8	18.3	100.0	29.9	29.5	39.9	0.7
ӨВ	3 449.7	997.3	1 013.7	1 397.7	41.1	100.0	28.9	29.4	40.5	1.2
ХӨ	3 815.7	1 285.0	873.8	1 628.2	28.6	100.0	33.7	22.9	42.7	0.8
БУ	2 414.1	841.8	494.6	1 058.0	19.7	100.0	34.9	20.5	43.8	0.8
ОР	268.9	92.8	52.7	121.2	2.1	100.0	34.5	19.6	45.1	0.8
ТӨВИЙН БҮС										
ДҮН	9 619.4	3 065.8	2 337.8	4 134.2	81.6	100.0	31.9	24.3	43.0	0.8
ГС	170.9	54.9	36.1	78.2	1.6	100.0	32.1	21.1	45.8	0.9
ДО	932.7	313.7	222.0	387.6	9.4	100.0	33.6	23.8	41.6	1.0
ДУ	2 040.6	580.2	559.4	883.3	17.7	100.0	28.4	27.4	43.3	0.9
ӨМ	1 684.9	525.1	488.6	657.1	14.2	100.0	31.2	29.0	39.0	0.8
ДА	345.3	115.2	66.3	161.2	2.6	100.0	33.4	19.2	46.7	0.8
СЭ	1 442.1	480.4	325.3	626.3	10.0	100.0	33.3	22.6	43.4	0.7
ТӨ	3 003.0	996.3	640.1	1 340.5	26.0	100.0	33.2	21.3	44.6	0.9
ЗҮҮН БҮС										
ДҮН	5 155.7	1 710.7	1 052.6	2 339.8	52.6	100.0	33.2	20.4	45.4	1.0
ДД	1 476.2	542.2	255.8	660.6	17.6	100.0	36.7	17.3	44.7	1.2
СҮ	1 542.5	485.7	357.5	683.9	15.4	100.0	31.5	23.2	44.3	1.0
ХЭ	2 136.9	682.8	439.3	995.3	19.5	100.0	32.0	20.6	46.6	0.9
УЛААНБААТАР										
УБ	384.8	134.3	64.2	182.8	3.6	100.0	34.9	16.7	47.5	0.9

ТЭМЭЭН СҮРГИЙН БҮТЭЦ, бүс нутгаар

	толгойгоор					хувиар					МЯН.ТОЛ
	Бүгд	төл, өсвөр насны	ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	хээлтэгч	хээлтүүл эгч	Бүгд	төл, өсвөр насны	ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	хээлтэгч	хээлтүү лэгч	
ДҮН	266.4	100.0	77.7	85.2	3.4	100.0	37.5	29.2	32.0	1.3	
	БАРУУН БҮС										
ДҮН	71.3	19.7	30.7	20.0	0.9	100.0	27.6	43.1	28.0	1.3	
БӨ	3.9	0.9	2.0	1.0	0.1	100.0	21.5	50.9	26.2	1.4	
ГО	27.0	8.1	10.8	7.8	0.3	100.0	30.1	39.9	28.8	1.2	
ЗА	6.6	1.4	3.9	1.2	0.1	100.0	21.8	59.5	17.7	1.1	
УВ	16.0	4.5	6.3	5.0	0.3	100.0	27.9	39.5	30.9	1.6	
ХО	17.7	4.8	7.7	5.0	0.2	100.0	27.0	43.3	28.4	1.3	
	ХАНГАЙН БҮС										
ДҮН	45.2	16.8	13.8	13.9	0.6	100.0	37.2	30.7	30.9	1.3	
АР	0.7	0.3	0.2	0.2	0.0	100.0	42.6	27.9	27.7	1.8	
БХ	27.4	10.8	7.8	8.5	0.3	100.0	39.4	28.4	31.1	1.1	
ӨВ	14.1	5.0	4.5	4.4	0.2	100.0	35.5	31.7	31.4	1.4	
ХӨ	2.3	0.4	1.2	0.6	0.1	100.0	18.7	52.2	26.9	2.2	
БУ	0.5	0.2	0.1	0.1	0.0	100.0	38.1	28.2	30.5	3.3	
ОР	0.2	0.1	0.1	0.0	0.0	100.0	30.1	39.3	27.2	3.5	
	ТӨВИЙН БҮС										
ДҮН	129.8	57.2	26.3	44.7	1.6	100.0	44.1	20.3	34.4	1.2	
ГС	0.5	0.2	0.1	0.2	0.0	100.0	36.8	23.0	37.8	2.4	
ДО	25.1	9.8	5.7	9.2	0.4	100.0	38.9	22.9	36.7	1.4	
ДУ	19.9	8.4	4.1	7.2	0.2	100.0	42.3	20.5	36.0	1.2	
ӨМ	80.8	37.5	15.5	26.9	0.9	100.0	46.4	19.1	33.3	1.1	
ДА	0.5	0.2	0.1	0.2	0.0	100.0	43.3	16.8	38.1	1.8	
СЭ	0.7	0.3	0.2	0.2	0.0	100.0	37.7	28.1	31.1	3.2	
ТӨ	2.4	0.9	0.7	0.8	0.0	100.0	37.2	27.5	33.4	1.9	
	ЗҮҮН БҮС										
ДҮН	20.0	6.3	6.8	6.6	0.3	100.0	31.5	34.2	32.9	1.4	
ДД	6.3	2.2	1.9	2.1	0.1	100.0	34.2	30.5	33.4	1.9	
СҮ	9.6	2.9	3.5	3.2	0.1	100.0	29.8	35.9	33.3	1.0	
ХЭ	4.0	1.3	1.5	1.2	0.1	100.0	31.4	36.0	30.9	1.7	
	УЛААНБААТАР										
УБ	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0	100.0	28.1	17.8	51.4	2.7	

АДУУН СҮРГИЙН БҮТЭЦ, бүс нутгаар

МЯН.ТОЛ

	толгойгоор					хувиар				
	Бүгд	төл, өсвөр насны	ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	хээлтэгч	хээлтүүл эгч	Бүгд	төл, өсвөр насны	ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	хээлтэгч	хээлтүүл эгч
ДҮН	2 186.9	814.3	656.8	631.5	84.4	100.0	37.2	30.0	28.9	3.9
БАРУУН БҮС										
ДҮН	431.1	136.8	156.6	123.3	14.5	100.0	31.7	36.3	28.6	3.4
БӨ	59.7	18.2	22.3	17.3	1.8	100.0	30.6	37.4	29.0	3.0
ГО	73.8	20.9	28.8	20.9	3.1	100.0	28.3	39.1	28.4	4.2
ЗА	129.4	47.8	42.3	35.4	3.9	100.0	37.0	32.7	27.4	3.0
УВ	79.3	23.2	30.8	22.7	2.5	100.0	29.3	38.9	28.7	3.1
ХО	92.2	26.5	32.3	26.9	3.3	100.0	29.8	36.3	30.2	3.7
ХАНГАЙН БҮС										
ДҮН	841.6	328.0	246.8	237.3	29.5	100.0	39.0	29.3	28.2	3.5
АР	236.2	101.7	59.2	67.2	8.1	100.0	43.1	25.1	28.4	3.4
БХ	91.6	32.1	31.6	24.6	3.3	100.0	35.0	34.5	26.9	3.6
ӨВ	174.9	64.0	53.7	48.4	6.9	100.0	37.0	31.0	28.0	4.0
ХӨ	149.5	50.2	57.3	39.4	5.0	100.0	33.1	37.7	25.9	3.3
БУ	177.7	75.8	41.9	54.3	5.7	100.0	42.7	23.6	30.6	3.2
ОР	11.3	4.3	3.2	3.5	0.4	100.0	37.8	28.1	30.5	3.6
ТӨВИЙН БҮС										
ДҮН	487.9	179.6	143.5	144.1	20.7	100.0	36.8	29.4	29.5	4.2
ГС	11.2	2.5	2.2	2.3	0.4	100.0	33.8	29.7	31.5	5.0
ДО	60.8	23.0	20.0	18.3	3.3	100.0	35.6	31.0	28.3	5.1
ДУ	104.7	24.4	29.1	26.7	3.8	100.0	29.1	34.6	31.7	4.6
ӨМ	53.0	20.6	15.4	14.6	2.5	100.0	38.8	29.1	27.4	4.7
ДА	10.4	4.5	2.8	2.7	0.4	100.0	43.5	26.9	26.1	3.5
СЭ	45.3	21.0	17.7	15.2	2.0	100.0	37.7	31.7	27.1	3.5
ТӨ	215.0	83.6	56.3	64.5	8.4	100.0	39.3	26.5	30.3	3.9
ЗҮҮН БҮС										
ДҮН	407.5	163.1	104.2	121.2	19.0	100.0	40.0	25.6	29.7	4.7
ДД	145.5	66.4	31.5	41.3	6.2	100.0	45.7	21.7	28.4	4.3
СҮ	118.8	42.4	33.7	36.6	6.1	100.0	35.7	28.4	30.8	5.2
ХЭ	179.0	54.3	38.9	43.3	6.7	100.0	37.9	27.2	30.2	4.6
УЛААНБААТАР										
УБ	18.7	6.7	5.8	5.5	0.8	100.0	35.5	30.8	29.2	4.5

ҮХЭР СҮРГИЙН БҮТЭЦ, бүс нутгаар

МЯН.ТОЛ

	толгойгоор					хувиар				
	Бүгд	төл, өсвөр насны	ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	хээлтэгч	хээлтүү лэгч	Бүгд	төл, өсвөр насны	ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	хээлт эгч	хээлтүүл эгч
ДҮН	2 503.4	1 151.6	345.1	971.6	35.1	100.0	46.0	13.8	38.8	1.4
БАРУУН БҮС										
ДҮН	501.4	218.6	72.6	201.7	8.5	100.0	43.6	14.5	40.2	1.7
БӨ	82.2	38.2	7.5	34.6	1.8	100.0	46.5	9.2	42.1	2.2
ГО	42.0	16.9	7.5	16.7	0.8	100.0	40.2	18.0	39.9	1.9
ЗА	149.8	67.3	25.0	55.1	2.4	100.0	44.9	16.7	36.8	1.6
УВ	118.2	51.8	14.0	50.6	1.7	100.0	43.9	11.8	42.9	1.4
ХО	109.3	44.3	18.5	44.7	1.8	100.0	40.6	17.0	40.9	1.6
ХАНГАЙН БҮС										
ДҮН	1 139.9	519.1	181.3	422.7	16.8	100.0	45.5	15.9	37.1	1.5
АР	352.8	161.7	57.8	128.0	5.3	100.0	45.8	16.4	36.3	1.5
БХ	122.4	55.4	18.9	46.4	1.8	100.0	45.2	15.4	37.9	1.5
ӨВ	134.8	57.2	26.1	49.0	2.4	100.0	42.5	19.4	36.3	1.8
ХӨ	346.6	157.4	53.1	131.0	5.0	100.0	45.4	15.3	37.8	1.4
БУ	162.2	77.3	22.8	60.0	2.0	100.0	47.7	14.1	37.0	1.2
ОР	21.1	10.1	2.5	8.3	0.3	100.0	47.7	11.7	39.2	1.4
ТӨВИЙН БҮС										
ДҮН	423.0	201.1	48.0	169.0	4.9	100.0	47.6	11.3	39.9	1.2
ГС	3.9	1.9	0.4	1.5	0.1	100.0	48.7	9.5	40.0	1.9
ДО	34.3	17.2	2.8	13.9	0.5	100.0	50.0	8.1	40.4	1.4
ДУ	34.2	13.6	5.0	15.1	0.5	100.0	39.9	14.5	44.2	1.4
ӨМ	12.4	5.9	1.4	4.8	0.2	100.0	47.8	11.4	38.8	1.9
ДА	32.6	16.3	2.7	13.3	0.3	100.0	50.0	8.4	40.7	0.9
СЭ	134.1	64.9	16.3	51.5	1.4	100.0	48.4	12.1	38.4	1.0
ТӨ	171.6	81.3	19.4	68.9	1.9	100.0	47.4	11.3	40.1	1.1
ЗҮҮН БҮС										
ДҮН	380.2	184.3	40.4	151.1	4.3	100.0	48.5	10.6	39.8	1.1
ДД	123.8	62.2	11.8	48.2	1.6	100.0	50.3	9.5	38.9	1.3
СҮ	97.8	44.5	12.5	39.7	1.1	100.0	45.5	12.8	40.6	1.1
ХЭ	158.6	77.7	16.1	63.3	1.6	100.0	49.0	10.1	39.9	1.0
УЛААНБААТАР										
УБ	59.0	28.4	2.9	27.0	0.6	100.0	48.2	4.9	45.8	1.0

ХОНИН СҮРГИЙН БҮТЭЦ, бүс нутгаар

МЯН.ТОЛ

	толгойгоор					хувиар				
	Бүгд	төл, өсвөр насны	ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	хээлтэгч	хээлтүүл эгч	Бүгд	төл, өсвөр насны	ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	хээлтэгч	хээлтүү лэгч
ДҮН	18 362.3	5 944.4	4 034.5	8 253.5	130.0	100.0	32.4	22.0	44.9	0.7
БАРУУН БҮС										
ДҮН	5 008.2	1 576.3	1 183.6	2 209.9	38.5	100.0	31.5	23.6	44.1	0.8
БӨ	605.0	217.2	110.4	269.8	7.6	100.0	35.9	18.3	44.6	1.2
ГО	769.1	235.0	204.6	324.6	4.9	100.0	30.6	26.6	42.2	0.6
ЗА	1 554.6	499.2	378.1	667.9	9.5	100.0	32.1	24.3	43.0	0.6
УВ	1 278.2	364.6	270.2	570.2	9.9	100.0	30.0	22.2	46.9	0.8
ХО	864.4	260.2	220.2	377.3	6.6	100.0	30.1	25.5	43.7	0.8
ХАНГАЙН БҮС										
ДҮН	6 817.6	2 227.8	1 538.7	3 004.4	46.6	100.0	32.7	22.6	44.1	0.7
АР	1 358.1	532.7	360.9	711.8	9.0	100.0	33.0	22.4	44.1	0.6
БХ	705.2	218.5	185.0	297.2	4.6	100.0	31.0	26.2	42.1	0.7
ӨВ	1 569.2	472.8	421.8	658.7	15.9	100.0	30.1	26.9	42.0	1.0
ХӨ	1 618.0	554.4	320.9	733.3	9.4	100.0	34.3	19.8	45.3	0.6
БУ	1 199.7	411.5	229.2	552.0	6.9	100.0	34.3	19.1	46.0	0.6
ОР	87.6	37.9	21.0	51.4	0.7	100.0	34.1	18.9	46.3	0.6
ТӨВИЙН БҮС										
ДҮН	3 952.1	1 291.4	842.5	1 791.4	26.7	100.0	32.7	21.3	45.3	0.7
ГС	66.5	23.3	11.9	30.7	0.6	100.0	35.1	17.9	46.1	0.8
ДО	352.0	121.4	73.0	155.0	2.6	100.0	34.5	20.7	44.0	0.7
ДУ	944.3	289.0	215.8	406.5	6.6	100.0	31.5	23.5	44.3	0.7
ӨМ	296.5	115.8	88.3	143.6	3.5	100.0	33.0	25.1	40.9	1.0
ДА	163.0	50.7	31.0	80.2	1.1	100.0	31.1	19.0	49.2	0.7
СЭ	453.5	210.8	138.8	298.5	3.6	100.0	32.4	21.3	45.8	0.6
ТӨ	1 249.3	480.3	283.7	677.1	8.7	100.0	33.1	19.6	46.7	0.6
ЗҮҮН БҮС										
ДҮН	2 430.0	796.7	444.4	1 171.8	17.1	100.0	32.8	18.3	48.2	0.7
ДД	611.4	243.1	106.7	332.9	5.9	100.0	35.3	15.5	48.3	0.9
СҮ	733.1	231.0	156.3	341.1	4.7	100.0	31.5	21.3	46.5	0.6
ХЭ	1 008.2	322.5	181.4	497.8	6.5	100.0	32.0	18.0	49.4	0.6
УЛААНБААТАР										
УБ	154.5	52.2	25.4	75.9	1.1	100.0	33.8	16.4	49.1	0.7

ЯМААН СҮРГИЙН БҮТЭЦ, бүс нутгаар

МЯН.ТОЛ

	толгойгоор					хувиар				
	Бүгд	төл, өсвөр насны	ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	хээлтэгч	хээлтүү лэгч	Бүгд	төл, өсвөр насны	ажлын ба бэлтгэлийн насны эр	хээлтэгч	хээлтүү лэгч
ДҮН	19 969.4	5 577.9	5 672.1	8 589.6	129.8	100.0	27.9	28.4	43.0	0.6
БАРУУН БҮС										
ДҮН	6 145.4	1 561.3	1 883.7	2 657.2	43.2	100.0	25.4	30.7	43.2	0.7
БӨ	778.7	209.4	218.0	342.0	9.4	100.0	26.9	28.0	43.9	1.2
ГО	1 594.0	381.6	540.1	664.7	7.6	100.0	23.9	33.9	41.7	0.5
ЗА	1 295.6	376.7	370.1	540.9	7.8	100.0	29.1	28.6	41.7	0.6
УВ	1 070.9	246.0	329.1	487.5	8.3	100.0	23.0	30.7	45.5	0.8
ХО	1 406.3	347.6	426.5	622.1	10.1	100.0	24.7	30.3	44.2	0.7
ХАНГАЙН БҮС										
ДҮН	7 127.0	2 072.9	2 024.0	2 984.1	46.0	100.0	29.1	28.4	41.9	0.6
АР	1 175.0	361.7	311.8	494.3	7.2	100.0	30.8	26.5	42.1	0.6
БХ	1 696.8	472.9	536.6	679.1	8.3	100.0	27.9	31.6	40.0	0.5
ӨВ	1 558.7	398.2	507.6	637.2	15.6	100.0	25.5	32.6	40.9	1.0
ХӨ	1 697.0	522.6	441.3	723.9	9.2	100.0	30.8	26.0	42.7	0.5
БУ	874.1	277.0	200.6	391.5	5.0	100.0	31.7	23.0	44.8	0.6
ОР	125.3	40.5	26.0	58.1	0.7	100.0	32.3	20.8	46.3	0.5
ТӨВИЙН БҮС										
ДҮН	4 626.5	1 336.3	1 277.5	1 985.0	27.6	100.0	28.9	27.6	42.9	0.6
ГС	92.7	27.0	21.6	43.5	0.6	100.0	29.2	23.3	47.0	0.6
ДО	456.7	142.3	120.5	191.2	2.7	100.0	31.2	26.4	41.9	0.6
ДУ	984.6	244.7	305.4	428.0	6.5	100.0	24.9	31.0	43.5	0.7
ӨМ	1 187.5	345.2	368.1	467.2	7.0	100.0	29.1	31.0	39.3	0.6
ДА	138.8	43.4	29.6	64.9	0.8	100.0	31.3	21.4	46.8	0.6
СЭ	599.8	183.4	152.4	260.9	3.1	100.0	30.6	25.4	43.5	0.5
ТӨ	1 166.5	350.3	280.0	529.3	7.0	100.0	30.0	24.0	45.4	0.6
ЗҮҮН БҮС										
ДҮН	1 918.0	560.3	456.8	889.0	11.9	100.0	29.2	23.8	46.4	0.6
ДД	512.0	168.2	103.9	236.1	3.8	100.0	32.9	20.3	46.1	0.7
СҮ	583.2	165.0	151.5	263.3	3.4	100.0	28.3	26.0	45.1	0.6
ХЭ	822.8	227.0	201.4	389.7	4.7	100.0	27.6	24.5	47.4	0.6
УЛААНБААТАР										
УБ	152.4	47.0	30.1	74.3	1.0	100.0	30.8	19.8	48.7	0.7

ХОНИН ТОЛГОЙД ШИЛЖҮҮЛСЭН МАЛЫН ТОО, бүс нутгаар

	МЯН.ТОЛ				
	2004	2005	2006	2007	2008
ДҮН	49 070.4	52 081.6	57 800.0	65 037.5	67 996.0
		БАРУУН БҮС			
ДҮН	12 415.0	13 351.9	15 468.9	17 272.2	16 921.8
БӨ	2 096.4	2 023.9	2 231.0	2 403.5	2 236.5
ГО	1 948.6	2 299.8	2 729.7	3 080.5	3 107.0
ЗА	2 905.4	3 183.8	3 787.5	4 400.0	4 558.0
УВ	2 851.6	2 984.6	3 444.8	3 765.3	3 522.7
ХО	2 613.0	2 859.8	3 275.8	3 622.9	3 497.6
		ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	16 675.4	18 065.6	20 535.9	23 614.1	26 188.2
АР	4 190.4	4 554.4	5 083.8	5 714.0	6 445.8
БХ	2 182.0	2 461.3	2 871.5	3 350.4	3 745.2
ӨВ	3 369.9	3 572.7	4 025.3	4 820.8	5 062.1
ХӨ	4 338.0	4 570.6	5 179.3	5 789.3	6 299.0
БУ	2 369.0	2 662.0	3 076.2	3 584.0	4 205.5
ОР	226.1	244.6	299.7	355.6	430.6
		ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	10 739.7	11 195.1	11 604.4	13 325.3	14 718.8
ГС	210.9	243.4	259.9	273.4	226.7
ДО	1 864.6	1 738.9	1 263.6	1 388.5	1 546.5
ДУ	2 719.7	2 765.1	2 741.9	2 930.1	2 696.7
ӨМ	1 563.4	1 629.0	1 661.1	1 933.4	2 269.6
ДА	255.3	279.9	327.3	400.4	558.9
СЭ	1 136.7	1 196.3	1 406.2	1 789.1	2 390.4
ТӨ	2 989.0	3 342.5	3 944.4	4 610.4	5 030.0
		ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	8 689.3	8 878.9	9 488.2	10 101.5	9 389.7
ДД	2 130.5	2 248.1	2 446.6	2 734.6	2 942.2
СҮ	3 381.6	3 211.9	3 323.4	3 308.2	2 724.1
ХЭ	3 177.2	3 418.9	3 718.2	4 058.7	3 723.4
		УЛААНБААТАР			
УБ	551.1	590.1	702.6	724.3	777.5

НЭГ МАЛЧИНД НОГДОХ МАЛ, бүс нутгаар

	Малчдын тоо			Нэг малчинд ногдох мал					
				толгойгоор			бодод шилжүүлснээр		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
ДҮН	364 350	366 199	360 255	95.5	110.0	120.2	24.9	27.8	29.6
	БАРУУН БҮС								
ДҮН	108 815	108 704	105 094	100.3	113.2	115.7	22.3	24.8	25.1
БӨ	23 071	23 682	22 886	63.7	67.4	66.8	15.0	15.7	15.1
ГО	19 113	17 945	17 207	115.1	138.6	145.6	22.4	26.8	28.1
ЗА	23 417	23 737	22 586	108.9	126.4	138.8	25.2	28.9	31.4
УВ	21 222	21 902	20 640	113.1	121.2	121.1	25.7	27.2	27.0
ХО	21 992	21 438	21 775	104.3	119.6	114.2	23.3	26.3	25.0
	ХАНГАЙН БҮС								
ДҮН	143 844	146 164	145 666	82.4	96.0	109.6	22.2	25.2	28.0
АР	32 293	32 892	34 563	78.4	88.5	97.8	24.5	27.1	29.1
БХ	24 254	24 251	23 969	77.4	94.2	110.3	18.7	21.7	24.4
ӨВ	35 041	33 587	33 985	74.9	95.0	101.5	17.9	22.3	23.1
ХӨ	37 084	38 394	36 293	80.2	89.2	105.1	21.8	23.5	27.1
БУ	13 489	15 123	14 528	124.0	132.8	166.2	35.1	36.6	44.7
ОР	1 683	1 917	2 328	103.6	109.5	115.5	27.7	28.8	28.7
	ТӨВИЙН БҮС								
ДҮН	63 063	64 289	64 012	112.1	130.7	150.3	29.4	33.0	36.6
ГС	1 228	974	922	138.6	193.7	185.3	32.2	42.7	37.5
ДО	7 330	7 239	6 914	97.2	112.5	134.9	28.7	31.5	36.5
ДУ	16 487	15 910	15 315	115.6	132.6	133.2	26.1	28.9	27.7
ӨМ	12 053	12 261	11 926	95.9	114.2	141.3	24.7	27.8	33.0
ДА	2 016	2 244	2 521	89.4	102.7	137.0	25.7	28.2	35.0
СЭ	7 023	6 731	7 552	110.3	153.1	190.9	31.4	41.6	49.6
ТӨ	16 926	18 930	18 862	128.4	138.8	159.2	35.8	37.4	41.1
	ЗҮҮН БҮС								
ДҮН	42 510	40 632	39 387	109.2	128.0	130.9	34.7	38.6	37.1
ДД	9 793	9 097	9 187	113.7	143.7	160.7	38.9	46.8	49.8
СҮ	18 342	17 012	15 737	89.1	100.5	98.0	28.2	30.3	27.1
ХЭ	14 375	14 523	14 463	131.8	150.3	147.8	40.1	43.3	40.0
	УЛААНБААТАР								
УБ	6 118	6 410	6 096	52.6	51.7	63.1	18.1	17.9	20.1

ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО, бүс нутгаар

МЯН.ТОЛ

	Бүгд	үүнээс				
		Ингэ	Гүү	Үнээ	Эм хонь	Эм ямаа
ДҮН	18 531.3	85.2	631.5	971.6	8 253.5	8 589.6
БАРУУН БҮС						
ДҮН	5 212.1	20.0	123.3	201.7	2 209.9	2 657.2
БӨ	664.8	1.0	17.3	34.6	269.8	342.0
ГО	1 034.8	7.8	20.9	16.7	324.6	664.7
ЗА	1 300.4	1.2	35.4	55.1	667.9	540.9
УВ	1 136.1	5.0	22.7	50.6	570.2	487.5
ХО	1 076.0	5.0	26.9	44.7	377.3	622.1
ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	6 662.5	13.9	237.3	422.7	3 004.4	2 984.1
АР	1 401.5	0.2	67.2	128.0	711.8	494.3
БХ	1 055.8	8.5	24.6	46.4	297.2	679.1
ӨВ	1 397.7	4.4	48.4	49.0	658.7	637.2
ХӨ	1 628.2	0.6	39.4	131.0	733.3	723.9
БУ	1 058.0	0.1	54.3	60.0	552.0	391.5
ОР	121.2	0.0	3.5	8.3	51.4	58.1
ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	4 134.2	44.7	144.1	169.0	1 791.4	1 985.0
ГС	78.2	0.2	2.3	1.5	30.7	43.5
ДО	387.6	9.2	18.3	13.9	155.0	191.2
ДУ	883.3	7.2	26.7	15.1	406.5	428.0
ӨМ	657.1	26.9	14.6	4.8	143.6	467.2
ДА	161.2	0.2	2.7	13.3	80.2	64.9
СЭ	626.3	0.2	15.2	51.5	298.5	260.9
ТӨ	1 340.5	0.8	64.5	68.9	677.1	529.3
ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	2 339.8	6.6	121.2	151.1	1 171.8	889.0
ДД	660.6	2.1	41.3	48.2	332.9	236.1
СҮ	683.9	3.2	36.6	39.7	341.1	263.3
ХЭ	995.3	1.2	43.3	63.3	497.8	389.7
УЛААНБААТАР						
УБ	182.8	0.1	5.5	27.0	75.9	74.3

ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ӨСӨЛТ, өмнөх оныхтой харьцуулснаар, бүс нутгаар

мян.тол

	бүгд		ингэ		гүү	
	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү
ДҮН	110.4	1746.5	105.2	4.2	99.8	-1.4
БАНГАЙН БҮС						
ДҮН	102.7	138.7	101.7	0.3	101.9	2.3
БӨ	97.5	-16.7	96.2	0.0	91.7	-1.6
ГО	105.0	49.6	102.9	0.2	108.1	1.6
ЗА	107.0	85.2	99.5	0.0	104.7	1.6
УВ	99.3	-8.3	103.6	0.2	100.2	0.0
ХО	102.8	29.0	100.0	0.0	102.7	0.7
ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	115.2	878.0	110.2	1.3	106.1	13.7
АР	117.3	206.8	94.9	0.0	107.6	4.7
БХ	117.0	153.6	111.5	0.9	107.7	1.8
ӨВ	111.7	145.9	109.4	0.4	101.5	0.7
ХӨ	111.3	165.3	101.0	0.0	99.8	-0.1
БУ	120.2	177.7	120.3	0.0	112.8	6.1
ОР	131.1	28.7	162.1	0.0	113.3	0.4
ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	117.8	624.9	106.5	2.7	100.6	0.8
ГС	93.8	-5.1	96.0	0.0	67.9	-1.1
ДО	116.7	55.5	102.6	0.2	102.4	0.4
ДУ	102.6	22.8	104.2	0.3	85.3	-4.6
ӨМ	121.6	116.9	107.9	2.0	114.4	1.8
ДА	155.4	57.5	116.5	0.0	118.4	0.4
СЭ	142.7	187.4	130.4	0.0	119.5	2.5
ТӨ	116.5	190.0	125.7	0.2	102.2	1.4
ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	103.3	74.2	96.9	-0.2	87.0	-18.2
ДД	114.0	81.2	108.7	0.2	101.7	0.7
СҮ	95.5	-32.3	94.1	-0.2	76.6	-11.2
ХЭ	102.6	25.2	87.5	-0.2	84.9	-7.7
УЛААНБААТАР						
УБ	120.2	30.7	159.6	0.0	98.4	-0.1

Хавсралт 25-ын үргэлжлэл

	үнээ		эм хонь		эм ямаа	
	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү	хувь	зөрүү
ДҮН	104.3	39.9	110.2	762.7	112.3	941.1
БАРУУН БҮС						
ДҮН	97.8	-4.5	101.1	24.0	104.6	116.6
БӨ	89.0	-4.3	95.2	-13.6	100.8	2.8
ГО	103.1	0.5	101.3	4.1	107.0	43.3
ЗА	104.2	2.2	107.7	47.5	106.7	33.9
УВ	93.7	-3.4	98.9	-6.2	100.2	1.1
ХО	101.0	0.4	98.0	-7.7	106.1	35.5
ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	109.5	36.8	115.3	398.7	116.7	427.5
АР	110.4	12.0	120.8	122.7	115.8	67.3
БХ	105.6	2.5	113.1	34.3	120.2	114.1
ӨВ	105.3	2.5	109.1	54.7	115.9	87.6
ХӨ	108.1	9.8	112.5	81.5	111.4	74.0
БУ	116.3	8.4	120.5	94.0	121.4	69.1
ОР	123.3	1.6	128.7	11.5	135.7	15.3
ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	110.9	16.6	118.0	273.3	120.0	331.4
ГС	77.7	-0.4	89.0	-3.8	100.4	0.2
ДО	104.1	0.6	116.3	21.7	120.5	32.6
ДУ	83.5	-3.0	101.2	4.7	106.3	25.4
ӨМ	114.8	0.6	118.7	22.6	123.8	89.8
ДА	123.1	2.5	167.5	32.3	152.2	22.2
СЭ	122.2	9.4	147.7	96.5	143.5	79.1
ТӨ	111.4	7.0	117.2	99.4	118.4	82.1
ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	94.4	-9.0	104.5	50.4	106.1	51.2
ДД	106.6	3.0	112.1	35.9	121.3	41.4
СҮ	83.4	-7.9	98.8	-4.1	96.7	-8.9
ХЭ	93.8	-4.2	103.9	18.6	105.0	18.7
УЛААНБААТАР						
УБ	100.2	0.1	127.2	16.2	124.2	14.5

НИЙТ СҮРЭГТ НИЙТ ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, бүс нутгаар

	Бүгд	Үүнээс				
		Ингэ	Гүү	Үнээ	Эм хонь	Эм ямаа
ДҮН	42.8	32.0	28.9	38.8	44.9	43.0
БАНГАЙН БҮС						
ДҮН	42.9	28.0	28.6	40.2	44.1	43.2
БӨ	43.5	26.2	29.0	42.1	44.6	43.9
ГО	41.3	28.8	28.4	39.9	42.2	41.7
ЗА	41.5	17.7	27.4	36.8	43.0	41.7
УВ	45.5	30.9	28.7	42.9	46.9	45.5
ХО	43.3	28.4	30.2	40.9	43.7	44.2
ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	41.7	30.9	28.2	37.1	44.1	41.9
АР	41.5	27.7	28.4	36.3	44.1	42.1
БХ	39.9	31.1	26.9	37.9	42.1	40.0
ӨВ	40.5	31.4	28.0	36.3	42.0	40.9
ХӨ	42.7	26.9	25.9	37.8	45.3	42.7
БУ	43.8	30.5	30.6	37.0	46.0	44.8
ОР	45.1	27.2	30.5	39.2	46.3	46.3
ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	43.0	34.4	29.5	39.9	45.3	42.9
ГС	45.8	37.8	31.5	40.0	46.1	47.0
ДО	41.6	36.7	28.3	40.4	44.0	41.9
ДУ	43.3	36.0	31.7	44.2	44.3	43.5
ӨМ	39.0	33.3	27.4	38.8	40.9	39.3
ДА	46.7	38.1	26.1	40.7	49.2	46.8
СЭ	43.4	31.1	27.1	38.4	45.8	43.5
ТӨ	44.6	33.4	30.3	40.1	46.7	45.4
ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	45.4	32.9	29.7	39.8	48.2	46.4
ДД	44.7	33.4	28.4	38.9	48.3	46.1
СҮ	44.3	33.3	30.8	40.6	46.5	45.1
ХЭ	46.6	30.9	30.2	39.9	49.4	47.4
УЛААНБААТАР						
УБ	47.5	51.4	29.2	45.8	49.1	48.7

БОЙЖУУЛСАН ТӨЛ, бүс нутгаар

МЯН.ТОЛ

	2007	2008	үүнээс				
			Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
ДҮН	12 767.6	12 780.0	40.5	377.5	670.0	6 003.5	5 688.4
БАРУУН БҮС							
ДҮН	3 962.0	3 566.3	8.5	70.2	133.4	1 680.9	1 673.3
БӨ	539.3	484.5	0.4	9.7	23.7	235.0	215.6
ГО	779.3	691.1	3.5	11.2	10.7	248.6	417.0
ЗА	952.3	975.0	0.5	23.4	40.7	522.3	388.1
УВ	833.6	680.0	1.8	9.8	29.5	386.4	252.6
ХО	857.5	735.7	2.2	16.0	28.8	288.7	400.0
ХАНГАЙН БҮС							
ДҮН	4 340.7	4 752.8	6.6	156.7	294.7	2 208.8	2 086.0
АР	907.0	1 007.9	0.2	46.3	89.0	517.6	354.9
БХ	679.9	741.5	4.1	14.9	31.1	215.6	475.7
ӨВ	983.7	949.2	2.1	28.5	31.8	472.7	414.1
ХӨ	1 041.2	1 191.6	0.2	25.1	90.4	553.3	522.6
БУ	656.2	771.0	0.1	39.0	46.5	409.6	275.8
ОР	72.6	91.6	0.0	2.8	5.8	40.0	42.9
ТӨВИЙН БҮС							
ДҮН	2 641.3	2 805.0	22.7	81.5	115.5	1 262.9	1 322.4
ГС	64.9	56.2	0.1	0.8	1.1	24.9	29.2
ДО	265.1	285.1	4.6	12.1	11.0	118.7	138.8
ДУ	663.3	564.2	3.5	10.2	7.6	294.5	248.5
ӨМ	416.9	486.7	14.0	10.4	3.6	114.4	344.2
ДА	82.3	102.3	0.1	2.0	9.7	48.0	42.6
СЭ	323.2	417.8	0.1	9.8	36.6	196.0	175.4
ТӨ	825.6	892.6	0.3	36.3	45.9	466.4	343.6
ЗҮҮН БҮС							
ДҮН	1 706.7	1 539.3	2.6	66.0	108.8	801.8	560.0
ДД	433.3	475.7	0.9	29.9	37.6	241.1	166.1
СҮ	575.5	438.4	1.2	16.8	26.6	229.3	164.4
ХЭ	697.9	625.3	0.5	19.3	44.6	331.4	229.5
УЛААНБААТАР							
УБ	116.9	116.6	0.0	3.1	17.6	49.0	46.8

Хавсралт 27-гийн үргэлжлэл

	бойжилтын хувь					
	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
ДҮН	91.0	95.3	89.4	94.3	91.8	89.8
			БАНГАЙН БҮС			
ДҮН	86.9	88.5	88.3	91.4	88.1	85.4
БӨ	91.4	81.9	89.0	91.7	94.6	88.2
ГО	86.1	91.5	89.6	90.9	88.5	84.5
ЗА	91.5	85.2	91.4	94.0	92.1	90.4
УВ	76.3	84.6	76.5	86.2	79.0	71.6
ХО	90.5	89.2	91.1	93.3	89.7	91.0
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	93.8	96.3	93.2	96.1	94.5	92.8
АР	94.6	100.0	94.1	96.8	96.0	92.3
БХ	92.4	97.6	84.2	88.4	91.8	93.2
ӨВ	87.1	96.5	92.4	94.2	87.6	85.8
ХӨ	96.0	72.9	89.5	96.9	97.0	95.1
БУ	99.5	100.0	99.0	99.6	99.5	99.4
ОР	99.6	75.0	99.1	99.0	99.7	99.7
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	94.8	99.1	92.3	96.6	95.1	94.4
ГС	80.8	96.6	66.1	84.3	84.7	78.0
ДО	96.8	99.7	96.9	98.8	96.8	96.6
ДУ	89.3	99.1	85.9	88.4	91.1	87.3
ӨМ	98.9	99.3	98.2	98.1	99.1	98.9
ДА	99.7	100.0	99.4	99.8	99.8	99.6
СЭ	99.6	90.2	98.8	99.7	99.7	99.6
ТӨ	94.0	87.8	90.0	94.8	94.7	93.3
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	85.3	85.2	79.4	90.3	87.5	82.3
ДД	98.2	97.0	97.9	99.1	98.6	97.5
СҮ	74.8	76.9	59.0	78.4	78.8	71.2
ХЭ	85.3	90.1	79.9	91.8	87.0	82.2
			УЛААНБААТАР			
УБ	98.9	100.0	96.8	98.9	99.1	98.8

100 ЭХЭЭС БОЙЖУУЛСАН ТӨЛ, бүс нутгаар

	Бүгд		Ботго		Унага		Тугал		Хурга		Ишиг	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
ДҮН	87	76	45	50	73	60	82	72	89	80	87	74
БАРУУН БҮС												
ДҮН	88	70	44	43	71	58	78	65	90	77	88	66
БӨ	85	71	41	39	68	51	77	61	89	83	83	64
ГО	89	70	45	47	75	58	81	66	91	78	89	67
ЗА	92	80	58	44	81	69	85	77	93	84	92	77
УВ	82	59	40	37	57	43	70	55	86	67	80	52
ХО	91	70	43	44	70	61	78	65	92	75	92	68
ХАНГАЙН БҮС												
ДҮН	88	82	47	52	76	70	83	76	90	85	88	82
АР	87	84	51	75	79	74	81	77	89	88	87	83
БХ	90	82	48	54	74	65	82	71	90	82	92	84
ӨВ	94	76	49	51	85	60	89	69	95	78	94	75
ХӨ	82	81	26	30	59	64	79	75	87	85	80	80
БУ	89	88	50	67	77	81	88	90	90	89	90	86
ОР	97	99	11	52	96	93	99	86	97	100	97	100
ТӨВИЙН БҮС												
ДҮН	85	80	46	54	69	57	85	76	87	83	86	80
ГС	84	67	51	43	70	24	86	56	81	72	87	67
ДО	78	86	41	52	70	68	77	82	80	89	79	88
ДУ	82	66	45	50	54	33	68	42	85	73	83	62
ӨМ	86	90	48	56	74	82	75	87	91	95	88	91
ДА	97	99	46	60	89	85	95	90	98	100	97	100
СЭ	96	95	55	47	79	77	88	87	98	97	98	96
ТӨ	86	78	46	55	72	58	90	74	86	81	86	77
ЗҮҮН БҮС												
ДҮН	84	68	43	39	73	47	83	68	84	72	86	67
ДД	89	82	47	46	81	74	89	83	87	81	94	85
СҮ	83	61	44	37	72	35	78	56	84	66	86	60
ХЭ	82	64	37	35	69	38	83	66	84	69	82	62
УЛААНБААТАР												
УБ	78	77	93	72	67	56	78	65	79	82	78	78

ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ, бүс нутгаар

МЯН.ТОЛ

	2007	2008	үүнээс				
			Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
ДҮН	294.2	1 640.6	3.4	122.0	132.9	652.8	729.4
БАРУУН БҮС							
ДҮН	106.5	508.2	1.0	15.7	37.5	201.2	252.7
БӨ	22.9	57.7	0.1	4.4	10.5	18.0	24.7
ГО	11.9	73.7	0.2	1.1	1.4	22.2	48.7
ЗА	13.8	65.9	0.1	2.6	6.0	25.2	32.0
УВ	47.7	223.7	0.5	5.1	14.4	105.3	98.4
ХО	10.1	87.2	0.2	2.5	5.1	30.5	48.9
ХАНГАЙН БҮС							
ДҮН	86.5	290.8	0.3	26.3	27.8	109.4	127.1
АР	17.3	41.6	0.0	4.1	4.7	15.8	17.0
БХ	22.6	67.2	0.1	3.5	8.4	21.1	34.1
ӨВ	12.1	139.6	0.1	15.5	11.0	55.1	58.0
ХӨ	25.2	33.0	0.0	2.1	3.0	13.2	14.6
БУ	8.9	9.0	0.0	1.0	0.7	4.0	3.4
ОР	0.4	0.4	0.0	0.1	0.1	0.2	0.1
ТӨВИЙН БҮС							
ДҮН	37.7	182.1	0.7	18.7	12.2	72.8	77.6
ГС	0.1	6.8	0.0	0.7	0.2	2.4	3.5
ДО	6.5	14.6	0.1	0.5	0.3	6.0	7.6
ДУ	6.0	57.2	0.1	7.6	3.8	20.3	25.4
ӨМ	10.0	8.4	0.4	0.2	0.1	2.5	5.3
ДА	0.3	0.2	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1
СЭ	1.5	1.3	0.0	0.2	0.2	0.4	0.5
ТӨ	13.4	93.5	0.0	9.5	7.5	41.2	35.3
ЗҮҮН БҮС							
ДҮН	61.9	657.5	1.4	61.0	54.9	268.8	271.4
ДД	4.3	18.6	0.0	1.2	1.5	8.3	7.6
СҮ	29.4	387.9	1.1	39.5	33.1	157.9	156.3
ХЭ	28.1	250.9	0.3	20.3	20.2	102.6	107.5
УЛААНБААТАР							
УБ	1.6	2.1	0.0	0.2	0.6	0.7	0.6

Хавсралт 29-ийн үргэлжлэл

	Оны эхний малд эзлэх хувь					
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
ДҮН	4.1	1.3	5.4	5.5	3.8	4.0
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	4.1	1.4	3.6	7.1	4.0	4.1
БӨ	3.6	1.9	6.7	11.1	2.8	3.1
ГО	3.0	0.8	1.5	3.3	2.9	3.1
ЗА	2.2	0.9	2.1	4.1	1.7	2.6
УВ	8.4	2.8	6.0	11.1	8.2	8.6
ХО	3.4	1.1	2.7	4.4	3.4	3.4
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	2.1	0.6	3.3	2.7	1.8	2.1
АР	1.4	1.0	1.9	1.5	1.2	1.7
БХ	2.9	0.6	4.1	7.1	3.4	2.4
ӨВ	4.4	0.6	8.9	8.2	3.8	4.1
ХӨ	1.0	1.0	1.4	0.9	0.9	1.0
БУ	0.4	1.8	0.6	0.5	0.4	0.5
ОР	0.2	0.9	0.6	0.4	0.2	0.1
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	2.2	0.6	3.8	3.2	2.1	2.0
ГС	3.6	4.4	6.4	4.4	3.2	3.6
ДО	1.8	0.6	0.8	1.0	1.9	2.0
ДУ	2.7	0.6	7.3	9.0	2.1	2.5
ӨМ	0.6	0.5	0.4	0.6	0.8	0.6
ДА	0.1	1.6	0.3	0.2	0.1	0.1
СЭ	0.1	0.4	0.4	0.2	0.1	0.1
ТӨ	3.6	2.2	4.4	4.8	3.3	3.5
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	12.6	6.5	12.5	13.2	11.2	14.4
ДД	1.4	0.5	0.8	1.3	1.4	1.8
СҮ	22.7	10.4	23.8	26.6	20.3	24.7
ХЭ	11.5	5.4	11.4	11.7	10.2	13.1
			УЛААНБААТАР			
УБ	0.6	0.8	1.2	1.1	0.5	0.5

МАЛЫН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ЗАРЛАГА, бүс нутгаар

МЯН.ТОЛ

	2007	2008	үүнээс				
			Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
ДҮН	7 012.6	8 285.2	32.0	312.5	459.5	4 076.7	3 404.4
БАРУУН БҮС							
ДҮН	2 468.6	3 202.5	9.2	64.8	124.2	1 538.4	1 465.9
БӨ	389.3	494.6	0.7	11.3	25.8	253.0	203.9
ГО	479.9	598.2	3.7	8.0	9.7	232.2	344.5
ЗА	489.3	773.2	0.7	18.6	31.9	407.8	314.2
УВ	533.2	610.5	1.8	10.2	27.1	344.2	227.1
ХО	576.8	726.1	2.4	16.7	29.6	301.1	376.3
ХАНГАЙН БҮС							
ДҮН	2 075.9	2 521.7	3.6	88.4	173.8	1 249.6	1 006.4
АР	507.7	499.7	0.3	25.7	47.9	245.4	180.5
БХ	251.0	315.5	1.8	5.7	18.8	117.4	171.9
ӨВ	404.7	550.0	1.4	15.0	19.6	310.5	203.5
ХӨ	564.2	768.3	0.2	20.7	62.5	364.0	320.9
БУ	311.6	356.0	0.0	19.4	22.2	195.9	118.7
ОР	36.6	32.2	0.0	2.0	2.9	16.4	10.9
ТӨВИЙН БҮС							
ДҮН	1 274.7	1 574.3	16.1	70.7	56.7	767.2	663.6
ГС	46.4	67.2	0.1	4.1	2.0	30.2	30.8
ДО	156.3	152.6	3.9	7.8	6.3	71.6	63.0
ДУ	452.8	576.0	3.3	23.3	12.2	300.6	236.8
ӨМ	162.7	193.3	8.2	3.6	1.3	57.3	122.9
ДА	31.8	35.6	0.6	1.2	3.1	18.1	12.6
СЭ	65.9	126.9	0.0	1.8	7.8	64.7	52.6
ТӨ	358.8	422.7	0.0	29.1	24.1	224.7	144.9
ЗҮҮН БҮС							
ДҮН	1 087.3	925.8	3.1	85.5	88.7	499.1	249.5
ДД	235.1	288.1	0.8	26.2	29.7	155.7	75.6
СҮ	471.0	217.2	1.3	24.5	20.3	114.6	56.5
ХЭ	381.2	420.5	1.0	34.7	38.6	228.8	117.4
УЛААНБААТАР							
УБ	106.1	60.9	0.0	3.2	16.2	22.5	19.0

	Оны эхний малд эзлэх хувь					
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
ДҮН	20.6	12.3	14.0	18.9	24.0	18.6
БАРУУН БҮС						
ДҮН	26.0	12.6	14.7	23.4	30.4	23.7
БӨ	31.0	15.9	17.2	27.2	39.5	25.8
ГО	24.1	13.4	11.2	23.0	30.0	21.9
ЗА	25.8	10.0	14.6	21.7	27.8	25.1
УВ	23.0	10.8	12.1	20.8	26.9	19.9
ХО	28.3	13.3	18.1	25.7	33.2	26.3
ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	18.0	8.4	11.1	16.6	20.9	16.3
АР	17.2	30.4	11.7	15.1	18.1	17.7
БХ	13.8	7.0	6.6	15.8	18.7	12.0
ӨВ	17.2	10.5	8.6	14.7	21.2	14.5
ХӨ	22.4	9.3	13.8	19.4	25.2	21.3
БУ	17.7	0.0	12.2	16.0	19.8	16.5
ОР	15.3	0.0	18.8	15.8	18.7	11.7
ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	18.7	13.1	14.4	15.1	22.4	16.7
ГС	35.6	15.5	36.0	40.2	40.7	31.5
ДО	18.7	16.0	12.8	21.0	23.0	16.2
ДУ	27.3	16.4	22.2	28.6	31.8	23.7
ӨМ	13.8	10.9	7.8	12.7	19.3	12.7
ДА	15.4	160.7	14.6	11.9	17.7	13.4
СЭ	12.3	7.3	3.9	7.4	14.3	12.4
ТӨ	16.1	0.9	13.5	15.3	18.0	14.4
ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	17.8	14.3	17.5	21.4	20.8	13.3
ДД	22.0	13.1	18.3	25.3	25.5	17.6
СҮ	12.7	12.2	14.8	16.3	14.8	8.9
ХЭ	19.3	20.4	19.4	22.3	22.7	14.3
УЛААНБААТАР						
УБ	18.4	8.9	16.8	27.8	17.5	15.2

ГЭНЭТИЙН АЮУЛААР ХОРОГДСОН МАЛЫН ТОО, бүс нутгаар

МЯН.ТОЛ

	2007	2008	үүнээс				
			Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
ДҮН	43.8	695.1	1.2	50.8	52.5	285.2	305.4
			БАРУУН БҮС				
ДҮН	16.2	168.0	0.2	3.4	11.6	72.5	80.3
БӨ	1.9	7.5	0.0	0.5	1.4	2.3	3.2
ГО	0.2	26.1	0.0	0.2	0.4	7.0	18.5
ЗА	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1
УВ	13.8	129.0	0.2	2.6	9.2	61.9	55.2
ХО	0.3	5.3	0.0	0.1	0.5	1.3	3.3
			ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	7.9	23.7	0.0	1.1	2.2	6.3	14.1
АР	0.3	2.6	0.0	0.2	0.2	0.9	1.3
БХ	4.9	19.6	0.0	0.7	1.8	5.1	12.1
ӨВ	1.5	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
ХӨ	1.0	0.7	0.0	0.1	0.1	0.2	0.3
БУ	0.1	0.2	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1
ОР	0.1	0.2	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1
			ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	4.4	57.0	0.1	4.6	3.2	23.2	26.0
ГС	0.0	5.7	0.0	0.5	0.2	2.1	2.9
ДО	2.3	10.6	0.0	0.3	0.2	4.6	5.5
ДУ	0.0	5.3	0.0	0.2	0.1	2.0	3.0
ӨМ	0.4	0.4	0.0	0.0	0.0	0.2	0.2
ДА	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
СЭ	0.4	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1
ТӨ	1.3	34.8	0.0	3.6	2.6	14.2	14.4
			ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	14.6	445.7	0.9	41.7	35.4	183.0	184.8
ДД	0.2	10.6	0.0	0.8	0.7	5.1	4.0
СҮ	10.5	243.5	0.7	25.8	20.5	100.3	96.2
ХЭ	3.9	191.7	0.2	15.1	14.2	77.6	84.6
			УЛААНБААТАР				
УБ	0.7	0.7	0.0	0.1	0.2	0.2	0.2

Зүй бус хорогдолд эзлэх хувь						
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
ДҮН	42.4	35.9	41.7	39.5	43.7	41.9
БАРУУН БҮС						
ДҮН	33.0	21.1	21.6	30.9	36.0	31.8
БӨ	13.0	13.6	10.7	13.7	13.0	13.0
ГО	35.5	10.0	21.6	29.9	31.6	37.9
ЗА	0.2	0.0	0.2	0.5	0.1	0.2
УВ	57.6	37.6	50.5	63.4	58.7	56.1
ХО	6.0	3.5	4.7	10.3	4.2	6.8
ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	8.1	13.5	4.1	7.7	5.8	11.1
АР	6.4	37.5	5.5	4.9	5.6	7.7
БХ	29.2	20.1	19.5	20.9	24.1	35.4
ӨВ	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5
ХӨ	2.2	8.7	4.6	3.8	1.4	2.2
БУ	2.5	0.0	3.2	4.7	2.2	2.1
ОР	45.3	100.0	33.3	38.8	50.0	47.9
ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	31.3	7.8	24.5	26.0	31.8	33.5
ГС	83.6	78.3	68.4	69.9	88.7	84.2
ДО	72.6	2.9	57.6	70.2	76.5	71.9
ДУ	9.2	0.9	2.0	2.4	10.0	11.7
ӨМ	4.4	4.4	3.4	1.7	6.2	3.6
ДА	57.8	100.0	50.0	55.7	60.0	56.9
СЭ	12.2	50.0	17.7	15.0	8.7	12.3
ТӨ	37.2	21.3	37.8	35.2	34.5	40.7
ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	67.8	65.5	68.3	64.4	68.1	68.1
ДД	56.6	45.2	68.6	44.2	61.2	52.3
СҮ	62.8	65.8	65.2	61.9	63.5	61.6
ХЭ	76.4	66.4	74.3	70.1	75.6	78.7
УЛААНБААТАР						
УБ	35.2	0.0	56.6	32.5	34.5	30.9

ХЭЭЛ ХАЯСАН ХЭЭЛТЭГЧ, бүс нутгаар

МЯН.ТОЛ

	2007	2008	үүнээс				
			Ингэ	Гүү	Үнээ	Эм хонь	Эм ямаа
ДҮН	317.9	732.1	0.3	38.6	35.7	161.3	496.3
БАРУУН БҮС							
ДҮН	123.8	412.8	0.2	13.5	13.0	60.6	325.5
БӨ	35.6	105.4	0.0	5.5	6.5	17.4	76.0
ГО	17.2	73.0	0.1	2.0	0.6	9.6	60.7
ЗА	18.7	50.4	0.0	2.4	2.3	12.3	33.5
УВ	32.5	89.6	0.0	1.6	1.7	13.2	73.0
ХО	19.8	94.3	0.0	2.0	1.9	8.0	82.4
ХАНГАЙН БҮС							
ДҮН	102.9	163.4	0.0	11.6	14.1	49.8	87.9
АР	25.6	34.9	0.0	2.6	4.8	12.1	15.4
БХ	9.4	20.9	0.0	0.8	0.9	3.5	15.7
ӨВ	9.5	42.6	0.0	4.4	2.3	14.9	20.9
ХӨ	46.4	50.0	0.0	2.6	5.3	13.7	28.3
БУ	11.5	13.4	0.0	1.1	0.7	5.3	6.3
ОР	0.6	1.5	0.0	0.0	0.0	0.3	1.2
ТӨВИЙН БҮС							
ДҮН	44.9	91.1	0.1	7.2	3.8	25.5	54.6
ГС	0.4	2.0	0.0	0.2	0.0	0.5	1.2
ДО	3.2	4.3	0.0	0.5	0.2	1.4	2.2
ДУ	12.9	36.3	0.0	2.0	0.6	4.4	29.3
ӨМ	4.5	2.4	0.0	0.0	0.0	0.1	2.2
ДА	1.3	1.0	0.0	0.0	0.1	0.5	0.4
СЭ	5.9	11.1	0.0	0.7	1.4	4.6	4.4
ТӨ	16.7	34.1	0.0	3.7	1.6	13.9	14.9
ЗҮҮН БҮС							
ДҮН	43.0	61.1	0.1	6.0	4.3	24.4	26.3
ДД	10.4	11.9	0.0	1.1	1.0	5.6	4.2
СҮ	16.7	20.9	0.0	2.4	1.7	7.6	9.2
ХЭ	15.9	28.3	0.0	2.6	1.6	11.2	12.8
УЛААНБААТАР							
УБ	3.3	3.8	0.0	0.2	0.6	1.1	1.9

Хавсралт 32-ийн үргэлжлэл

	Оны эхний хээлтэгчид эзлэх хувь					
	Бүгд	Ингэ	Гүү	Үнээ	Эм хонь	Эм ямаа
ДҮН	4.4	0.4	6.1	3.8	2.2	6.5
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	8.1	0.9	11.2	6.3	2.8	12.8
БӨ	15.5	0.8	28.9	16.7	6.2	22.4
ГО	7.4	1.4	10.4	3.9	3.0	9.8
ЗА	4.1	1.0	7.0	4.3	2.0	6.6
УВ	7.8	0.3	7.2	3.1	2.3	15.0
ХО	9.0	0.7	7.8	4.4	2.1	14.0
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	2.8	0.0	5.2	3.6	1.9	3.4
АР	2.9	0.0	4.1	4.2	2.0	3.6
БХ	2.3	0.0	3.6	2.0	1.3	2.8
ӨВ	3.4	0.0	9.3	4.9	2.5	3.8
ХӨ	3.4	0.0	6.7	4.4	2.1	4.4
БУ	1.5	0.0	2.3	1.4	1.1	2.0
ОР	1.6	0.0	1.1	0.3	0.6	2.7
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	2.6	0.1	5.0	2.5	1.7	3.3
ГС	2.3	2.0	7.2	1.7	1.4	2.8
ДО	1.3	0.3	2.6	1.2	1.1	1.4
ДУ	4.2	0.2	6.2	3.3	1.1	7.3
ӨМ	0.4	0.0	0.2	0.3	0.1	0.6
ДА	1.0	0.0	2.1	0.5	1.0	1.0
СЭ	2.5	0.0	5.5	3.2	2.3	2.4
ТӨ	3.0	0.8	5.9	2.6	2.4	3.3
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	2.7	1.0	4.3	2.7	2.2	3.1
ДД	2.1	1.0	2.7	2.2	1.9	2.2
СҮ	2.9	1.2	4.9	3.5	2.2	3.4
ХЭ	2.9	0.5	5.1	2.4	2.3	3.5
			УЛААНБААТАР			
УБ	2.5	0.0	4.3	2.0	1.8	3.2

СУВАЙРСАН ХЭЭЛТЭГЧ, бүс нутгаар

МЯН.ТОЛ

	2007	2008	үүнээс				
			Ингэ	Гүү	Үнээ	Эм хонь	Эм ямаа
ДҮН	865.9	1 223.3	2.4	101.9	119.5	476.2	523.4
БАРУУН БҮС							
ДҮН	179.2	324.5	0.6	20.4	32.5	128.2	142.9
БӨ	32.7	24.6	0.0	1.9	4.0	7.3	11.3
ГО	28.0	79.4	0.1	3.9	3.6	23.0	48.8
ЗА	31.2	73.4	0.1	4.0	5.3	32.9	31.2
УВ	56.0	64.2	0.2	6.1	12.1	26.7	19.0
ХО	31.3	83.0	0.2	4.5	7.5	38.2	32.5
ХАНГАЙН БҮС							
ДҮН	281.5	395.7	0.3	29.6	48.5	157.2	160.0
АР	60.5	56.2	0.0	5.1	11.4	23.2	16.6
БХ	31.4	53.8	0.0	3.3	4.9	15.4	30.1
ӨВ	29.6	44.3	0.0	5.3	3.1	18.6	17.3
ХӨ	125.2	64.6	0.1	6.9	6.1	30.1	21.3
БУ	34.1	174.8	0.1	8.9	22.9	69.0	73.9
ОР	0.6	2.0	0.0	0.1	0.2	0.9	0.8
ТӨВИЙН БҮС							
ДҮН	258.5	311.7	1.1	28.0	18.2	113.3	151.1
ГС	2.1	4.9	0.0	0.6	0.1	1.6	2.5
ДО	45.9	33.9	0.4	3.6	1.7	11.0	17.1
ДУ	95.3	127.1	0.3	11.8	6.1	49.2	59.7
ӨМ	50.1	50.4	0.4	2.2	0.6	10.8	36.4
ДА	3.6	4.5	0.0	0.2	0.8	2.3	1.2
СЭ	13.1	22.8	0.0	1.2	2.7	10.2	8.7
ТӨ	48.5	68.2	0.1	8.4	6.2	28.2	25.4
ЗҮҮН БҮС							
ДҮН	136.4	178.6	0.4	23.1	16.6	73.4	65.0
ДД	27.2	41.6	0.1	5.2	3.8	19.4	13.2
СҮ	42.4	41.2	0.2	6.2	4.4	15.9	14.5
ХЭ	66.8	95.8	0.1	11.7	8.4	38.2	37.4
УЛААНБААТАР							
УБ	10.3	12.9	0.0	0.8	3.6	4.1	4.4

Хавсралт 33-ын үргэлжлэл

	Оны эхний хээлтэгчид эзлэх хувь					
	Бүгд	Ингэ	Гүү	Үнээ	Эм хонь	Эм ямаа
ДҮН	7.3	2.9	16.1	12.8	6.4	6.8
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	6.4	2.9	16.9	15.7	5.9	5.6
БӨ	3.6	1.6	10.1	10.4	2.6	3.3
ГО	8.1	1.4	20.3	21.9	7.2	7.9
ЗА	6.0	4.7	11.8	10.0	5.3	6.2
УВ	5.6	3.9	26.9	22.3	4.6	3.9
ХО	7.9	4.0	17.2	17.0	9.9	5.5
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	6.8	2.3	13.2	12.6	6.0	6.3
АР	4.7	1.9	8.1	9.8	3.9	3.9
БХ	6.0	0.6	14.6	11.2	5.9	5.3
ӨВ	3.5	0.1	11.1	6.6	3.1	3.2
ХӨ	4.4	20.8	17.6	5.1	4.6	3.3
БУ	19.9	87.8	18.4	44.4	15.1	22.9
ОР	2.1	0.0	2.7	2.9	2.3	1.8
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	8.9	2.7	19.5	12.0	7.5	9.1
ГС	5.8	1.5	18.6	7.0	4.6	5.8
ДО	10.2	4.2	20.3	13.0	8.2	10.8
ДУ	14.8	3.9	37.7	33.9	12.2	14.8
ӨМ	9.3	1.7	16.9	13.6	8.9	9.7
ДА	4.3	0.0	9.5	7.3	4.7	2.9
СЭ	5.2	4.4	9.2	6.5	5.0	4.8
ТӨ	5.9	8.4	13.3	10.0	4.9	5.7
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	7.9	5.7	16.6	10.4	6.6	7.8
ДД	7.2	4.5	12.8	8.4	6.5	6.8
СҮ	5.7	5.8	13.0	9.2	4.6	5.3
ХЭ	9.9	7.0	22.9	12.5	8.0	10.1
			УЛААНБААТАР			
УБ	8.5	4.3	14.6	13.4	6.8	7.3

ХЭЭЛТЭГЧ, ХЭЭЛТҮҮЛЭГЧИЙН ТОХИРОО, бүс нутгаар

	тэмээ 20-25		адуу 12-15		үхэр 35-45		хонь 25-30		ямаа 25-30	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
ДҮН	24	25	7	7	27	28	60	64	60	66
БАРУУН БҮС										
ДҮН	22	21	8	9	23	24	53	51	55	62
БӨ	17	19	10	10	19	19	38	29	39	36
ГО	25	24	6	7	20	21	65	43	78	87
ЗА	18	17	9	9	22	23	60	85	58	69
УВ	19	19	9	9	28	30	54	69	53	59
ХО	22	22	8	8	27	25	50	37	51	62
ХАНГАЙН БҮС										
ДҮН	21	24	8	8	24	25	62	65	60	65
АР	24	16	8	8	23	24	77	99	69	69
БХ	25	27	7	7	25	26	66	36	77	82
ӨВ	19	23	7	7	20	20	41	42	40	41
ХӨ	13	12	8	8	27	26	70	79	64	78
БУ	9	9	9	10	26	30	76	110	71	78
ОР	7	8	9	8	32	28	69	75	74	84
ТӨВИЙН БҮС										
ДҮН	26	28	7	7	34	34	64	65	70	72
ГС	14	16	7	6	24	21	61	54	68	77
ДО	26	26	5	6	31	29	75	57	110	70
ДУ	29	30	7	7	31	31	62	63	63	66
ӨМ	27	29	5	6	17	20	38	21	64	67
ДА	36	21	7	7	47	44	62	96	80	78
СЭ	8	10	7	8	37	37	57	97	70	85
ТӨ	14	18	7	8	35	36	78	97	73	76
ЗҮҮН БҮС										
ДҮН	21	23	6	6	34	35	64	98	64	75
ДД	16	18	6	7	31	30	53	87	49	62
СҮ	28	32	6	6	33	36	65	100	63	77
ХЭ	17	18	7	7	39	39	71	106	75	83
УЛААНБААТАР										
УБ	9	19	7	7	53	44	75	73	78	71

ЦЭВЭР ҮҮЛДРИЙН МАЛЫН ӨСӨЛТ, бүс нутгаар

МЯН.ТОЛ

	Үхэр					Хонь				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
ДҮН	26.5	21.7	30.2	33.1	28.4	1013.1	1205.2	1411.0	1574.7	1418.3
БАРУУН БҮС										
ДҮН	1.1	1.3	2.0	1.2	1.1	817.7	850.3	1023.3	1133.2	946.2
БӨ	1.0	1.3	2.0	1.2	1.1	283.7	283.0	327.9	349.5	319.3
ГО	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	127.6	147.6	181.6	189.8	176.6
ЗА	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	123.5	131.6	144.6	153.7	134.3
УВ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	272.1	276.9	366.4	435.2	311.0
ХО	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	10.9	11.2	2.9	5.0	5.0
ХАНГАЙН БҮС										
ДҮН	7.9	7.2	6.9	7.1	13.1	41.2	193.6	191.1	230.3	261.2
АР	2.3	2.4	2.5	2.6	2.9	0.1	162.5	163.3	206.8	237.7
БХ	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	35.6	19.6	14.1	14.5	7.0
ӨВ	0.1	0.0	0.2	0.2	0.4	3.4	3.8	11.6	5.1	10.5
ХӨ	0.0	0.3		0.7	2.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
БУ	5.5	4.4	4.0	3.2	6.7	0.7	6.9	1.3	1.4	0.1
ОР	0.0	0.1	0.1	0.3	0.3	1.4	0.8	0.8	2.5	5.6
ТӨВИЙН БҮС										
ДҮН	7.3	9.4	11.2	9.9	9.5	84.8	85.4	81.3	121.1	128.4
ГС	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.7	1.9	1.9	1.9	1.9
ДО	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	12.0	11.7	11.5	10.6	10.4
ДУ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1
ӨМ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.2	0.2	0.3
ДА	1.0	1.2	1.5	1.2	1.0	16.5	16.9	19.9	26.0	22.6
СЭ	4.1	4.5	4.6	5.1	5.3	53.1	54.4	39.1	80.9	92.2
ТӨ	2.1	3.6	5.0	3.6	3.1	1.6	0.5	8.8	1.4	0.9
ЗҮҮН БҮС										
ДҮН	8.3	3.4	9.2	11.9	4.0	69.3	75.9	115.2	90.3	82.5
ДД	0.6	3.3	1.1	3.4	0.5	10.4	12.4	18.2	18.3	8.3
СҮ	7.7	0.1	8.1	8.5	3.4	57.1	61.9	94.9	71.7	73.5
ХЭ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	1.8	1.6	2.1	0.3	0.7
УЛААНБААТАР										
УБ	2.0	0.4	0.8	2.9	0.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Хавсралт 35-ын үргэлжлэл

	Ямаа					Дүн				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
ДҮН	171.7	293.9	341.8	389.6	348.3	1211.3	1520.7	1783.0	1997.4	1794.9
БАРУУН БҮС										
ДҮН	146.5	248.1	289.1	322.3	301.0	965.3	1099.7	1314.4	1456.7	1248.3
БӨ	86.1	89.6	101.7	115.1	102.6	370.8	373.9	431.5	465.8	423.0
ГО	0.8	92.9	108.9	121.4	99.1	128.4	240.5	290.5	311.2	275.7
ЗА	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	123.5	131.6	144.6	153.7	134.3
УВ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	272.1	276.9	366.4	435.2	311.0
ХО	59.7	65.6	78.5	85.8	99.3	70.5	76.8	81.4	90.8	104.3
ХАНГАЙН БҮС										
ДҮН	0.1	0.0	0.1	2.4	0.2	49.1	200.8	198.1	239.8	274.4
АР	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.4	164.9	165.8	209.4	240.6
БХ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	35.6	19.6	14.1	14.6	7.3
ӨВ	0.0	0.0	0.1	1.7	0.0	3.4	3.8	11.9	7.0	10.9
ХӨ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.02	0.3	0.0	0.7	2.9
БУ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	6.2	11.3	5.3	4.6	6.8
ОР	0.1	0.0	0.0	0.7	0.0	1.5	0.9	0.9	3.5	5.9
ТӨВИЙН БҮС										
ДҮН	25.0	45.8	52.3	64.9	47.1	117.0	140.6	144.8	195.9	185.0
ГС	0.0		0.0	0.0	0.1	1.7	1.9	1.9	1.9	2.0
ДО	1.0	0.7	0.3	1.0	0.9	13.0	12.4	11.8	11.6	11.3
ДУ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.02	0.0	0.1	0.1	0.1
ӨМ	22.2	43.0	48.7	58.3	36.9	22.2	43.0	48.9	58.5	37.3
ДА	0.8	1.3	2.4	3.5	7.2	18.3	19.4	23.8	30.7	30.8
СЭ	0.9	0.8	0.8	0.8	1.1	58.1	59.7	44.5	86.8	98.6
ТӨ	0.0	0.0	0.2	1.3	0.9	3.7	4.1	14.0	6.3	4.9
ЗҮҮН БҮС										
ДҮН	0.0	0.0	0.5	0.0	0.0	77.7	79.8	125.0	102.2	86.5
ДД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	11.0	15.7	19.3	21.7	8.8
СҮ	0.0	0.0	0.5	0.0	0.0	64.8	62.5	103.5	80.2	76.9
ХЭ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.9	1.6	2.1	0.3	0.8
УЛААНБААТАР										
УБ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.0	0.4	0.8	2.9	0.7

ЭРЛИЙЗ МАЛЫН ӨСӨЛТ

	МЯН.ТОЛ									
	Үхэр					Хонь				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
ДҮН	53.5	55.4	62.3	67.9	78.8	73.7	53.9	57.6	59.9	98.9
	БАРУУН БҮС									
ДҮН	2.8	2.3	1.4	2.1	2.1	34.5	27.5	12.4	13.6	9.7
БӨ	0.2	0.2		0.2	0.2					0.0
ГО	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.3	0.3	0.4	0.5	0.5
УВ	0.2	0.2	0.1	0.3	0.0					0.0
ХО	2.4	1.9	1.2	1.5	1.8	34.2	27.2	11.9	13.1	9.2
	ХАНГАЙН БҮС									
ДҮН	1.9	0.9	1.5	1.0	1.0	2.6	1.9	2.8	1.8	2.2
АР	0.5	0.5	0.5	0.3	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
БХ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1		0.0
ӨВ	0.1	0.0	0.1	0.0	0.0	1.4	1.2	2.1	1.0	1.0
ХӨ	0.3	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
БУ	0.9	0.2	0.4	0.5	0.6	1.3	0.7	0.7	0.8	1.2
ОР	0.2	0.2	0.1	0.2	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ТӨВИЙН БҮС									
ДҮН	41.2	47.3	50.0	63.0	70.0	28.2	23.8	40.7	44.3	87.0
ГС	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ДО	0.2	0.2	0.1	0.2	0.2	0.9	1.5	0.0	1.1	1.0
ДУ	0.1	0.1	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	1.2	0.0	1.3
ӨМ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	12.0	12.5	12.6
ДА	1.6	1.4	2.2	2.1	2.6	0.6	0.1	0.0	0.1	0.1
СЭ	25.5	32.8	33.8	41.3	46.7	21.8	21.9	26.2	24.0	24.4
ТӨ	13.7	12.8	13.9	19.3	20.5	4.9	0.0	1.3	6.6	47.6
	ЗҮҮН БҮС									
ДҮН	5.0	0.4	5.5	0.1	4.3	8.3	0.7	1.7	0.1	0.0
ДД	3.2	0.0	3.0	0.0	3.2	0.0	0.0	0	0.2	0.0
СҮ	0.0	0.1	2.3	0.1	0.2	8.3	0.7	1.6	0.1	0.0
ХЭ	1.8	0.3	0.2	0.1	0.9	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0
	УЛААНБААТАР									
УБ	2.6	4.5	3.9	1.8	1.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Хавсралт 36-гийн үргэлжлэл

	Ямаа					Дүн				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	%2007	2008
ДҮН	323.2	248.5	385.0	347.9	464.3	450.4	357.8	505.0	475.7	641.9
	БАРУУН БҮС									
ДҮН	223.1	154.5	246.0	197.9	235.4	260.4	184.3	259.7	213.6	247.2
БӨ	119.2	123.7	198.3	142.1	178.3	119.3	123.9	198.3	142.3	178.5
ГО	102.3	29.0	44.3	52.3	51.3	102.6	29.3	44.7	52.9	51.9
УВ	0.0	0.0	0	0	0	0.2	0.2	0.1	0.3	0.0
ХО	1.6	1.8	3.4	3.5	5.8	38.2	30.9	16.6	18.1	16.8
	ХАНГАЙН БҮС									
ДҮН	42.4	40.0	81.2	97.6	143.8	46.9	42.8	85.5	100.4	147.0
АР	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	0.5	0.6	0.3	0.1
БХ	0.0	0.0	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.7	0.0	0.0
ӨВ	42.0	39.7	80.3	97.2	143.0	43.4	40.9	82.4	98.2	144.0
ХӨ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	0.0	0.3	0.0	0.0
БУ	0.4	0.3	0.3	0.4	0.8	2.6	1.2	1.5	1.7	2.6
ОР	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.2	0.1	0.2	0.2
	ТӨВИЙН БҮС									
ДҮН	57.7	54.0	57.7	52.4	85.1	127.0	125.0	148.5	159.7	242.1
ГС	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ДО	7.0	9.4	5.4	10.5	10.4	8.1	11.1	5.5	11.8	11.6
ДУ	5.9	6.2	22.8	23.9	3.5	5.9	6.3	24.0	24.0	4.8
ӨМ	41.0	37.4	28.4	16.1	67.9	41.0	37.7	40.4	28.6	80.5
ДА	0.0	0.0	0.1	0.0	0.3	2.2	1.5	2.4	2.2	3.0
СЭ	0.0	0.0	0.0	0.2	0.2	47.3	54.7	60.0	65.5	71.3
ТӨ	3.9	1.0	1.0	1.7	2.8	22.5	13.8	16.2	27.6	70.9
	ЗҮҮН БҮС									
ДҮН	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	13.3	1.1	7.2	0.2	4.3
ДД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.2	0.0	3.0	0.2	3.2
СҮ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	8.3	0.8	3.9	0.2	0.2
ХЭ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.8	0.3	0.3	0.1	0.9
	УЛААНБААТАР									
УБ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.6	4.5	3.9	1.8	1.4

**ЭРЧИМЖСЭН АЖ АХУЙ ЭРХЭЛЖ БАЙГАА ФЕРМЕР, ТҮҮНД ӨСГӨН
ҮРЖҮҮЛЖ БАЙГАА МАЛЫН ТОО, бүс нутгаар, 2008 оны байдлаар**

	Сүүний үхэр			Махны үхэр			Мах, ноосны хонь		
	фермерийн тоо	үхрийн тоо	1 аж ахуйд ногдох мал	фермерийн тоо	үхрийн тоо	1 аж ахуйд ногдох мал	фермерийн тоо	малын тоо	1 аж ахуйд ногдох мал
ДҮН	412	12 648	31	48	5 285	110	57	30 619	537
БАРУУН БҮС									
ДҮН	5	110	22	2	120	60	1	800	800
БӨ	1	10	10						
ЗА	2	82	41	1	100	100			
УВ									
ХО	2	18	9	1	20	20	1	800	800
ХАНГАЙН БҮС									
ДҮН	41	751	18	14	671	117	17	8 077	475
АР							3	3 900	1 300
БХ	2	36	18	3	17	6	6	146	24
ӨВ	19	262	14						
БУ	4	101	25	7	353	50	1	450	450
ХӨ	2	30	15	1	101	101			
ОР	14	322	23	3	200	67	7	3 581	512
ТӨВИЙН БҮС									
ДҮН	231	8 324	36	22	3 939	179	30	19 655	655
ГС	3	36	12				18	5 266	293
ДО	3	29	10						
ӨМ	4	25	6						
ДА	16	746	47	5	534	107	4	9 689	2 422
СЭ	59	1 909	32	9	3 085	343	7	3 500	500
ТӨ	146	5 579	38	8	320	40	1	1 200	1 200
ЗҮҮН БҮС									
ДҮН	32	1 794	167	10	555	56	9	2 087	232
ДД	12	1 087	91				1	255	255
СҮ	11	105	10	9	470	52	6	877	146
ХЭ	9	602	67	1	85	85	2	955	478
УЛААНБААТАР									
УБ	103	1 669	16						

Хавсралт 37-гийн үргэлжлэл

	Гахай			Тахиа			Зөгий		
	фермерийн тоо	Гахайны тоо	1 аж ахуйд ногдох гахай	фермерийн тоо	тахианы тоо	1 аж ахуйд ногдох тахиа	фермерийн тоо	Зөгийн тоо, бүл	1 аж ахуйд ногдох зөгий, бүл
ДҮН	172	11 842	69	225	307 164	1 365	56	1 676	30
БАРУУН БҮС									
ДҮН	17	197	12	55	1 666	30	2	111	56
БӨ				31	1 124	36			
ЗА	5	67	13	8	78	10			
УВ	11	110	10	13	147	11	1	71	71
ХО	1	20	20	3	317	106	1	40	40
ХАНГАЙН БҮС									
ДҮН	52	2 700	52	86	7 317	85	8	84	11
АР	23	393	17	61	872		1	2	2
БХ	3	45	15	6	174	29			
ӨВ	10	186	19	10	401	40			
БУ	6	916	153	3	2 485	828	1	10	
ХӨ	6	691	115	3	1 751	584	1	7	
ОР	4	469	117	3	1 634	545	5	65	13
ТӨВИЙН БҮС									
ДҮН	75	3 307	44	56	94 568	1 689	37	1 259	34
ГС	7	150	21	5	75	15			
ДО	6	308	51	6	650	108			
ӨМ	6	104	17	6	1 524	254			
ДА	9	389	43	6	745	124	20	326	16
СЭ	11	881	80	5	4 950	990	8	690	86
ТӨ	36	1 475	41	28	86 624	3 094	9	243	27
ЗҮҮН БҮС									
ДҮН	23	468	35	11	2 326	211	3	162	54
ДД	3	68	23				1	152	152
СҮ	7	57	8	4	39	10	1	1	1
ХЭ	13	343	26	7	2 287	327	1	9	9
УЛААНБААТАР									
УБ	5	5 170	1 034	17	201 287	11 840	6	60	

САРЛАГИЙН ТОО, бүс нутгаар

	МЯН.ТОЛ				
	2004	2005	2006	2007	2008
ДҮН	464.1	481.2	536.5	600.0	627.7
БАРУУН БҮС					
ДҮН	156.1	155	183.4	183.4	180.0
БӨ	59.7	53.4	61.8	56.2	55.8
ГО	10.2	12.4	13.8	15.5	16.2
ЗА	44.2	47.7	57.1	63.1	61.3
УВ	11.0	10.7	12.1	12.6	10.1
ХО	31.0	30.8	38.5	35.8	36.5
ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	305.5	324.1	350.2	414.2	445.0
АР	111.6	122.2	142.1	155.8	178.9
БХ	78.8	84.2	69.7	94.5	97.5
ӨВ	56.3	57.8	59.0	69.7	76.7
ХӨ	58.3	59.5	79.0	93.6	91.7
БУ	0.01	0.1	0.0	0	0.0
ОР	0.5	0.3	0.5	0.6	0.2
ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	0.3	0.3	0.3	0.2	0.0
ХЭ	0.3	0.3	0.3	0.2	0.0
ТӨВ БҮС					
ДҮН	1.4	1.0	1.5	1.6	2.0
ӨМ	0.4	0.4	0.3	0.4	0.6
СЭ	0.04	0.01	0.0	0.1	0.1
ТӨ	1.0	0.6	1.1	1.1	1.4
УБ	0.8	0.9	1.0	0.8	0.7

ХАДЛАН БЭЛЧЭЭРИЙН ТАЛБАЙ, ХҮРЭЛЦЭЭ, бүс нутгаар

	Хадлан, бэлчээрийн талбай (мян.га)					100 га хадлан, бэлчээрийн талбайд ногдох хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоо				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
ДҮН	112 823.7	113 354.6	113 550.4	113 502.8	113 308.3	44	46	51	57	60
БАРУУН БҮС										
ДҮН	27 140.4	28 731.2	28 990.1	28 982.2	28 907.7	46	46	53	60	59
БӨ	2 241.8	3 522.2	3 466.5	3 596.8	3 596.5	94	57	64	67	62
ГО	8 821.0	8 706.9	8 820.9	8 820.2	8 815.7	22	26	31	35	35
ЗА	6 496.0	6 495.9	6 994.1	6 994.1	6 926.2	45	49	54	63	66
УВ	4 365.7	4 790.3	4 501.8	4 364.4	4 362.4	65	62	77	86	81
ХО	5 215.9	5 215.8	5 206.8	5 206.7	5 206.9	50	55	63	70	67
ХАНГАЙН БҮС										
ДҮН	26 712.7	25 400.0	25 627.1	25 624.1	25 614.8	62	71	80	92	102
АР	3 797.9	3 799.0	3 793.4	3 793.0	3 793.0	110	120	134	151	170
БХ	10 366.1	9 016.0	8 977.7	8 976.9	8 976.1	21	27	32	37	42
ӨВ	5 746.4	5 722.8	5 746.2	5 746.2	5 746.0	59	62	70	84	88
ХӨ	4 066.1	4 187.9	4 435.7	4 434.0	4 426.2	107	109	117	131	142
БУ	2 695.1	2 633.2	2 633.0	2 632.9	2 632.4	88	101	117	136	160
ОР	41.1	41.1	41.1	41.1	41.1	550	594	729	865	1048
ТӨВИЙН БҮС										
ДҮН	35 921.7	35 828.7	35 875.3	35 851.7	35 748.6	30	31	32	37	41
ГС	538.2	538.1	538.1	536.7	482.0	39	45	48	51	47
ДО	9 293.3	9 235.8	9 291.6	9 288.5	9 282.4	20	19	14	15	17
ДУ	7 171.8	7 136.2	7 167.3	7 166.4	7 166.1	38	39	38	41	38
ӨМ	11 490.9	11 470.0	11 467.8	11 467.3	11 463.9	14	14	14	17	20
ДА	197.6	197.5	198.1	194.2	194.0	129	142	165	206	288
СЭ	1 781.4	1 776.7	1 771.5	1 764.1	1 761.3	64	67	79	101	136
ТӨ	5 448.5	5 474.4	5 440.9	5 434.5	5 398.9	55	61	72	85	93
ЗҮҮН БҮС										
ДҮН	22 777.9	23 124.6	22 788.7	22 779.2	22 775.7	38	38	42	44	41
ДД	9 724.0	9 643.3	9 740.2	9 737.1	9 735.1	22	23	25	28	30
СҮ	7 653.1	7 602.8	7 638.7	7 638.0	7 637.7	44	42	44	43	36
ХЭ	5 400.8	5 878.6	5 409.8	5 404.1	5 402.9	99	58	69	75	69
УЛААНБААТАР										
УБ	271.0	270.1	269.2	265.6	261.5	203	218	261	273	297

ТЭЖЭЭЛ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, бүс нутгаар

(тэж. нэгж - тонн)						
	2004	2005	2006	2007	2008	$\frac{2008}{2007}$ %
ДҮН	464 200.4	468 540.3	535 874.9	513 442.2	560 493.2	109.2
БАРУУН БҮС						
ДҮН	103 278.4	117 569.4	122 851.4	120 308.0	119 046.4	99.0
БӨ	23 260.0	28 584.4	29 138.3	29 862.2	23 309.2	78.1
ГО	5 945.0	5 688.1	7 171.0	6 008.2	7 684.6	127.9
ЗА	16 757.1	18 509.3	20 149.5	17 540.6	17 810.9	101.5
УВ	23 128.2	28 546.0	29 091.9	32 022.8	32 254.6	100.7
ХО	34 188.1	36 241.6	37 300.7	34 874.2	37 987.1	108.9
ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	139 431.7	134 922.0	160 149.9	156 367.4	186 051.3	119.0
АР	32 411.7	32 674.8	32 611.4	28 520.4	37 588.5	131.8
БХ	2 431.1	2 232.2	3 162.2	3 142.7	1 473.7	46.9
ӨВ	16 729.3	16 009.7	28 527.0	22 891.9	30 365.5	132.6
ХӨ	49 203.6	45 934.9	53 850.7	57 473.8	64 601.5	112.4
БУ	35 258.2	34 750.7	39 556.4	40 222.7	47 860.8	119.0
ОР	3 397.8	3 319.7	2 442.2	4 115.9	4 161.3	101.1
ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	130 586.9	126 441.3	154 073.3	146 794.9	163 831.4	111.6
ГС	397.8	374.8	481.0	301.4	276.4	91.7
ДО	909.4	496.9	508.2	484.0	678.1	140.1
ДУ	5 218.1	6 935.7	8 084.4	2 810.2	7 545.8	268.5
ӨМ	5 498.4	4 855.0	7 177.3	8 471.1	7 666.2	90.5
ДА	19 406.0	17 773.1	23 759.5	22 008.8	25 068.5	113.9
СЭ	63 266.7	60 379.1	66 990.1	72 221.9	70 916.8	98.2
ТӨ	35 890.5	35 626.7	47 072.8	40 497.5	51 679.6	127.6
ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	74 535.9	77 514.5	80 624.2	79 687.2	78 090.5	98.0
ДД	21 343.2	25 987.2	25 971.5	27 173.2	27 585.9	101.5
СҮ	5 910.7	7 170.6	6 856.5	9 608.0	9 300.2	96.8
ХЭ	47 282.0	44 356.7	47 796.2	42 906.0	41 204.4	96.0
УЛААНБААТАР						
УБ	16 367.5	12 093.1	18 176.1	10 284.7	13 473.6	131.0

БЭЛТГЭСЭН ӨВС, бүс нутгаар

	2005	2006	2007	2008	ТОНН	
					$\frac{2008}{2007}$	%
ДҮН	845 141.7	983 301.3	933 110.9	1030 926.5	110.5	
БАРУУН БҮС						
ДҮН	180 809.9	203 913.1	189 305.0	183 037.1	96.7	
БӨ	43 365.0	50 561.0	48 070.0	40 525.0	84.3	
ГО	4 493.5	6 393.1	4 341.7	4 906.0	113.0	
ЗА	27 820.2	29 937.6	25 476.1	28 580.3	112.2	
УВ	46 592.0	50 869.1	51 094.0	50 783.0	99.4	
ХО	58 539.2	66 152.3	60 323.2	58 242.8	96.6	
ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	259 414.6	308 320.0	297 905.2	365 899.5	122.8	
АР	70 042.4	69 908.0	54 976.0	80 957.0	147.3	
БХ	2 575.0	3 597.0	3 241.0	2 590.0	79.9	
ӨВ	19 156.5	39 455.0	28 731.1	38 696.7	134.7	
ХӨ	92 571.1	109 957.0	121 587.1	137 389.6	113.0	
БУ	67 822.0	79 992.0	80 510.0	97 230.0	120.8	
ОР	7 247.6	5 411.0	8 860.0	9 036.2	102.0	
ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	228 672.0	278 742.7	275 655.7	305 589.5	110.9	
ГС	698.2	681.8	354.6	334.4	94.3	
ДО	625.5	741.5	754.5	1 195.1	158.4	
ДУ	350.0	350.0	360.0	358.0	99.4	
ӨМ	3 812.7	5 552.0	5 374.9	4 549.9	84.7	
ДА	38 592.0	42 945.3	48 023.0	54 030.0	112.5	
СЭ	124 360.0	142 634.0	150 201.0	152 652.0	101.6	
ТӨ	60 233.6	85 838.1	70 587.7	92 470.1	131.0	
ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	150 793.6	153 614.7	149 237.1	148 044.0	99.2	
ДД	48 096.3	47 079.0	51 895.0	55 294.0	106.5	
СҮ	6 714.1	6 211.0	6 503.8	7 750.0	119.2	
ХЭ	95 983.2	100 324.7	90 838.3	85 000.0	93.6	
УЛААНБААТАР						
УБ	25 451.6	38 710.8	21 007.9	28 356.4	135.0	

**ХОНИН ТОЛГОЙД ШИЛЖҮҮЛСЭН НЭГ
МАЛД НОГДОЖ БАЙГАА ТЭЖЭЭЛ, бүс нутгаар**

	2004	2005	2006	2007	2008	(тэж.нэгж - кг) $\frac{2008}{2007}$ %
ДҮН	9.5	9.0	9.3	7.9	8.2	104.4
			БАРУУН БҮС			
ДҮН	8.3	8.8	7.9	7.0	7.0	101.0
БӨ	11.1	14.1	13.1	12.4	10.4	83.9
ГО	3.1	2.5	2.6	2.0	2.5	126.8
ЗА	5.8	5.8	5.3	4.0	3.9	98.0
УВ	8.1	9.6	8.4	8.5	9.2	107.7
ХО	13.1	12.7	11.4	9.6	10.9	112.8
			ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	8.4	7.5	7.8	6.6	7.1	107.3
АР	7.7	7.2	6.4	5.0	5.8	116.8
БХ	1.1	0.9	1.1	0.9	0.4	41.9
ӨВ	5.0	4.5	7.1	4.7	6.0	126.3
ХӨ	11.3	10.1	10.4	9.9	10.3	103.3
БУ	14.9	13.1	12.9	11.2	11.4	101.4
ОР	15.0	13.6	8.1	11.6	9.7	83.5
			ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	12.1	11.3	13.3	11.0	11.1	101.0
ГС	1.9	1.5	1.9	1.1	1.2	110.6
ДО	0.5	0.3	0.4	0.3	0.4	125.8
ДУ	1.9	2.5	2.9	1.0	2.8	291.8
ӨМ	3.4	3.0	4.3	4.4	3.4	77.1
ДА	76.0	63.5	72.6	55.0	44.9	81.6
СЭ	55.7	50.5	47.6	40.4	29.7	73.5
ТӨ	12.0	10.7	11.9	8.8	10.3	117.0
			ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	8.6	8.7	8.5	7.9	8.3	105.4
ДД	10.0	11.6	10.6	9.9	9.4	94.4
СҮ	1.7	2.2	2.1	2.9	3.4	117.6
ХЭ	14.9	13.0	12.9	10.6	11.1	104.7
			УЛААНБААТАР			
УБ	29.7	20.5	25.9	14.2	17.3	122.0

**ҮР ТАРИАНЫ ХАЯГДАЛ, БЭЛТГЭСЭН ГАР,
ТЭЖЭЭЛИЙН ХЭМЖЭЭ, бүс нутгаар**

	(тонн)					
	Үр тарианы хаягдал		2008 2007 %	Гар тэжээл		2008 2007 %
	2007	2008		2007	2008	
ДҮН	3 089.8	2 401.8	77.7	35 388.8	34 440.8	97.3
	БАРУУН БҮС					
ДҮН	103.1	91.8	0.9 *	16 432.1	13 472.9	82.0
БӨ	0.0	-	-	7 937.0	4 857.7	61.2
ГО	78.4	5.5	7.0	407.0	1 083.6	266.2
ЗА	0.0	-	-	2 104.2	2 122.7	100.9
УВ	20.4	74.5	3.7 *	3 261.2	2 919.5	89.5
ХО	4.3	11.8	2.7 *	2 722.7	2 489.4	91.4
	ХАНГАЙН БҮС					
ДҮН	201.7	965.2	4.8 *	8 123.6	9 073.1	111.7
АР	0.0	0.0	-	710.0	986.5	138.9
БХ	0.0	-	-	756.0	308.2	40.8
ӨВ	15.0	15.0	100.0	5 554.6	6 852.4	123.4
ХӨ	49.2	223.2	4.5 *	448.8	384.7	85.7
БУ	127.5	725.0	5.7 *	575.0	530.0	92.2
ОР	10.0	2.0	20.0	79.2	11.3	14.3 *
	ТӨВИЙН БҮС					
ДҮН	2 780.5	1339.8	48.2	6 507.9	8 339.6	128.1
ГС	0.0	-	-	68.4	42.3	61.9
ДО	0.0	-	-	144.5	75.9	52.5
ДУ	0.0	-	-	1 349.5	4 638.5	343.7
ӨМ	0.0	-	-	3 119.5	2 178.5	69.8 *
ДА	245.0	158.0	64.5	43.9	158.5	361.0
СЭ	2 150.5	885.7	41.2	210.0	173.5	82.6
ТӨ	385.0	296.1	76.9	1 572.2	1 072.4	68.2
	ЗҮҮН БҮС					
ДҮН	4.5	5.0	1.1 *	3 686.7	2 845.4	77.2 *
ДД	4.5	5.0	-	449.9	1 277.1	283.9
СҮ	0.0	-	-	2 937.5	1 271.6	43.3 *
ХЭ	0.0	-	-	299.3	296.7	99.1 *
	УЛААНБААТАР					
УБ	0.0	0.0	0.0	638.5	709.8	111.2

Тайлбар: * Дахин их

ГАХАЙ, ШУВУУНЫ ТОО, бүс нутгаар

	Гахай				
	2004	2005	2006	2007	2008
ДҮН	17 180	22 677	32 761	35974	29285
		БАРУУН БҮС			
ДҮН	174	186	428	522	371
ГО	38	82	85	75	70
ЗА	36	38	69	82	67
УВ	33	28	67	73	110
ХО	67	38	207	292	124
		ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	5 578	5 260	8 418	8981	5014
АР	110	162	133	390	393
БХ	8	59	26	30	8
ӨВ	18	19	111	126	155
ХӨ	1 448	1 642	2 600	2595	716
БУ	3 012	2 411	4 348	4561	3273
ОР	982	967	1 200	1279	469
		ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	8 854	9 593	11 846	14595	14684
ГС	22	35	27	40	150
ДО	45	115	85	234	439
ДУ	66	87	58	102	71
ӨМ	26	76	97	130	105
ДА	1 319	2 417	2 654	2876	1684
СЭ	5 810	4 359	5 960	7459	8773
ТӨ	1 566	2 504	2 965	3754	3462
		ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	747	1 227	1 379	1275	926
ДД	170	305	452	649	163
СҮ	23	57	41	64	59
ХЭ	554	865	886	562	704
		УЛААНБААТАР			
УБ	1 827	6 411	10 690	10601	8290

Хавсралт 44-ийн үргэлжлэл

	Шувуу				
	2004	2005	2006	2007	2008
ДҮН	177 395	141 701	211 933	295 243	359 856
		БАРУУН БҮС			
ДҮН	2 106	1 600	2 503	3 560	2 945
БӨ			568	1 669	1 120
ГО	83	179	126	55	112
ЗА	1 139	755	368	282	78
УВ	165	161	113	198	147
ХО	719	505	1 328	1 356	1 488
		ХАНГАЙН БҮС			
ДҮН	4 682	8 497	11 200	11 207	10 023
АР	109	65	250	463	949
БХ	20	73	30	15	198
ӨВ	370	597	942	875	378
ХӨ	774	954	1 180	2 141	1 771
БУ	2 386	4 002	5 945	6 273	5 093
ОР	1 023	2 806	2 853	1 440	1 634
		ТӨВИЙН БҮС			
ДҮН	19 625	20 248	38 370	68 594	102 660
ГС	3	29	62	48	48
ДО	233	304	352	673	716
ДУ	69	673	338	62	57
ӨМ	250	185	111	1 002	1 573
ДА	5 578	5 888	8 077	4 586	3 749
СЭ	12 156	11 267	8 437	10 199	9 192
ТӨ	1 336	1 902	20 993	52 024	87 325
		ЗҮҮН БҮС			
ДҮН	1 302	3 588	3 716	4 805	2 941
ДД	916	2 683	2 471	2 261	620
СҮ	25	197	110	201	41
ХЭ	361	708	1 135	2 343	2 280
		УЛААНБААТАР			
УБ	149 680	107 768	156 144	207 077	241287

ҮНДСЭН ЭХ, ӨНДӨГЛӨГЧИЙН ТОО, бүс нутгаар

	Мэгж					
	2004	2005	2006	2007	2008	
ДҮН	5 178	6 584	9 899	10 827	8 415	ДҮН
		БАРУУН БҮС				
ДҮН	58	82	124	127	106	ДҮН
						БӨ
ГО	12	24	28	37	24	ГО
ЗА	11	18	17	19	18	ЗА
УВ	10	15	25	41	48	УВ
ХО	25	25	54	30	16	ХО
		ХАНГАЙН БҮС				
ДҮН	1 516	1 608	2 501	3 392	1 660	ДҮН
АР	47	73	55	238	228	АР
БХ	6	18	16	6	7	БХ
ӨВ	4	9	40	29	42	ӨВ
ХӨ	349	350	508	888	242	ХӨ
БУ	815	840	1 497	1 899	968	БУ
ОР	295	318	385	332	173	ОР
		ТӨВИЙН БҮС				
ДҮН	2 610	3 034	3 863	4 400	4 659	ДҮН
ГС	7	10	15	8	33	ГС
ДО	18	20	15	75	74	ДО
ДУ	20	49	25	50	23	ДУ
ӨМ	9	30	15	31	25	ӨМ
ДА	409	646	1 036	1 049	661	ДА
СЭ	1 699	1 598	2 042	2 164	2 740	СЭ
ТӨ	448	681	715	1 023	1 103	ТӨ
		ЗҮҮН БҮС				
ДҮН	202	399	362	435	328	ДҮН
ДД	45	110	156	191	82	ДД
СҮ	8	16	20	33	19	СҮ
ХЭ	149	273	186	211	227	ХЭ
		УЛААНБААТАР				
УБ	792	1 461	3 049	2 473	1 662	УБ

Хавсралт 45-ын үргэлжлэл

Өндөглөгч

2004	2005	2006	2007	2008
160 964	123 239	199 476	200 844	270 254
БАРУУН БҮС				
1 267	1 107	1 998	2 245	2 323
		473	917	1 052
60	100	90	43	86
775	469	223	170	62
87	126	100	99	128
345	412	1 112	1 016	995
ХАНГАЙН БҮС				
3 169	4 619	7 773	8 844	8 194
80	50	0	418	852
16	64	21	12	179
221	459	653	555	166
395	643	864	1 452	1 523
1 780	1 882	4 872	5 253	4 212
677	1 521	1 363	1 154	1 262
ТӨВИЙН БҮС				
14 453	14 599	33 380	47 228	61 002
2	18	47	39	39
179	182	229	518	425
51	517	264	43	35
154	111	82	976	1 524
3 607	4 662	6 610	2 773	2 001
9 662	8 200	5 637	6 633	6 149
798	909	20 511	36 246	50 829
ЗҮҮН БҮС				
938	2 728	3 101	3 930	2 296
643	1 941	2 150	1 893	486
10	141	65	159	31
285	646	886	1 878	1 779
УЛААНБААТАР				
141 137	100 186	153 224	138 597	196 439

МАЛЖУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТАЙЛАН, бүс нутгаар

	Малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан						1 өрхийн ам бүлийн тоо		
	Өрхийн тоо			Ам бүлийн тоо					
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
ДҮН	4 513	4 752	4 064	19 275	19 639	18 695	4	4	5
	БАРУУН БҮС								
ДҮН	1 294	1 380	1 415	5 437	5 988	5 218	4	4	4
БӨ	19	100	14	76	481	80	4	5	6
ГО	589	589	386	2 267	2 395	1 290	4	4	3
ЗА	154	306	617	627	1 465	2 214	4	5	4
УВ	43	73	109	148	270	442	3	4	4
ХО	489	312	289	2 319	1 377	1 192	5	4	4
	ХАНГАЙН БҮС								
ДҮН	755	1 167	876	3 234	5 168	3 495	4	4	4
АР	0	0	25	0	0	118	0	0	5
БХ	254	386	284	1 110	1 684	1 060	4	4	4
ӨВ	197	405	237	868	1 869	1 005	4	5	4
ХӨ	12	116	77	57	492	252	5	4	3
БУ	290	257	253	1 190	1 108	1 060	4	4	4
ОР	2	3	0	9	15	0	5	5	-
	ТӨВИЙН БҮС								
ДҮН	1 692	1 491	1 109	7 430	5 560	7 254	4	4	7
ГС	6	1		31	3	0	5	3	-
ДО	80	100	154	312	413	517	4	4	3
ДУ	346	283	203	1 769	1 138	4 027	5	4	20
ӨМ	221	415	326	805	1 371	1 067	4	3	3
ДА	6	22	48	24	112	188	4	5	4
СЭ	49	96	8	212	365	32	4	4	4
ТӨ	984	574	370	4 277	2 158	1 423	4	4	4
	ЗҮҮН БҮС								
ДҮН	711	629	626	2 868	2 569	2 445	4	4	4
ДД	154	143	128	624	576	590	4	4	5
СҮ	233	264	280	1 035	1 069	1 039	4	4	4
ХЭ	324	222	218	1 209	924	816	4	4	4
	УЛААНБААТАР								
УБ	61	85	38	306	354	283	5	4	7

Хавсралт 46-гийн үргэлжлэл

	Малжуулалтаар авсан малын тоо, тол									Малжуулалт аар авсан малд эзлэх хувь		Малжуулалтад хамрагдсан 1 өрхөд ногдох малын тоо		
										Үүнээс:				
	2006	2007	2008	Бод малын тоо			Бог малын тоо			2006	2007	2008		
ДҮН	125 923	174 925	131 246	5 427	7 159	6 259	120 496	167 766	125 015	4	96	28	37	32
БАРУУН БҮС														
ДҮН	47 595	61 378	30 919	2 439	1 949	1 327	45 156	59 429	29 592	3	97	37	44	22
БӨ	369	972	127	3	2	15	366	970	112	0	100	19	10	9
ГО	24 887	21 689	11 598	967	751	370	23 920	20 938	11 228	3	97	42	37	30
ЗА	5 036	16 512	8 229	253	512	299	4 783	16 000	7 930	3	97	33	54	13
УВ	2 210	3 403	986	133	178	7	2 077	3 225	979	5	95	51	47	9
ХО	15 093	18 802	9 979	1 083	506	636	14 010	18 296	9 343	3	97	31	60	35
ХАНГАЙН БҮС														
ДҮН	20 618	42 743	25 425	414	1 582	777	20 204	41 161	24 676	4	96	27	37	29
АР	0	0	28	0	0	28	0	0	0	100	0	0	0	1
БХ	4 888	8 552	6 424	37	111	217	4 851	8 441	6 207	1	99	19	22	23
ӨВ	5 955	14 675	8 269	67	473	319	5 888	14 202	7 950	3	97	30	36	35
ХӨ	582	10 317	2 845	0	887	122	582	9 430	2 723	9	91	49	89	37
БУ	9 110	9 193	7 887	307	105	91	8 803	9 088	7 796	1	99	31	36	31
ОР	83	6	0	3	6	0	80	0	0	100	0	42	2	0
ТӨВИЙН БҮС														
ДҮН	36 590	47 127	52 278	1 320	2 316	2 411	35 270	44 811	49 867	5	95	22	32	47
ГС	261	120	582	21	0	4	240	120	578	0	100	44	120	0
ДО	2 892	5 440	4 526	56	470	100	2 836	4 970	4 426	9	91	36	54	29
ДУ	11 504	11 218	9 048	221	192	237	11 283	11 026	8 811	2	98	33	40	45
ӨМ	8 145	17 698	20 456	305	1 100	730	7 840	16 598	19 726	6	94	37	43	63
ДА	169	378	980	16	20	30	153	358	950	5	95	28	17	20
СЭ	1 608	3 106	533	92	119	104	1 516	2 987	429	4	96	33	32	67
ТӨ	12 011	9 167	16 153	609	415	1 206	11 402	8 752	14 947	5	95	12	16	44
ЗҮҮН БҮС														
ДҮН	20 876	23 474	22 519	1 010	1 109	1 639	19 866	22 365	20 880	5	95	29	37	36
ДД	5 093	5 208	5 124	35	41	536	5 058	5 167	4 588	1	99	33	36	40
СҮ	6 023	7 978	8 414	446	541	578	5 577	7 437	7 836	7	93	26	30	30
ХЭ	9 760	10 288	8 981	529	527	525	9 231	9 761	8 456	5	95	30	46	41
УЛААНБААТАР														
УБ	244	203	105	244	203	105	0	0	0	100	0	4	2	3

МАЛЖУУЛАЛТАНД ЗАРЦУУЛСАН ХӨРӨНГИЙН ХЭМЖЭЭ, бүс нутгаар

сая төг.

	Нийт зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ мян.төг			Үүнээс:			Нийт зарцуулсан хөрөнгө эзлэх хувь		
				Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгө мян.төг	Орон нутгийн хөрөнгө мян.төг	Бусад мян.төг	Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгө	Орон нутгийн хөрөнгө	Бусад
	2006	2007	2008						
ДҮН	3 213	5 108	3 986	903.4	333.8	2 748.3	22.7	8.4	69.0
	БАРУУН БҮС								
ДҮН	1 233	1 476	857	52.2	5.8	799.1	6.1	0.7	93.2
БӨ	15	36	6	0.7	0.0	5.6	11.3	0.0	88.7
ГО	792	711	320	3.1	0.0	317.4	1.0	0.0	99.0
ЗА	141	389	233	14.2	1.7	216.9	6.1	0.7	93.2
УВ	45	97	42	28.8	3.5	10.1	67.9	8.3	23.8
ХО	239	243	255	5.5	0.6	249.1	2.2	0.2	97.6
	ХАНГАЙН БҮС								
ДҮН	499	965	841	463.9	184.0	192.9	55.2	21.9	22.9
АР	0	0	6	0.0	5.8	0.0	0.0	100.0	0.0
БХ	104	201	188	66.4	38.5	83.6	35.2	20.4	44.4
ӨВ	128	495	269	101.5	104.9	62.4	37.8	39.0	23.2
ХӨ	8	15	41	40.3	0.1	0.0	99.6	0.2	0.0
БУ	259	254	337	255.6	34.7	46.9	75.8	10.3	13.9
ОР	1	1	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ТӨВИЙН БҮС								
ДҮН	965	1 425	1 722	204.6	99.0	1 418.5	11.9	5.7	82.4
ГС	11	4	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ДО	52	181	65	16.0	0.5	49.0	24.4	0.8	74.9
ДУ	198	215	142	66.7	2.1	72.9	47.1	1.5	51.4
ӨМ	163	441	647	17.6	2.4	626.5	2.7	0.4	96.9
ДА	9	24	48	0.0	0.0	47.5	0.0	0.0	100.0
СЭ	70	133	5	0.0	3.8	1.4	0.0	71.7	26.4
ТӨ	462	427	816	104.2	90.2	621.2	12.8	11.1	76.2
	ЗҮҮН БҮС								
ДҮН	482	1 196	544	161.2	45.0	337.8	29.6	8.3	62.1
ДД	155	203	157	95.1	34.6	27.6	60.5	22.0	17.5
СҮ	80	195	220	32.4	0.0	187.4	14.7	0.0	85.3
ХЭ	248	798	167	33.7	10.4	122.8	20.2	6.2	73.6
	УЛААНБААТАР								
УБ	35	46	22	21.6	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0

ШИНЭЭР ГАРГАСАН ХУДГИЙН ТАЙЛАН, бүс нутгаар

	Үүнээс:								
	Шинээр гаргасан худгийн тоо, бүгд			инженерийн хийцтэй			энгийн уурхайн		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
ДҮН	1 516	1 987	1 314	345	916	724	1 171	1 071	590
	БАРУУН БҮС								
ДҮН	285	377	255	58	152	115	227	225	140
БӨ	8	17	52	3	0	9	5	17	43
ГО	78	111	50	9	39	13	69	72	37
ЗА	37	62	31	8	35	28	29	27	3
УВ	50	57	37	23	50	33	27	7	4
ХО	112	130	85	15	28	32	97	102	53
	ХАНГАЙН БҮС								
ДҮН	451	508	333	69	244	212	382	264	121
АР	48	52	92	11	32	84	37	20	8
БХ	97	130	84	13	29	27	84	101	57
ӨВ	91	102	72	11	39	34	80	63	38
ХӨ	84	92	20	5	49	11	79	43	9
БУ	120	107	56	20	72	48	100	35	8
ОР	11	25	9	9	23	8	2	2	1
	ТӨВИЙН БҮС								
ДҮН	401	492	371	142	274	234	259	218	137
ГС	10	5	7	6	0	4	4	5	3
ДО	50	75	40	15	53	30	35	22	10
ДУ	61	56	42	16	44	27	45	12	15
ӨМ	104	155	97	13	54	26	91	101	71
ДА	10	31	17	10	31	17	0	0	0
СЭ	75	66	65	24	24	38	51	42	27
ТӨ	91	104	103	58	68	92	33	36	11
	ЗҮҮН БҮС								
ДҮН	338	508	329	58	193	142	280	315	187
ДД	102	180	131	21	59	25	81	121	106
СҮ	118	170	88	18	58	44	100	112	44
ХЭ	118	158	110	19	76	73	99	82	37
	УЛААНБААТАР								
УБ	41	102	26	18	53	21	23	49	5.0

Хавсралт 48-ын үргэлжлэл

	Шинээр худаг гаргахад зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, сая.төг			Үүнээс:								
				Улсын төсвийн хөрөнгөөр, сая.төг			Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл хөтөлбөрийн хөрөнгөөр, сая.төг			Малчдын өөрсдийн хөрөнгөөр, сая.төг		
ДҮН	2 674.0	7 539.8	7 614.7	1 060.1	5 856.9	5 600.5	1 071.4	1082.2	1274.9	542.5	600.7	739.3
БАРУУН БҮС												
ДҮН	389.1	1 568.8	1 305.5	222.3	1 484.9	1 229.8	98.5	14.3	30.0	68.2	69.6	45.7
БӨ	24.4	230.3	88.1	22.4	227.1	81.1	1.4	0.1	0.0	0.6	3.1	7.0
ГО	91.8	218.7	114.2	53.6	197.2	103.5	27.4	1.5	0.0	10.8	20.0	10.7
ЗА	74.8	423.3	375.0	71.0	400.9	368.7	0.5	12.7	0.0	3.3	9.7	6.3
УВ	112.8	469.1	384.7	29.8	463.5	346.9	40.6	0.0	30.0	42.4	5.6	7.8
ХО	85.3	227.4	343.5	45.6	196.2	329.6	28.7	0.0	0.0	11.0	31.2	13.9
ХАНГАЙН БҮС												
ДҮН	619.2	1 989.2	2 340.1	251.3	1 354.8	1 650.5	307.1	530.8	601.2	60.8	103.6	88.4
АР	101.7	314.7	1 003.2	68.5	134.7	704.6	26.3	176.4	296.6	6.9	3.6	2.0
БХ	88.4	200.9	245.8	15.2	148.3	217.8	63.3	30.0	6.0	9.8	22.6	22.0
ӨВ	96.1	322.7	312.2	49.9	238.8	215.5	28.7	40.0	47.8	17.6	43.9	48.9
ХӨ	39.7	401.6	165.4	32.0	346.0	151.7	0.0	44.1	12.0	7.7	11.5	1.7
БУ	260.7	589.8	533.6	53.2	372.5	281.0	188.8	195.3	238.8	18.6	22.0	13.8
ОР	32.7	159.5	79.9	32.5	114.5	79.9	0.0	45.0	0.0	0.2	0.0	0.0
ТӨВИЙН БҮС												
ДҮН	1 145.6	2 286.7	2 259.9	395.7	1 842.8	1 600.4	468.9	241.5	229.0	281.0	202.4	430.5
ГС	45.7	1.2	18.0	42.7	0.0	16.5	0.0	0.0	0.0	3.0	1.2	1.5
ДО	187.7	750.0	275.0	56.2	735.0	259.0	120.9	2.5	1.0	10.6	12.5	15.0
ДУ	168.7	374.4	264.8	92.2	360.5	206.9	61.2	0.0	21.6	15.3	13.9	36.3
ӨМ	99.7	495.9	319.1	84.1	352.4	250.8	1.7	115.0	11.9	13.9	28.5	56.4
ДА	100.0	2.9	187.0	40.0	2.8	187.0	60.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0
СЭ	176.4	112.7	318.5	38.0	50.2	192.5	83.6	24.6	19.0	54.9	37.9	107.0
ТӨ	367.4	549.6	877.5	42.6	341.9	487.7	141.5	99.4	175.5	183.3	108.3	214.3
ЗҮҮН БҮС												
ДҮН	341.5	1 406.7	1 374.0	157.6	1 124.7	957.6	118.6	116.6	249.2	65.3	165.4	167.2
ДД	116.3	403.0	298.4	92.6	348.7	206.9	13.1	8.6	48.0	10.6	45.7	43.5
СҮ	112.7	476.6	407.9	47.9	449.9	315.4	48.0	0.0	37.0	16.8	26.7	55.5
ХЭ	112.4	527.1	667.7	17.0	326.1	435.3	57.5	108.0	164.2	37.9	93.0	68.2
УЛААНБААТАР												
УБ	178.7	288.4	335.2	33.2	49.7	162.2	78.3	179.0	165.5	67.2	59.7	7.5

ЗАСВАРЛАСАН ХУДГИЙН ТАЙЛАН, бүс нутгаар

	Засварласан худгийн тоо, бүгд			Үүнээс:					
				инженерийн хийцтэй			энгийн уурхайн		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
ДҮН	2 142	1 945	1 386	933	633	324	1 209	1 312	1 062
	БАРУУН БҮС								
ДҮН	337	290	184	187	125	80	150	165	104
БӨ	14	19	12	14	5	7	0	14	5
ГО	98	105	55	48	33	14	50	72	41
ЗА	67	50	32	58	26	18	9	24	14
УВ	32	36	24	28	28	22	4	8	2
ХО	126	80	61	39	33	19	87	47	42
	ХАНГАЙН БҮС								
ДҮН	446	373	198	254	159	72	192	214	126
АР	77	51	20	59	48	17	18	3	3
БХ	95	115	73	29	22	10	66	93	63
ӨВ	99	78	59	57	27	20	42	51	39
ХӨ	103	77	9	48	36	7	55	41	2
БУ	68	52	37	57	26	18	11	26	19
ОР	4	0	0	4	0	0	0	0	0
	ТӨВИЙН БҮС								
ДҮН	841	873	676	285	180	115	556	693	561
ГС	9	5	5	9	4	4	0	1	1
ДО	249	212	209	65	35	26	184	177	183
ДУ	74	155	86	51	44	8	23	111	78
ӨМ	291	369	235	48	21	13	243	348	222
ДА	13	13	0	13	13	0	0	0	0
СЭ	78	36	37	17	24	18	61	12	19
ТӨ	127	83	104	82	39	46	45	44	58
	ЗҮҮН БҮС								
ДҮН	494	397	324	200	162	55	294	235	269
ДД	191	191	184	68	68	18	123	123	166
СҮ	169	106	97	49	33	11	120	73	86
ХЭ	134	100	43	83	61	26	51	39	17
	УЛААНБААТАР								
УБ	24	12	4	7	7	2	17	5	2

Хавсралт 49-ийн үргэлжлэл

	Худаг засварлахад зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, сая.төг			Үүнээс:								
				Улсын төсвийн хөрөнгөөр, сая.төг			Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл хөтөлбөрийн хөрөнгөөр, сая.төг			Малчидын өөрсдийн хөрөнгөөр, сая.төг		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
ДҮН	2 542.3	2 366.5	1 341.1	1 144.3	1 479.7	980.1	1 150.4	453.7	110.3	247.6	433.1	250.9
	БАРУУН БҮС											
ДҮН	579.7	607.7	429.5	216.1	454.5	396.8	336.3	120.4	0.3	27.4	32.8	32.4
БӨ	28.7	25.4	29.1	13.4	22.3	28.8	14.3	0.0	0.0	1.1	3.1	0.3
ГО	209.6	147.9	82.8	55.9	133.8	67.1	140.7	0.2	0.0	13.1	13.9	15.7
ЗА	198.5	198.5	112.4	75.3	75.3	103.2	118.4	118.4	0.3	4.8	4.8	8.9
УВ	68.1	100.0	83.7	23.8	95.0	79.8	42.3	1.2	0.0	2.1	3.8	3.9
ХО	74.7	135.9	121.5	47.7	128.1	117.9	20.7	0.6	0.0	6.3	7.2	3.6
	ХАНГАЙН БҮС											
ДҮН	618.1	532.9	318.9	232.6	285.6	201.0	336.9	202.3	82.7	48.6	45.0	35.2
АР	154.6	155.3	80.6	75.3	54.2	60.0	75.7	93.3	15.5	3.6	7.8	5.1
БХ	99.1	109.6	58.8	45.0	94.9	43.8	42.1	0.0	5.0	12.0	14.7	10.0
ӨВ	131.6	58.3	71.6	50.1	44.6	42.8	66.9	2.6	10.4	14.7	11.1	18.4
ХӨ	138.7	140.6	24.4	41.1	68.7	24.3	93.3	63.0	0.0	4.2	8.9	0.1
БУ	93.4	69.1	83.5	21.0	23.2	30.1	58.8	43.4	51.8	13.6	2.5	1.6
ОР	0.7	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	0.0	0.0
	ТӨВИЙН БҮС											
ДҮН	862.7	554.7	388.5	433.8	404.1	247.4	299.7	73.1	2.5	129.1	77.5	138.6
ГС	31.8	4.3	18.6	30.2	2.7	17.8	0.0	0.0	0.0	1.6	1.6	0.8
ДО	206.7	140.8	66.1	90.7	125.9	56.6	92.7	6.2	1.5	23.3	8.7	8.0
ДУ	167.5	99.7	62.4	106.0	88.2	52.5	48.0	0.5	0.0	13.6	11.0	9.9
ӨМ	146.1	95.3	82.9	102.6	67.9	53.3	25.0	0.0	0.0	18.5	27.4	29.6
ДА	43.3	48.1	0.0	39.9	43.7	0.0	0.0	0.0	0.0	3.3	4.4	0.0
СЭ	34.1	57.7	61.7	25.3	2.4	1.2	2.7	41.8	0.0	6.1	13.5	60.5
ТӨ	233.1	108.8	96.8	39.2	73.3	66.0	131.2	24.6	1.0	62.7	10.9	29.8
	ЗҮҮН БҮС											
ДҮН	469.5	667.5	193.9	257.6	333.3	134.8	173.9	57.0	22.3	37.9	277.2	36.8
ДД	179.6	179.6	75.3	140.8	140.8	52.7	20.8	20.8	6.9	18.0	18.0	15.7
СҮ	146.3	337.1	60.0	95.6	85.9	37.2	42.0	0.0	11.5	8.6	251.2	11.3
ХЭ	143.6	150.8	58.6	21.2	106.6	44.9	111.1	36.2	3.9	11.3	8.0	9.8
	УЛААНБААТАР											
УБ	12.2	3.7	10.6	4.1	2.2	0.1	3.6	0.9	2.5	4.6	0.6	8.0

ХУРААСАН УРГАЦ, ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, ГА-ГИЙН УРГАЦ, өмчийн хэлбэрээр, ургамлын төрлөөр

	БҮГД				Үүнээс:							
					ХАА-н компани, хоршоо				Иргэд, өрхийн аж ахуй			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Тариалсан талбай (мян.га)												
Үр тариа	159.1	126.2	121.8	153.9	148.8	118.1	114.2	145.7	10.3	8.1	7.6	8.2
Үүнээс:	153.8	117.9	116.7	150.0	144.4	111.2	110.0	142.7	9.3	6.7	6.7	7.3
Төмс	9.7	10.7	11.5	12.3	2.4	2.4	2.5	2.7	7.3	8.4	9.0	9.6
Хүнсний н	5.9	5.9	6.1	6.4	0.7	0.8	0.8	0.7	5.2	5.1	5.3	5.7
Тэжээлийн	5.2	3.9	5.0	5.5	2.7	2.6	1.9	3.3	2.5	1.3	3.1	2.2
Техникийн	9.6	15.3	58.4	14.3	8.5	13.3	43.8	12.2	1.2	2.0	14.6	2.1
Дүн	189.5	162.0	202.8	192.4	163.1	137.1	163.2	164.6	26.5	24.9	39.6	27.8
Хураасан ургац (мян.тн)												
Үр тариа	75.5	138.6	114.8	212.9	70.6	131.9	109.4	203.1	4.9	6.7	5.4	9.8
Үүнээс:	73.5	127.7	109.6	209.8	69.3	121.7	105.0	201.1	4.2	6.0	4.6	8.7
Төмс	82.8	109.1	114.5	134.8	18.8	20.2	23.3	26.7	64.0	88.9	91.2	108.1
Хүнсний н	64.2	70.4	76.4	78.5	5.9	8.9	9.6	7.2	58.3	61.5	66.8	71.3
Тэжээлийн	8.3	10.2	14.1	19.9	2.4	4.4	9.2	12.1	5.9	5.8	4.9	7.8
Техникийн	1.2	11.0	17.2	6.6	1.2	9.9	11.4	5.5	0.0	1.1	5.8	1.1
Өвс хадла	845.1	983.3	933.1	1 030.9	57.0	56.6	92.2	89.1	788.1	926.7	840.9	941.8
Га-гийн ургац (цн)												
Үр тариа	4.7	11.0	9.4	13.8	4.7	11.2	9.6	13.9	4.8	8.3	7.1	12.0
Буудай	4.8	10.8	9.4	14.0	4.8	10.9	9.5	14.1	4.5	9.0	6.9	11.9
Төмс	85.4	102.3	99.9	109.6	78.3	85.4	93.1	98.9	87.7	105.8	101.3	112.6

**ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, ХУРААСАН УРГАЦ, ГА-ГИЙН УРГАЦ, бүс нутгаар,
ургамлын төрлөөр**

	Тариалсан талбай, га							
	Үр тариа		Төмс		Хүнсний ногоо		Тэжээлийн ургамал	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
ДҮН	121 777.0	153 951.3	11 461.5	12 291.6	6 134.5	6 409.9	4 939.4	5 549.6
	БАРУУН БҮС							
ДҮН	2 737.9	3 715.4	1 760.9	1 929.3	1 247.4	1 390.1	2 887.3	1 530.2
БӨ	5.7	7.5	317.6	344.3	107.0	111.0	254.0	246.2
ГО	614.7	714.2	204.2	230.7	96.4	125.2	392.9	439.4
ЗА	-	91.2	234.9	237.1	130.7	130.7	243.1	140.7
УВ	1 562.0	2 220.0	182.7	225.3	127.3	167.7	1 518.7	358.9
ХО	555.5	682.5	821.5	891.9	786.0	855.5	478.6	345.0
	ХАНГАЙН БҮС							
ДҮН	26 796.5	27 979.0	2 377.2	2 586.9	1 039.8	1 103.8	679.2	647.5
АР	728.0	1 280.0	434.0	613.4	181.3	167.9	288.0	230.0
БХ	12.4	4.0	217.9	229.2	112.6	137.1	64.2	66.8
БУ	14 627.0	16 398.0	771.2	832.0	214.1	230.1	30.0	11.0
ӨВ	1 145.9	573.0	219.2	241.0	114.3	122.8	224.0	282.7
ХӨ	8 274.0	7 978.0	247.3	272.3	93.9	108.7	8.0	47.0
ОР	2 009.2	1 746.0	487.6	399.0	323.6	337.2	65.0	10.0
	ТӨВИЙН БҮС							
ДҮН	83 095.0	117 266.9	6 018.0	6 441.8	3 153.8	3 205.8	1 205.2	2 597.9
ДО	-	-	13.4	20.6	19.0	26.8	0.5	3.0
ДУ	-	-	24.3	40.0	18.1	15.7	0.6	4.0
ӨМ	-	-	132.6	117.4	75.4	62.0	21.0	22.8
СЭ	66 690.0	92 432.9	2 001.4	2 573.3	1 406.7	1 588.0	488.8	1 011.9
ТӨ	14 097.0	19 976.0	3 178.5	2 881.8	924.1	903.1	679.0	1 532.0
ДА	2 308.0	4 858.0	654.8	801.3	700.3	606.0	12.8	12.8
ГС	-	-	13.0	7.4	10.2	4.2	2.5	11.4
	ЗҮҮН БҮС							
ДҮН	9 147.6	4 990.0	656.1	702.7	316.7	303.2	1.5	665.3
ДД	2 370.0	2 370.0	224.7	297.5	107.2	114.3	-	660.0
СҮ	0.6	-	42.2	43.7	19.8	24.4	1.5	5.3
ХЭ	6 777.0	2 620.0	389.2	361.5	189.7	164.5	0.0	-
	УЛААНБААТАР							
УБ	-	-	649.3	630.8	376.8	407.0	166.2	108.7

Хавсралт 52-ын үргэлжлэл

	Хураасан ургац, тн						Га-гийн ургац, цн			
	Үр тариа		Төмс		Хадлан өвс, мян.тн		Үр тариа		төмс	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
ДҮН	114 778.2	212 894.1	114 439.8	134 772.8	933.1	1 031.0	9.2	13.8	99.9	109.6
БАРУУН БҮС										
ДҮН	3 325.5	5 098.1	18 514.1	21 356.1	189.3	183.0	12.1	13.7	105.1	110.7
БӨ	6.4	6.5	3 294.3	3 508.4	48.1	40.5	11.2	8.7	103.7	101.9
ГО	676.0	956.7	1 390.3	1 365.6	4.3	4.9	11.0	13.4	68.1	59.2
ЗА	-	1.8	2 440.1	2 616.7	25.5	28.6	-	0.2	103.9	110.4
УВ	2 157.7	3 149.7	1 960.4	2 321.0	51.1	50.8	13.8	14.2	107.3	103.0
ХО	485.4	983.4	9 429.0	11 544.4	60.3	58.2	8.7	14.4	114.8	129.4
ХАНГАЙН БҮС										
ДҮН	26 369.6	41 078.9	20 624.8	23 988.0	297.8	365.9	9.8	9.4	86.8	92.7
АР	190.0	1 925.0	2 926.5	4 520.0	54.9	81.0	2.6	15.0	67.4	73.7
БХ	7.2	6.9	1 882.0	1 988.1	3.2	2.6	5.8	17.3	86.4	86.7
БУ	15 231.8	24 850.0	7 595.9	8 544.0	80.5	97.2	10.4	15.2	98.5	102.7
ӨВ	4.4	150.3	2 025.0	2 230.7	28.7	38.7	0.0	2.6	92.4	92.6
ХӨ	9 586.4	9 478.3	1 730.2	2 855.5	121.6	137.4	11.6	11.9	70.0	104.9
ОР	1 349.8	4 668.4	4 465.2	3 849.7	8.9	9.0	6.7	26.7	91.6	96.5
ТӨВИЙН БҮС										
ДҮН	82 519.6	161 689.1	65 419.3	80 345.6	275.8	305.6	9.9	7.0	108.7	124.7
ДО	-	-	57.9	106.2	0.8	1.2	-	-	43.2	51.6
ДУ	-	-	84.3	219.8	0.4	0.4	-	-	34.7	55.0
ӨМ	-	-	1 229.3	1 084.3	5.4	4.5	-	-	92.7	92.4
СЭ	67 666.3	136 455.1	30 902.1	40 298.5	150.2	152.7	10.1	14.8	154.4	156.6
ТӨ	13 105.1	21 101.4	27 387.1	27 439.1	70.6	92.5	9.3	10.6	86.2	95.2
ДА	1 748.2	4 132.6	5 703.8	11 166.2	48.0	54.0	7.6	8.5	87.1	139.4
ГС	-	-	54.8	31.5	0.4	0.3	-	-	42.2	42.6
ЗҮҮН БҮС										
ДҮН	2 563.5	5 028.0	4 341.6	5 004.0	149.2	148.0	2.8	10.1	66.2	71.2
ДД	483.5	3 010.0	1 717.4	1 774.6	51.9	55.3	2.0	12.7	76.4	59.7
СҮ	-	-	284.8	323.6	6.5	7.8	-	-	67.5	74.1
ХЭ	2 080.0	2 018.0	2 339.4	2 905.8	90.8	85.0	3.1	7.7	60.1	80.4
УЛААНБААТАР										
УБ	-	-	5 540.0	4 079.3	21.0	28.4	-	-	85.3	64.7

УРИНШ БОЛОВСРУУЛАЛТЫН ХЭМЖЭЭ, бүс нутгаар

	(га)					
	2005	2006	2007	2008	2008/2007	
					хувь	зөрүү
ДҮН	148 718.0	120 095.0	146 788.0	235 598.0	160.5	88 810.0
БАРУУН БҮС						
ДҮН	100.0	-	-	1 700.0	-	-
УВ	-	-	-	1 500.0	-	-
ЗА	100.0	-	-	200.0	-	-
ХАНГАЙН БҮС						
ДҮН	31 048.0	25 755.0	24 281.0	44 080.0	181.5	19 799.0
АР	1 300.0	1 500.0	1 500.0	3 680.0	2.5	2 180.0
БУ	19 418.0	13 523.0	15 136.0	22 500.0	148.7	7 364.0
ӨВ	1 990.0	690.0	300.0	1 012.0	3.4	712.0
ХӨ	6 200.0	7 942.0	6 325.0	13 088.0	2.1	6 763.0
ОР	2 140.0	2 100.0	1 020.0	3 800.0	3.7	2 780.0
ТӨВИЙН БҮС						
ДҮН	104 810.0	86 866.0	114 355.0	178 088.0	155.7	63 733.0
СЭ	76 434.0	69 260.0	85 235.0	129 500.0	151.9	44 265.0
ТӨ	22 378.0	14 436.0	25 620.0	41 788.0	163.1	16 168.0
ДА	5 998.0	3 170.0	3 500.0	6 800.0	194.3	3 300.0
ЗҮҮН БҮС						
ДҮН	12 860.0	7 474.0	8 152.0	11 730.0	143.9	3 578.0
ДД	2 200.0	1 400.0	1 220.0	4 100.0	3.4	2 880.0
ХЭ	10 660.0	6 074.0	6 932.0	7 630.0	110.1	698.0

**ГАЗАР ТАРИАЛАНГИЙН ГОЛ НЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ
ЭКСПОРТ, ИМПОРТ, ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ХЭМЖЭЭ**

Бүтээгдэхүүний нэр	Үйлдвэрлэлт				Цэвэр импорт (импорт-экспорт)*				Нийт хэрэглээ (үйлдвэрлэл + цэвэр импорт)				Үйлдвэрлэл Нийт хэрэглээ %			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
	Улаан буудай	73 484.7	127 756.5	109 559.8	209 829.9	97 475.1	102 167.6	96 949.7	175 125.8	170 959.8	229 924.1	206 509.5	384 955.7	43.0	55.6	54.4
Арвай	1 016.0	8 282.4	3 908.4	1 394.3	12.0	285.1	131.2	1 143.0	1 028.0	8 567.5	4 039.6	2 537.3	98.8	96.7	96.8	55.0
Овьёос	494.1	1 845.1	1 020.4	1 177.7	894.5	885.6	1 444.5	2 303.3	1 388.6	2 730.7	2 464.9	3 481.0	35.6	67.6	42.4	33.8
Бусад үр тариа	473.7	688.0	289.6	492.2	8 824.2	7 521.9	5 869.6	4 189.2	9 297.9	8 209.9	6 159.2	4 681.4	5.1	8.4	4.7	10.5
Төмс	82 841.4	109 069.9	114 490.4	134 772.8	40 985.7	35 609.5	30 170.2	35 445.8	123 827.1	144 679.4	144 660.6	170 218.6	66.9	75.4	79.1	79.2
Улаан лооль	1 844.7	2 336.3	2 420.6	2 805.3	1 457.1	1 859.8	2 337.7	5 699.7	3 301.8	4 196.1	4 758.3	8 505.0	55.9	55.7	50.9	33.0
Сонгино, сармис	2 930.5	2 880.5	3 663.2	4 221.5	5 497.2	4 272.8	1 936.8	14 358.9	8 427.7	7 153.3	5 600.0	18 580.4	34.8	40.3	65.4	22.7
Байцаа	14 861.1	18 453.9	20 563.3	19 327.7	9 657.4	10 325.2	12 973.4	20 521.0	24 518.5	28 779.1	33 536.7	39 848.7	60.6	64.1	61.3	48.5
Лууван, манжин	35 684.5	36 563.1	38 915.7	39 472.1	1 110.2	646.7	5 487.2	5 744.1	36 794.7	37 209.8	44 402.9	45 216.2	97.0	98.3	87.6	87.3
Өргөст хэмх	2 429.7	2 969.2	2 881.2	2 845.0	697.0	1 128.5	1 832.9	4 237.8	3 126.7	4 097.7	4 714.1	7 082.8	77.7	72.5	61.1	40.2
Тарвас, гуа, хулуу	4 702.5	4 501.4	5 343.3	6 510.0	4 279.9	3 499.3	3 079.1	4 510.5	8 982.4	8 000.7	8 422.4	11 020.5	52.4	56.3	63.4	59.1
Бусад ногоо	1 622.6	2 736.2	2 710.2	3 360.5	298.1	630.2	1 001.6	1 429.2	1 920.7	3 366.4	3 711.8	4 789.7	84.5	81.3	73.1	70.2

* Эх үүсвэр: Гаалийн Ерөнхий Газрын "Гаалийн статистик мэдээлэл"